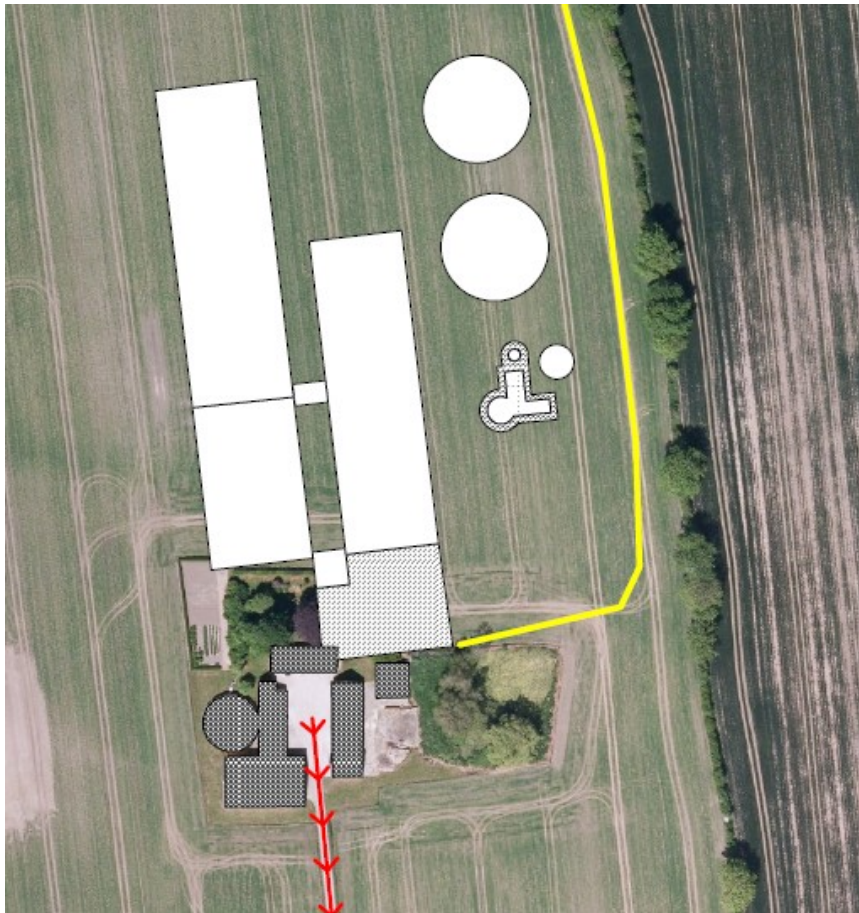

MILJØGODKENDELSE

af husdyrbruget

**Fuglsangsvej 7
8300 Odder**

I henhold til § 12 i Lov nr. 1486 af 4. december 2009
om miljøgodkendelse af husdyrbrug

ODDER KOMMUNE

Miljø - afdelingen

Rådhusgade 3, 8300 Odder

Udarbejdet af:

Odder Kommune

Afdelingen for Miljø

Rådhusgade 3

8300 Odder

e-mail: miljoe@odder.dk

Dokument nr: 727-2011-164103

Sagsnr: 727-2010-7289

Indholdsfortegnelse:

1	GENERELLE FORHOLD	5
1.1	INDLEDNING	5
1.2	DATABLAD	6
1.3	BAGGRUND	7
1.4	GODKENDELSE	7
1.5	REVURDERING	8
1.6	OFFENTLIGHED	8
1.7	KLAGEVEJLEDNING	12
2	BESKRIVELSE AF PROJEKTET /IKKE-TEKNISK RESUMÉ	13
3	VILKÅR FOR GODKENDELSEN	16
3.1	ÅRSPRODUKTION	16
3.2	DRIFT OG INDRETNING	16
3.3	LANDSKABSINTERESSER/NYE BYGNINGER	16
3.4	INFORMATION OG ÆNDRINGER PÅ HUSDYRBRUGET	17
3.5	AMMONIAKREDUCERENDE TILTAG	17
3.6	OPBEVARING OG HÅNDTERING AF HUSDYRGØDNING	18
3.7	LUGT	18
3.8	STØJ	19
3.9	STØV	19
3.10	TRANSPORT	20
3.11	SKADEDYR	20
3.12	SPILDEVAND OG OVERFLADEVAND	20
3.13	OPLAG AF OLIE OG KEMIKALIER	20
3.14	AFFALD	21
3.15	LYS	21
3.16	UDBRINGNINGSAREALER, N OG P	21
3.17	BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK	23
3.18	EGENKONTROL	23
3.19	UHELD OG RISICI	24
3.20	OPHØR	24
4	MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING	25
4.1	BELIGGENHED	25
4.2	AFSTANDSKRAV	25
4.3	LANDSKAB OG KULTURMILJØ	25
4.4	DYREHOLDETS STØRRELSE FØR OG EFTER UDVIDELSEN	29
4.5	INDRETNING	29
4.6	FORBRUG AF VAND OG ENERGI	30
4.7	AFFALD	32
4.8	OPLAG AF OLIE OG KEMIKALIER	34
4.9	HUSDYRGØDNING - PRODUKTION, OPBEVARING OG UDBRINGNING	34
4.10	FODER	35
4.11	LUGT	36
4.12	STØJ	37
4.13	STØV	38
4.14	SKADEDYR	38
4.15	LYS	38
4.16	TRANSPORT	39
4.17	SPILDEVAND	40
4.18	DRIFTSFORSTYRRELSER ELLER UHELD	41
4.19	BESKYTTEDE NATUROMRÅDER OMKRING EJENDOMMEN - AMMONIAK	42
4.20	HARMONI- OG AREALKRAV	48

4.21	KG N OG P TILFØRT UDSPREDNINGSAREALET.....	50
4.22	NITRAT TIL OVERFLADEVAND - VANDLØB, SØER OG KYSTVANDE.....	50
4.23	FOSFOR TIL OVERFLADEVAND.....	58
4.24	NITRAT TIL GRUNDEVAND.....	60
4.25	PÅVIRKNING AF ARTER MED SÆRLIGT STRENGE BESKYTTELSKRAV (BILAG IV ARTER).....	64
4.26	UDBRINGNINGSAREALER – ANDEN PÅVIRKNING AF NATUR.....	65
4.27	BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT)	68
4.28	EGENKONTROL.....	75
4.29	FORANSTALTNINGER VED OPHØR AF PRODUKTION	75
4.30	ALTERNATIVE MULIGHEDER	76
5	SAMLET VURDERING	76

BILAG 1. Situationsplan

BILAG 2. Beplantning

BILAG 3. Udbringningsarealer

BILAG 4. Marker i indsatsplanens område

BILAG 5. Sædskiftenotatet

BILAG 6. Visualiseringer

BILAG 7. Vurdering af hørings svar

BILAG 8. Lugtgeneafstande

BILAG 9. Kørselsveje for gylletransporter

BILAG 10. Dokumentation for høstudbytter

BILAG 11. BAT beregninger af NH₃ og P

BILAG 12. Kystoplande

BILAG 13. Køreretning

1 Generelle forhold

1.1 Indledning

Denne miljøgodkendelse fastlægger de vilkår, der skal gælde for etablering af et sohold med smågrise på Fuglsangsvej 7, 8300 Odder i Odder Kommune. Vilkårene sikrer, at udvidelse og drift af husdyrbruget kan ske uden at påvirke miljøet væsentligt.

Miljøet skal i denne sammenhæng forstås som omgivelserne i bred forstand, herunder befolkning, flora og fauna, vandmiljø, landskab og kulturhistorie samt ressourceforbrug.

Vilkårene er udarbejdet i henhold til:

- Lov nr. 1486 af 04.12. 2009 om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug med senere ændringer.
- Bekendtgørelse nr. 294 af 31.3.2009 om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug med senere ændringer.
- Lov nr. 933 af 24.9.2009 om naturbeskyttelse.
- Bekendtgørelse nr. 408 af 1.5.2007 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.
- Bekendtgørelse om husdyrbrug og erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v., nr. 1695 af 19. december 2006 med senere ændringer.

Odder Kommune har udarbejdet en miljøteknisk beskrivelse og vurdering af det ansøgte projekt. Denne danner baggrund for afgørelsen om miljøgodkendelse, herunder de stillede vilkår i afsnit 3.

1.2 Datablad

Ansøger og ejer af dyreholdet:	I/S Gammelgaard Gosmervej 70 8300 Odder
Driftsansvarlig for markdrift og husdyrproduktion:	I/S Gammelgaard v/ Allan Gammelgaard
Husdyrbrugets navn og adresse:	Lunden Fuglsangsvej 7 8300 Odder
Ejer af anlæg og arealer:	Allan Gammelgaard Gosmervej 70 8300 Odder
Matrikel nr. og ejerlav:	2a, Fensten by, Gosmer
Virksomhedens art:	§ 12 Husdyrbrug for mere end 270 dyreenheder, hvis mindst 90 pct. af dyreenhederne stammer fra søer med tilhørende smågrise indtil 30 kg, eller 750 stipladser til søer.
Ejendomsnummer:	7270020683
CHR-nummer:	Der er ikke dyrehold på ejendommen før godkendelsen
CVR-nummer / P ansøger:	30314808 / 1013121628
CVR-nummer ejer af anlæg:	28390033
Ansøgers konsulent:	LRØ v/ Maria Katja Jensen og Simon Rosendahl Bjorholm Tlf. 76 58 75 48 mkj@lro.dk
Tilsynsmyndighed:	Odder Kommune
Ekstern Rådgiver:	Alectia A/S
Udkast i nabohøring:	06-09-2011 og 6 uger frem
Godkendelsesdato:	07-12-2011
Næste revurdering:	2019

1.3 Baggrund

I/S Gammelgaard har søgt om miljøgodkendelse til etablering af et sohold med smågriseproduktion på Fuglsangsvej 7, 8300 Odder.

Ansøgningen er modtaget af Odder Kommune den 06.04.2010. I forbindelse med sagsbehandlingen er der indhentet supplerende oplysninger. Miljøgodkendelsen er udarbejdet ud fra ansøgning nr. 14754, version 6, som er downloaded i ansøgningssystemets nye udgave 19.05.2011. Der er desuden anvendt fiktiv ansøgning nr. 22386, version 0.

1.4 Godkendelse

Odder Kommune har afgjort, at husdyrbruget på Fuglsangsvej 7, 8300 Odder, kan etableres som ansøgt. Miljøgodkendelsen meddeles efter § 12 i lov nr. 1486 af 4. december 2009 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug på en række vilkår i afsnit 3. Der er nærmere redegjort for de vurderinger, der ligger til grund for afgørelsen i den efterfølgende miljøtekniske beskrivelse og vurdering i afsnit 4.

Ansøger er I/S Gammelgaard, som ejer dyreholdet. Ansøger ejer ikke jord, men forpagter anlæg og arealer, som ejes af Allan Gammelgaard og Jens Gammelgaard. Herved skal de indgående udbringningsarealer medtages i godkendelsens vurderinger og vilkår, da de er "ejede eller forpagtede".

I bedriftens cvr-nr. 30314808 indgår også husdyrproduktionen på ejendommene Gosmervej 70, Gosmervej 94, og Gersdorfflundsvej 1. Samtlige arealer, der drives som (ejede eller) forpagtede under cvr-nummeret er omfattet af denne godkendelse (489 ha). Udover disse arealer afsættes husdyrgødning fra de nævnte øvrige ejendomme til tredjemand, men indgår ikke som aftale arealer i denne godkendelse.

Godkendelsen på Fuglsangsvej 7 omfatter ikke ejendommen Gosmervej 70, da byggefeltet (en del af matrikel 2b, Fensten by, Gosmer) pr. 16.11.2010 er blevet inddraget i matrikel 2a, som alene dækker adressen Fuglsangsvej 7. De to ejendomme er nu to adskilte samlede faste ejendomme.

De tre ejendomme med husdyrhold i cvr-nummeret er teknisk og forureningsmæssigt adskilt fra Fuglsangsvej 7, og de ligger hhv. 1000 m, 650 m og 2100 m fra staldene på Fuglsangsvej 7. Godkendelsen omfatter derfor ikke disse ejendomme.

Godkendelsen meddeles på vilkår der sikrer, at lovens § 27 og § 29 opfyldes.

Husdyrbruget skal herudover til enhver tid leve op til de øvrige gældende regler i love og bekendtgørelser, herunder husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Odder Kommune kontrollerer, at vilkårene overholdes dels ved de regelmæssige tilsyn, som er fastlagt af Miljøstyrelsen og dels, når der er behov for det.

Det skal i øvrigt bemærkes, at tilladelser og godkendelser, der vedrører anden lovgivning som fx byggetilladelse, skal indhentes særskilt. Samtidig med byggetilladelsen skal der også søges om tilladelse til udledning af tagvand.

Opmærksomheden henledes på, at eventuelle udvidelser og ændringer af husdyrbrugets anlæg og arealer skal meddeles Odder Kommune, hvis disse afviger fra de oplysninger, der fremgår af miljøgodkendelsen. Udvidelse og ændringer skal forinden godkendes af Odder Kommune.

1.5 Revurdering

Vilkårene i godkendelsen kan til enhver tid ændres efter reglerne i lovens § 40 stk. 2, fx hvis forureningen går ud over det, der blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse.

Husdyrbrugets miljøgodkendelse skal, jf. § 17 i bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering. Den første regelmæssige revurdering skal dog foretages senest, når der er forløbet 8 år. Det er planlagt at foretage den første revurdering i 2019.

1.6 Offentlighed

Foroffentlighed

Modtagelsen af ansøgning om miljøgodkendelse har været offentliggjort i OdderAvisen og på kommunens hjemmeside i maj 2010. Offentligheden har hermed haft mulighed for at komme med forslag og bemærkninger til projektet, samt anmode om at få tilsendt udkast til afgørelse, når dette foreligger.

Odder Kommune modtog en henvendelse om at se materialet i denne høringsperiode.

Høring

Udkastet til afgørelse om miljøgodkendelse blev 06-09-2011 sendt i 6 ugers høring til naboer og andre parter.

Naboer er valgt ud fra "konsekvensradius for lugt" se Bilag 8. Natur- og Miljøklagenævnet har i andre sager afgjort, at konsekvensradius udgør den radius fra anlægget inden for hvilken lugt fra anlægget i nogle tilfælde kan konstateres, og denne lægges til grund for vurderingen af, om naboer og andre udsættes for "forurening af en vis styrke" og derfor skal høres efter husdyrlovens § 55, stk. 4.

Type	Navn	Adresse	Postnr.	By	E-mail	Beliggenhed
Ansøger	I/S Gammelgaard	Gosmervej 70	8300	Odder	allan@gammelgaard-agro.dk	Fuglsangsvej 7
Ansøgers konsulent	LRØ v. Maria K. Jensen	Erhvervsvej 13	8700	Horsens	mkj@lro.dk	
Ejer af forpagtet areal	Anne-Marie Richards	Lemmestrupvej 18	8300	Odder		
Ejer af forpagtet areal og nabo, ejer og nabo, virksomhed	Eigil Friis Dam	Lemmestrupvej 16	8300	Odder		Gosmervej 94
Ejer af forpagtet areal	Lars Østergaard Sørensen	Gosmervej 17	8300	Odder		
Ejer af forpagtet areal	Betty J P Kristensen	Gosmervej 74	8300	Odder		
Ejer af forpagtet areal	Per Lund Nielsen	Gersdorffslundvej 9	8300	Odder		
Nabo, beboer	Emilie Vestergaard Kragh Sørensen	Fuglsangsvej 9	8300	Odder		Fuglsangsvej 9
Nabo, beboer	Viktor Orikhovskiy	Fuglsangsvej 12	8300	Odder		Fuglsangsvej 12
Nabo, beboer	Kim Krogh Hansen	Gosmervej 94	8300	Odder		Gosmervej 94
Nabo, beboer	Ole Emil Saksager	Hedemarksvej 12	8300	Odder		Hedemarksvej 12
Nabo, beboer	Steen Kristensen	Hedemarksvej 14	8300	Odder		Hedemarksvej 14
Nabo, beboer	Jeanett Ejsing Richardy og Steffan Freddy Nørager	Hedemarksvej 18	8300	Odder		Hedemarksvej 18
Nabo, beboer	Hanne Poulsen c/o Viggo G. Nielsen	Hedemarksvej 19	8300	Odder		Hedemarksvej 19
Nabo, beboer	Erik Jakobsen	Hedemarksvej 22	8300	Odder		Hedemarksvej 22
Nabo, ejer	Charlotte Hviid og Ole Kjærgaard Petersen	Fuglsangsvej 1	8300	Odder		Fuglsangsvej 1
Nabo, ejer	Ib Hansen	Fuglsangsvej 4	8300	Odder		Fuglsangsvej 4
Nabo, ejer	Lasse Haumand Strunck Kristensen	Fuglsangsvej 9	8300	Odder		Fuglsangsvej 9
Nabo, ejer	Lis Brandbyge Teilmann	Fuglsangsvej 11	8300	Odder		Fuglsangsvej 11

	og Kim Teilmann				
Nabo, ejer	Henning Kreutzfeldt Rasmussen	Fenstenvej 22	8300	Odder	Fuglsangsvej 12
Nabo, ejer	Omid Balahang og Rikke Schartau	Fuglsangsvej 13	8300	Odder	Fuglsangsvej 13
Nabo, ejer	Dorthe Nørgaard Svensson og Tommy Erling Svensson	Hedemarksvej 7	8300	Odder	Hedemarksvej 7
Nabo, ejer	Birgit Slot	Teglbakken 2, st. 3	8300	Odder	Hedemarksvej 9
Nabo, ejer	Lars Brask Bay Toft	Hedemarksvej 11	8300	Odder	Hedemarksvej 11
Nabo, ejer	Grethe Thyrisen Saksager	Hedemarksvej 12	8300	Odder	Hedemarksvej 12
Nabo, ejer	Tina Kaehne	Hedemarksvej 14	8300	Odder	Hedemarksvej 14
Nabo, ejer	Viggo Rasmus Gøricke Nielsen	Hedemarksvej 19	8300	Odder	Hedemarksvej 19
Nabo, ejer	Johannes Jensen og Rikke Gade	Hedemarksvej 20	8300	Odder	Hedemarksvej 20
Nabo, ejer	Kirsten Jakobsen	Hedemarksvej 22	8300	Odder	Hedemarksvej 22
Nabo, ejer	Malene Aggerholm og Søren Kjølhede Aggerholm	Hedemarksvej 24	8300	Odder	Hedemarksvej 24
Nabo, ejer	Anne-Mette Voss	Holme Møllevej 35, 2. tv	8260	Viby J	Lemmestrupvej 10
Nabo, ejer	Flemming Voss	Anker Jensens Vej 41, 1. tv	8230	Åbyhøj	Lemmestrupvej 10
Nabo, ejer	Carsten Bisgaard Rasmussen	Lemmestrupvej 12	8300	Odder	Lemmestrupvej 12
Nabo, ejer	Johan Ertner Jakobsen	Lemmestrupvej 14	8300	Odder	Lemmestrupvej 14
Nabo, ejer	Anne-Marie Richards og Peter Flemming Richards	Lemmestrupvej 18	8300	Odder	Lemmestrupvej 18
Vandværk	Fensten Vandværk v/lb Kildehøj				kildehoej@vip.com yperciv.dk
Anmodet om udkast	Danmarks Naturfredningsforening - lokalafdeling Odder		odder@dn.dk		odder@dn.dk

Høringsperioden gav anledning til bemærkninger fra:

Et samlet svar fra i alt 20 ejendomme (dok.id – 2011-140329):
Lemmestrupvej 22, 18, 14, 29, 31, 17, 26, 12, 16, 13, 15, 19, 20
Hedemarksvej 22, 20, 24
Fuglsangsvej 11, 13
Højbyvej 6, 7

Ejendommen Lemmestrupvej 15, som ligger udenfor høringsradius, har indgivet to høringssvar (dok.id. – 2011-129212, 2011-141452)

Efter anmodning har Forvaltningen modtaget ansøgers supplerende bemærkninger 08-11-2011 (dok.id. – 2011-150819)

Kommunens vurdering af høringssvarene kan ses i "Bilag 7. Vurdering af høringssvar".

Kommunen har vurderet, at indkomne indsigelser ikke gav anledning til ændringer i miljøgodkendelsen.

Efter endt høring blev miljøgodkendelsen forelagt Miljø- og Teknikudvalget 30. november 2011 til endelig afgørelse.

Offentliggørelse af godkendelsen

Afgørelsen om miljøgodkendelsen vil blive offentligt annonceret i Odder-Avisen og på Odder kommunes hjemmeside 07-12-2011.

Kopi sendt til:

Type	Navn	Adresse	Postnr.	By	E-mail	Beliggenhed
Ansøger	I/S Gammelgaard	Gosmervej 70	8300	Odder	allan@gammelgaard-agro.dk	Fuglsangsvej 7
Ansøgers konsulent	LRØ v. Maria K. Jensen	Erhvervsvej 13	8700	Horsens	mkj@lro.dk	
Ejer af forpagtet areal og nabo, ejer	Anne-Marie Richards og Peter Flemming Richards	Lemmestrupvej 18	8300	Odder		Lemmestrupvej 18
Ejer af forpagtet areal og nabo, ejer og nabo, virksomhed	Eigil Friis Dam	Lemmestrupvej 16	8300	Odder		Gosmervej 94
Ejer af forpagtet areal	Lars Østergaard Sørensen	Gosmervej 17	8300	Odder		
Ejer af forpagtet areal	Betty J P Kristensen	Gosmervej 74	8300	Odder		
Ejer af forpagtet areal	Per Lund Nielsen	Gersdorffslundvej 9	8300	Odder		
Nabo, beboer	Emilie Vestergaard Kragh Sørensen	Fuglsangsvej 9	8300	Odder		Fuglsangsvej 9
Nabo, beboer	Viktor Orikhovskiy	Fuglsangsvej 12	8300	Odder		Fuglsangsvej 12
Nabo, beboer	Kim Krogh Hansen	Gosmervej 94	8300	Odder		Gosmervej 94
Nabo, beboer	Ole Emil Saksager	Hedemarksvej 12	8300	Odder		Hedemarksvej 12
Nabo, beboer	Steen Kristensen	Hedemarksvej 14	8300	Odder		Hedemarksvej 14
Nabo, beboer	Jeanett Ejsing Richardy og Steffan Freddy Nørager	Hedemarksvej 18	8300	Odder		Hedemarksvej 18
Nabo, beboer	Hanne Poulsen c/o Viggo G. Nielsen	Hedemarksvej 19	8300	Odder		Hedemarksvej 19
Nabo, beboer	Erik Jakobsen	Hedemarksvej 22	8300	Odder		Hedemarksvej 22
Nabo, ejer	Charlotte Hviid og Ole Kjærgaard Petersen	Fuglsangsvej 1	8300	Odder		Fuglsangsvej 1
Nabo, ejer	Ib Hansen	Fuglsangsvej 4	8300	Odder		Fuglsangsvej 4
Nabo, ejer	Lasse Haumand Strunck Kristensen	Fuglsangsvej 9	8300	Odder		Fuglsangsvej 9
Nabo, ejer	Lis Brandbyge Teilmann og Kim Teilmann	Fuglsangsvej 11	8300	Odder		Fuglsangsvej 11
Nabo, ejer	Henning Kreutzfeldt Rasmussen	Fenstenevej 22	8300	Odder		Fuglsangsvej 12
Nabo, ejer	Omid Balahang og Rikke Schartau	Fuglsangsvej 13	8300	Odder		Fuglsangsvej 13
Nabo, ejer	Dorthe Nørgaard Svensson og Tommy Erling Svensson	Hedemarksvej 7	8300	Odder		Hedemarksvej 7
Nabo, ejer	Birgit Slot	Teglbacken 2, st. 3	8300	Odder		Hedemarksvej 9
Nabo, ejer	Lars Brask Bay Toft	Hedemarksvej 11	8300	Odder		Hedemarksvej 11
Nabo, ejer	Grethe Thyrisen Saksager	Hedemarksvej 12	8300	Odder		Hedemarksvej 12
Nabo, ejer	Tina Kaehne	Hedemarksvej 14	8300	Odder		Hedemarksvej 14
Nabo, ejer	Viggo Rasmus Gøricke Nielsen	Hedemarksvej 19	8300	Odder		Hedemarksvej 19
Nabo, ejer	Johannes Jensen og Rikke Gade	Hedemarksvej 20	8300	Odder		Hedemarksvej 20
Nabo, ejer	Kirsten Jakobsen	Hedemarksvej 22	8300	Odder		Hedemarksvej 22
Nabo, ejer	Malene Aggerholm og Søren Kjølhede Aggerholm	Hedemarksvej 24	8300	Odder		Hedemarksvej 24
Nabo, ejer	Anne-Mette Voss	Holme Møllevej 35, 2. tv	8260	Viby J		Lemmestrupvej 10
Nabo, ejer	Flemming Voss	Anker Jensens Vej 41, 1. tv	8230	Åbyhøj		Lemmestrupvej 10
Nabo, ejer	Carsten Bisgaard Rasmussen	Lemmestrupvej 12	8300	Odder		Lemmestrupvej 12
Nabo, ejer	Johan Ertner Jakobsen	Lemmestrupvej 14	8300	Odder		Lemmestrupvej 14
Vandværk	Fensten Vandværk v/Ib Kildehøj				kildehoej@vip.cypercify.dk	
Landsdækkende interesseorganisation	Danmarks Naturfredningsforening	Masnedøgade 20	2100	København Ø	dn@dn.dk	
Landsdækkende interesseorganisation	Danmarks Sportsfiskerforbund	Worsaaesgade 1	7100	Vejle	jkt@sportsfiskerforbundet.dk	
Landsdækkende interesseorganisation	Det økologiske Råd	Blegdamsvej 4 B	2200	København N	husdyr@ecocouncil.dk	
Landsdækkende interesseorganisation	Dansk Ornitologisk Forening	Vesterbrogade 140	1620	København V	natur@dof.dk	
Naturstyrelsen	Naturstyrelsen Århus	Lyseng Allé 1	8270	Højbjerg		

						aar@nst.dk
Sundhedsstyrelsen	Embedslægeinstitutionen	Lyseng Allé 1	8270	Højbjerg		midt@sst.dk
Forening / Råd	Danmarks Fiskeriforening	Nordensvej 3	7000	Fredericia		mail@dkfisk.dk
Forening / Råd	Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark v. Niels Barslund		1017	København K		nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
Forening / Råd	Arbejderbevægelsens Erhvervsråd	Reventlowsgade 14	1651	København V		ae@aeraadet.dk
Forening / Råd	Forbrugerrådet	Fiolstræde 17	1017	København K		fbr@fbr.dk
Lokal interesseorganisation	Danmarks Naturfredningsforening – Odder lokalafdeling					odder@dn.dk

1.7 Klagevejledning

Godkendelsen kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet i henhold til § 76 i loven om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug af ansøger, Miljøministeriet, enhver der må antages at have væsentlig individuel interesse i sagens udfald samt de klageberettigede organisationer, der fremgår af lovens §§ 85 -87.

Eventuel klage stiles til Natur- og Miljøklagenævnet, Rentemestervej 8, 2400 København NV, men sendes skriftligt til Odder Kommune, Rådhusgade 3, 8300 Odder eller pr. e-mail til miljoe@odder.dk. Klagen skal være Odder Kommune i hænde senest 04-01-2012, kl. 15.00 (4 uger efter offentliggørelsen). Kommunen sender klagen videre til Natur- og Miljøklagenævnet umiddelbart efter klagefristens udløb.

I henhold til § 81 i husdyrgodkendelsesloven har en klage ikke opsættende virkning med mindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet. Såfremt ansøger igangsætter projektet, inden afgørelsen foreligger fra klagenævnet, sker det for eget ansvar.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af klagen, at der indbetales et gebyr til Natur- og Miljøklagenævnet. Klagegebyret er fastsat til 500 kr. for privatpersoner og 3.000 kr. for alle andre klagere, herunder virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder.

Nævnet vil efter modtagelsen af klagen fra kommunen sende en opkrævning på gebyret. Opkrævningen skal benyttes ved indbetaling, idet Natur- og Miljøklagenævnet ikke modtager check eller kontanter. Klagenævnet påbegynder først behandlingen af klagen, når gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside www.nmkn.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis man får helt eller delvis medhold i klagen, hvis den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, eller klagen afvises som følge af overskredet frist, manglende klageberettigelse, eller fordi klagen ikke er omfattet af klagenævnets kompetence.

Såfremt afgørelsen ønskes indbragt for domstolene, skal søgsmål være anlagt i henhold til § 90 i husdyrbrugloven inden 6 måneder fra afgørelsens offentliggørelse.

På vegne af Odder Kommune

Odder, den 30.11.2011

Hanne Broe
Formand

/

Søren Hjørtsø Kristensen
Teknisk direktør

2 Beskrivelse af projektet /ikke-teknisk resumé

Den eksisterende landbrugsejendom har ingen husdyrproduktion, og de eksisterende bygninger bliver revet ned i forbindelse med etableringen af de nye produktionsbygninger.

Der søges om etablering af et dyrehold på 1100 søer, 1000 polte og 24.100 smågrise hvilket giver 422,1 dyreenheder (DE) og om godkendelse til at opføre driftsbygninger på knapt 9.000 m² samt to gyllebeholdere med en samlet opbevaringskapacitet på 10.000 m³. Senere bliver der ansøgt særskilt om miljøgodkendelse til etablering af et biogasanlæg, der skal behandle gyllen fra produktionen.

Placering

Bedriften I/S Gammelgaard ønsker at nedlægge soholdet inde i Gosmer by og etablere et større sohold på ejendommen Fuglsangsvej 7 uden for byen. Ved at etablere husdyrholdet her bliver alle husdyrlovens lugtgenegrænser overfor naboerne overholdt. Samtidig vil opførelsen af stalde og anlæg ske på et sted, hvor der i forvejen ligger en landbrugsejendom, så dyreholdet etableres ikke på bar mark synsmæssigt og landskabeligt set. Erfaringsmæssigt vil lugt kunne nedsættes ved montering af teltoverdækning på gyllebeholderne.

Husdyrgødning

Til udbringning af gyllen fra bedriftens svineproduktion er der et samlet areal på 489 ha til rådighed. Alle arealer er forpagtede, der er ikke ejede eller aftalearealer i dette projekt. Godkendelsen omfatter alle de udbringningsarealer, som drives under ansøgers cvr-nummer 30314808. Gyllen udbringes med et husdyrtryk på 1,4 DE/ha, og der er plads til yderligere tilførsel af husdyrgødning fra bedriftens øvrige ejendomme. Der stilles vilkår om maksimal tilførsel af næringstofferne N og P på de ansøgte udbringningsarealer.

Som en forudsætning skal den del af gyllen, der udbringes på marker i indsatsplanens område, ledes gennem et biogasanlæg, som ansøger vil opføre i tilknytning til staldene. Der ligger ikke arealer i andre kommuner.

Transport

Smågrisene fra produktionen skal opfedes på de tre andre ejendomme i bedriften. Der anlægges en intern vej fra Fuglsangsvej 7 mod nord til en af de øvrige ejendomme, Gosmervej 70. Som adgangsvej fra Fuglsangsvej til de nye stalde bibeholdes den eksisterende markvej. En mindre del af transporterne med husdyrgødning vil gå gennem landsbyerne Gosmer og Over Randlev.

Nitrat

314 ha af udbringningsarealerne afvander til Natura 2000 området Horsens Fjord, 151 ha afvander til Natura 2000 området Norsminde Fjord, og 24 ha til den del af kystvandet syd for Norsminde Fjord, som ikke er Natura 2000 område. Næsten alle udbringningsarealerne ligger i nitratklasse I eller II. Beregninger af udvaskningen i henhold til Miljøstyrelsens vejledning viser, at udvaskningen fra projektet ikke overstiger 1 % af den samlede udvaskning til områderne. Samtidig er udviklingen i dyretrykket i oplandene faldet i perioden 2007-10, og i henhold til Miljøstyrelsens vejledning kan det konkluderes, at der ikke skal stilles skærpede vilkår. De generelle krav siger, at dyretrykket højst må være 1,1 DE/ha. Det anvendte dyretryk er dog på 1,4 DE/ha, idet ansøger i stedet benytter Husdyrlovens mulighed for at anvende andre virkemidler: 10 % ekstra efterafgrøder og ændret sædskifte til S6. Disse virkemidler giver samme N-udvaskning som 1,1 DE/ha.

216 ha hele marker er placeret helt eller delvist i nitratfølsomme indvindingsområder, hvoraf 124 ha ligger indenfor indsatsplan Boulstrup. Indsatsplanen er fra 2004 og stiller krav om, at landbrug ved udvidelser maksimalt må have en udvaskning på 50 mg nitrat/liter fra rodzonen, fratrukket usikkerheden. Usikkerheden i dette projekt er beregnet til +/-4 mg nitrat, så kravet er max. 46 mg nitrat/liter.

Kravet opfyldes ved anvendelse af disse virkemidler: 10 % ekstra efterafgrøder i dette område og et sædskifte med lav udvaskning, som placeres på markerne i indsatsplanens område. Desuden anvendes et dokumenteret højere høstudbytte, der har samme effekt som en nedsættelse af N-normen for afgrøderne.

Fosfor

60 ha af de samlede 489 ha er placeret i fosforfølsomt opland til Natura 2000 område og i fosforklasse 3, dog ikke på grund af fosforkortene, men i henhold til Odder Kommunes krav, fordi der mangler fosfortal for disse marker. 2 ha ligger i lavbundsområde med fosforklasse 2. De øvrige 427 ha ligger i fosforklasse 0. Odder Kommune har vurderet, at der i henhold til Miljøstyrelsens vejledning ikke skal stilles skærpede krav til fosforudledningen fra dette projekt.

Beregning i IT-ansøgningssystemet viser, at fosfor-overskudet fra driften i gennemsnit maksimalt må være 8,9 kg P/ha/år, og den angivne drift viser et fosforoverskud på 7,9 kg P/ha/år. Som virkemiddel anvendes sædskiftet S6 i stedet for S2 og S4 på de marker der helt eller delvist ligger i NFI-området.

Ammoniak og natur

Anlægget ligger ikke i Habitatområde.

Det generelle ammoniakkrav på 25 % reduktion opfyldes ved at etablere gyllekøling i løbe-drægtighedsstalden og smågrisestalden, og ved at bygge staldene med delvist spaltegulv samt ved at montere fast overdækning på begge gyllebeholdere.

Der er 3,4 km til det nærmeste udpegede § 7 område, og NH₃ depositionsregningen viser 0,0 kg N/ha i mer- og totalbelastning. Der er også foretaget beregninger til en § 3-registreret mose og en eng, og belastningerne på hhv. 0,28 og 0,10 kg N/ha vurderes ikke at have negativ betydning for områderne.

Natura 2000 området Ravnskov/Søby Fredskov, der er en bøgeskov med artsrig bundflora af bl.a. orkideer samt elle-askeskov, ligger 2,4 km fra anlægget. Odder Kommune vurderer, at da bidraget fra det ansøgte ikke overstiger 0,1 kg N/ha/år, vil konsekvensen af ammoniakafsætningen i naturområdet, vurderet som merdeposition, ikke resultere i en væsentlig negativ påvirkning eller skade på elle- og askeskovene. Samtidig er totaldepositionen på 0,1 kg N/ha/år under grænsen på 0,2 for hvor stor en påvirkning, der kan give en målbar effekt. Det vurderes, at områderne ikke vil blive påvirket væsentligt.

En del af udbringningsarealerne ligger indenfor Natura 2000 området Horsens Fjord og grænser op til strandeng og til habitatskov. For at mindske påvirkning af udbragt husdyrgødning og for at hindre sprøjteskader på strandeng og skovbryn skal der etableres en dyrknings-, sprøjte- og gødskningsfri bræmme langs med strandengen på 10 m og langs med habitatskoven på 6 m.

For at beskytte dyrelivet i og ved vandløbene er der stillet krav om, at jordbearbejdning ved alle åbne vandløb og vandhuller skal ske på langs af vandet indenfor 20 m.

Bilag IV-arter er ikke registreret indenfor arealerne, men visse arter kan ikke udelukkes at befinde sig der. På godkendelsestidspunktet vurderes det, at disse arter ikke vil blive påvirket af den ansøgte drift.

Bedste tilgængelige teknik

Projektet omfatter kun nye stalde, og hovedparten af dyrene (93 % af DE) skal gå på delvist spaltegulv, som er BAT-staldtype. Projektet opfylder desuden Miljøstyrelsens vejledende BAT emissionskrav til udledning af ammoniak og fosfor. Virkemidlerne til at opnå BAT kravene er bl.a. overdækning af de to nye gyllebeholdere og etablering af gyllekøling i de nye stalde. Projektet anvender udnyttelse af gyllen til energiproduktion i et projekteret biogasanlæg på

gården og genbrug af overskudsvarmen fra gyllekølingen, hvilket også vurderes at være BAT teknikker. BAT-kravene opfyldes desuden for management, energi og vand, samt opbevaring og udbringning af husdyrgødning.

3 Vilkår for godkendelsen

3.1 Årsproduktion

- 1) Godkendelsen omfatter et husdyrhold på Fuglsangsvej 7 på maksimalt
 - 1100 årssøer med pattegrise
 - 1000 polte (30 – 102 kg)
 - 12.100 smågrise (7,2 – 40 kg)
 - 12.000 smågrise (7,2 – 32 kg)svarende til 422 dyreenheder (DE).
- 2) Almindelige sæsonudsving samt tilpasninger pga. sanering, effektivitet og ændrede vægtintervaller tillades op til 10 %, så længe det maksimale antal DE og geneafstandene for lugt ikke overskrides.

3.2 Drift og indretning

- 3) Husdyrbrugets drift og indretning skal være i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af den miljøtekniske beskrivelse, med mindre andet fremgår af godkendelsens vilkår.
- 4) Godkendelsen omfatter samtlige landbrugsmæssige aktiviteter på ejendommen Fuglsangsvej 7 med forpagtede anlæg og udbringningsarealer indenfor ejendommens cvr-nr. 30314808.
- 5) Såfremt ejerforholdene ændres, vil vilkårene for dyreholdet følge adressen Fuglsangsvej 7.
- 6) Miljøgodkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 2 år fra meddelelse af godkendelsen. Med udnyttet menes, at det ansøgte byggeri er iværksat. Den maksimale produktion skal være i drift senest 5 år efter godkendelsens dato.
- 7) Hvis godkendelsen herefter ikke har været helt eller delvist udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af godkendelsen, som ikke har været udnyttet.

3.3 Landskabsinteresser/nye bygninger

- 8) Der opføres en farestald (bygning 1) og en løbe-drægtighedsstald (bygning 2) på i alt 5500 m². Der opføres en stald til smågrise og polte (bygning 3) på 3300 m². Der opføres 2 gyllebeholdere på hver 5000 m³ (nr. 6 og 7). Desuden opføres en personalebygning (nr. 4), en mellemgang (nr. 5) og et befæstet areal (ved Ø). Bygninger og anlæg skal placeres som vist på "Bilag 1. Situationsplan".
- 9) Staldbygningernes vægge og gavle skal udføres i mørkegrå farver. Bygningernes tagflader skal være i mørke nuancer og ikke-reflekerende. Ved tagryg må bygningernes højde højst være 10 m over terræn.
- 10) Der skal opføres beplantning mod vest, nord og øst som vist på Bilag 2. Beplantningen skal sørge for, at anlægget visuelt ikke bliver til gene for omgivelserne og ikke forringer de landskabelige værdier væsentligt.

- 11) Beplantningen skal bestå af en blanding høje og lave plantearter som f.eks. hyld, fuglekirsebær, kvalkved, benved, seljerøn. Beplantningen skal etableres senest 1 år efter opførelsen af staldanlægget. Beplantningen skal løbende vedligeholdes.
- 12) Der skal i forbindelse med ansøgningen om byggetilladelse indsendes en detaljeret beplantnings- og terrænplan til Odder Kommune, *inden* beplantningen foretages.

3.4 Information og ændringer på husdyrbruget

- 13) Ændringer i ejerforhold eller hvem, der har ansvar for driften, skal meddeles til Odder Kommune senest 1. måned efter, de har fundet sted.
- 14) Drifts-, indretnings- eller bygningsmæssige ændringer, der er relevante i forhold til den beskrevne drift, skal anmeldes til Odder Kommune inden gennemførelsen. Odder Kommune vurderer, om de aktuelle planer for ændring/udvidelse kan ske indenfor rammerne af denne godkendelse.
- 15) De vilkår, der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften, også af udenlandsk arbejdskraft. Et eksemplar af miljøgodkendelsen skal til enhver tid være tilgængeligt for de personer, der har ansvaret for husdyrbrugets daglige drift.

3.5 Ammoniakreducerende tiltag

- 16) Staldtyperne skal være som følgende:

Byg	Produktion og staldsystem	Antal	Dyr ad gangen	Vægt ind	Vægt ud	DE
2	Årso, løbe- og drægtighedsstald, Løsgående, delvis spaltegulv	550	415	0	0	89,4
2	Årso, løbe- og drægtighedsstald med individuel opstaldning og drænet gulv + spalter (fuldspaltegulv i it-ansøgningen)	180	135	0	0	29,2
2	Årso, løbe- og drægtighedsstald, Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	370	275	0	0	60,1
3	Smågrise fra 7,2 kg, Toklimastald, delvis spaltegulv	12100	2300	7,2	40	80,3
3	Slagtesvin, Delvis spaltegulv, 50-75% fast gulv	1000	250	30	102	25,7
3	Smågrise fra 7,2 kg, Toklimastald, delvis spaltegulv	12000	1900	7,2	32	60,2
1	Årso, farestald, Kassestier, delvist fast gulv	1100	275	0	0	77,1

- 17) Der skal etableres gyllekøling i løbe-drægtighedsstalden og i smågrisestalden i alle gyllekanalerne, så ammoniakreduktionen bliver på mindst 23 %. Der etableres køling i traditionelt gyllesystem med ca. 40 cm dybe gyllekanaler. Køleeffekten skal være på mindst 25,6 W/m² gyllekanal. Der er ca. 3150 m² kanaler, så varmepumpen skal kunne levere en køleeffekt på mindst 80 kW eller en årlig køleydelse på mindst 700.800 kWh.

- 18) Køleanlægget skal være tilsluttet i 8760 timer om året. Hvis varmepumpen fx har en køleeffekt på 108 kW, skal den gennemsnitlige faktiske driftstid være mindst 6450 timer pr. år. Ved en anden køleeffekt skal der foretages ny beregning af driftstimerne.
- 19) Der skal monteres en typegodkendt energimåler på varmepumpen. Energimåleren skal være forsynet med automatisk datalogger, der registrerer den månedlige og årlige køleydelse målt i kWh.
- 20) Køleanlægget skal være forsynet med et trykovervågningsystem samt en alarm og en sikkerhedsanordning, der i tilfælde af lækage i varmesystemet stopper anlægget. Anlægget må ikke kunne genstarte automatisk.
- 21) Vedligeholdelse af gyllekølingsanlægget skal ske i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget.

3.6 Opbevaring og håndtering af husdyrgødning

- 22) Der skal opsættes teltoverdækning på begge gyllebeholderne. Efter endt omrøring og udbringning skal overdækningen lukkes umiddelbart efter. Skader på fast overdækning skal udbedres indenfor en uge.
- 23) Gyllebeholderne skal jævnligt og mindst én gang årligt visuelt kontrolleres for skader og brud, herunder kabelbrud. Evt. brud eller skader skal straks udbedres.
- 24) Udbringning af gylle skal ske i overensstemmelse med god landmandspraksis, således at lugtgener søges begrænset mest muligt.
- 25) Udbringning af gødning mm. må ikke foretages på jord, som er vandmættet, oversvømmet, frosen eller dækket af sne eller på skrånende arealer, hvor der er risiko for afstrømning til søer eller vandløb.
- 26) Håndtering af gylle som fx påfyldning af gylle til gyllevogn skal altid ske under opsyn.
- 27) I forbindelse med påfyldning af gylle fra gyllebeholdere må der ikke spildes gylle således, at der er fare for forurening af grund- eller overfladevand - herunder vandløb eller søer. Påfyldning af gyllevogn skal ske på et befæstet areal med opsamling af spild *eller* skal foregå med en gyllevogn med sugekran.
- 28) Opbevaringskapaciteten skal være mindst 9 måneder for rågylle/afgasset gylle.

3.7 Lugt

- 29) Hele ejendommen og dens omgivelser skal renholdes således, at luft- og lugtgener begrænses mest muligt.
- 30) Ventilationsanlæggene skal vedligeholdes og efterses i henhold til producentens anvisninger for det pågældende anlæg, samt rengøres mindst en gang årligt.
- 31) Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at lugtgener udenfor ejendommens skel er væsentligt større, end der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, skal husdyrbruget lade foretage undersøgelse af muligheder for begrænsning af lugtkilder og/eller behandling af afkastluften. Undersøgelsens omfang og efterfølgende krav vil blive fastsat af tilsynsmyndigheden på baggrund af en konkret vurdering af sagen. Lugtundersøgelser kan maksimalt kræves én gang pr. år.

Virksomheden afholder selv omkostningerne til dokumentation, undersøgelser og målinger.

3.8 Støj

- 32) Husdyrbrugets bidrag til støjniveauet målt ved nabobeboelse i landzone må i intet punkt uden for eget skel overstige følgende grænseværdier, målt 1½ meter over terræn i frit felt:

Tidspunkt	Støjgrænser	Reference tidsrum
Dag		
Mandag - fredag kl. 07 - 18	55 dB(A)	8 timer
Lørdag kl. 07 - 14	55 dB(A)	7 timer
Lørdag kl. 14 - 18	45 dB(A)	4 timer
Søn- og helligdag kl. 07 - 18	45 dB(A)	8 timer
Aften		
Alle dage kl. 18 - 22	45 dB(A)	1 time
Nat		
Alle dage kl. 22 - 07	40 dB(A)	½ time

Støjens maksimalværdi må om natten ikke overstige ovenstående grænseværdier med mere end 15 dB(A) ved alle beboelser. Referencetiden er det mest støjbelastede tidsrum i perioden.

Kortvarig sæsonafhængig korntørring i en periode på højst 2 x 3 uger om året er undtaget fra støjgrænserne.

Brugen af landbrugsredskaber i marken er undtaget fra støjgrænserne.

- 33) Hvis tilsynsmyndigheden vurderer, at klage over støj er velbegrunder, skal husdyrbruget dokumentere, at støjgrænserne ikke overskrides. Dokumentationen skal belyse støjbelastningen, hvor husdyrbruget er i fuld normal drift. Dette kan dog højst kræves en gang årligt, såfremt støjgrænserne ovenfor overholdes.

Dokumentationen skal udføres af en person eller et laboratorium, som er certificeret eller akkrediteret til "Måling - ekstern støj".

- 34) Såfremt støjgrænserne ikke overholdes, skal husdyrbruget udarbejde en handlingsplan og nedbringe støjen.

3.9 Støv

- 35) Driften må ikke medføre støvgener, der af kommunen bedømmes som væsentlige, uden for ejendommens eget areal.

3.10 Transport

- 36) Transport til og fra husdyrbruget skal fortrinsvis foregå i dagtimerne på hverdage mellem kl. 7 og 18. I forbindelse med kortvarige sæsonbetonede arbejder som f.eks. høst og gødningsudkørsel tillades kørsel udenfor dagtimerne.
- 37) Transport af husdyrgødning og afgasset biomasse skal som udgangspunkt foregå ad de veje, der er vist på "Bilag 9. Kørselsveje for gylletransporter".
- 38) Ved transport af gylle på offentlige veje skal gyllevognens åbninger være forsynet med låg eller lignende, således at spild minimeres.
- 39) Ejendommens nuværende overkørsel/adgangsvej skal bibeholdes, og vejen skal fungere som transportvej til og fra anlægget. Der skal etableres en intern transportvej mellem bedriften på Gosmervej 70 og Fuglsangsvej 7.

3.11 Skadedyr

- 40) Der skal på ejendommen foretages effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med de til enhver tid nyeste retningslinier fra Skadedyrlaboratoriet (www.dpil.dk).
- 41) Opbevaring af foder skal ske på sådan en måde, så der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr. På forlangende af Odder Kommune skal der indgås kontrakt med et autoriseret rottebekæmpelsesfirma.

3.12 Spildevand og overfladevand

- 42) Sanitært spildevand fra mandskabsrum må ikke tilledes gødningsopbevaringsanlæg.
- 43) Spildevand fra rengøring af stalde skal ledes til gyllesystemet.
- 44) Afledning af overfladevand fra befæstede arealer må ikke kunne give anledning til forurening af vandløb, søer, fjord eller hav. Der må derfor ikke ske sammenblanding af regnvand med husdyrgødning eller sprøjtemiddelrester.
- 45) Vask af maskiner og gyllevogne må ikke foretages på den befæstede plads, der afleder regnvand til søen.
- 46) Flydende foder (fx valle) eller gødningsstoffer må ikke ved spild kunne afledes til drænen eller vandløb. Hvis der anvendes flydende foder, skal der opsættes overfyldningsalarm, så spild ved påfyldning af tanken undgås.
- 47) Gødning og vaskevand fra udleveringsramper skal ledes til gyllekanalerne eller til en opsamlingsbeholder og videre til gyllebeholderen.

3.13 Oplag af olie og kemikalier

- 48) Eventuel opbevaring af kemikalier skal foregå i rum med fast bund og uden mulighed for forurening af jord, kloaksystem, grundvand eller vandløb.
- 49) Eventuel opbevaring af diesel /fyringsolie i overjordiske tanke skal til enhver tid ske i en typegodkendt beholder, på fast og tæt bund, således at spild kan opdages og opsamles, og der ikke er mulighed for afløb til jord, kloaksystem, grundvand eller vandløb.

- 50) Eventuelt spild af olie skal straks opsamles af et velegnet absorptionsmateriale, som fx kattegrus. På bedriften skal der altid opbevares et velegnet absorptionsmateriale i en passende mængde.
- 51) Eventuel flydende handelsgødning skal opbevares i tanke placeret på fast bund med afløb til gyllebeholder.

3.14 Affald

- 52) Animalsk affald og døde dyr skal fjernes fra ejendommen, inden der opstår lugtgener eller andre uhygiejniske forhold.
- 53) Erhvervsaffald skal håndteres i overensstemmelse med Odder Kommunes til enhver tid gældende Regulativ for erhvervsaffald med eventuelle tilhørende forskrifter, fx skal spildolie afleveres til en godkendt transportør og modtager på kommunens liste (se www.renosyd.dk).

3.15 Lys

- 54) Husdyrbrugets drift må ikke medføre lysgener, der af tilsynsmyndigheden vurderes at være væsentlige uden for ejendommens skel.
- 55) Udendørs pladsbelysning skal være forsynet med bevægelsessensorer, der sikrer, at lyset kun er tændt i korte perioder ad gangen.

3.16 Udbringningsarealer, N og P

- 56) Husdyrgødning, som udbringes på de marker, der ligger i indsatsplanens område (se bilag 4), skal være afgasset (en forudsætning for lav usikkerhed på beregningen af udvaskning af kvælstof til grundvandet indenfor indsatsplanen). Dette skal fremgå af gødningsregnskabet.
- 57) Der må kun udbringes husdyrgødning på de arealer, der fremgår af "Bilag 3. Udbringningsarealer" i miljøgodkendelsen. Ændringer af udbringningsarealet skal forhånds anmeldes til Odder Kommune efter reglerne i bekendtgørelsen om tilladelse og godkendelse.

Nitrat til overfladevand, herunder Natura 2000, samt til grundvand i indsatsplan Boulstrup

- 58) På bedriftens (ejede og) forpagtede arealer, i alt 489 ha, må der udbringes husdyrgødning med højst 74.514 kg N/år. Der skal ved tilsyn foreligge dokumentation herfor f.eks. i form af kopier af de indsendte gødningsregnskaber.
- 59) Kravene til udvaskning af kvælstof i indsatsplan Boulstrup er:
 - 1. Kvælstofudvaskningen fra det ansøgte projekt til grundvandet må ikke overstige den nuværende udvaskning fra ejendommen og
 - 2. Indsatsplanens krav til maksimal nitratudvaskning på 50 mg nitrat/l, fratrukket den aktuelle beregningsmetodes usikkerhed, hvilket i denne sag medfører, at kravet bliver 46 mg nitrat/l, skal kunne overholdes på den ansøgte ejendoms udspretningsarealer indenfor det nitratfølsomme område.

Kravene opfyldes ved nedenstående vilkår:

- 60) Der skal på bedriftens udbringningsarealer være mindst 10 % ekstra efterafgrøder af efterafgrødegrundarealet for de 216 ha, som ligger helt eller delvis indenfor indsatsplan Boulstrup (se Bilag 4. Marker i indsatsplanen), ud over Plantedirektoratets til enhver tid gældende generelle krav om efterafgrøder. Disse efterafgrøder skal følge de samme regler som gælder for de lovpligtige efterafgrøder hvad angår artsvalg, dyrkningsperiode og kvælstofgødsning. Efterafgrøder må ikke erstattes af 100 % vintersæd. Der kan anvendes mellemafgrøder i stedet for en del af efterafgrøderne. Mellemafgrøder kan etableres på et areal med en gennemsnitlig omregningsfaktor på: efterafgrøderareal x 2,0. Vilåret skal dokumenteres ved gødningsregnskabet.
- 61) Hvis de kommende vandplaner også stiller krav om efterafgrøder på disse marker, kan efterafgrøderne nævnt under punkt 62 fraregnes, dog således, at der minimum skal være 10 % ekstra efterafgrøder.
- 62) På de af husdyrbrugets udbringningsarealer, der ligger helt eller delvist i NFI-områder, skal der anvendes et sædskifte med et N-udvaskningsindeks på højst 86 (som fx S6). Sædskifter og udvaskningsindekser fremgår af bilag 5. Vilåret skal dokumenteres ved gødningsregnskabet.
- 63) Høstudbyttet for markerne i indsatsplanens område skal være på gennemsnitligt mindst 140 % i forhold til det gennemsnitlige standardudbytte fra 2009 i tons/ha, som er anvendt i IT-ansøgningen: dvs. korn i gennemsnit mindst 9,1 tons/ha og vinterraps mindst 4,5 tons/ha. Dette skal dokumenteres ved

- a) en årlig opgørelse af høstudbyttet for korn som vist på "Bilag 10. Høstudbytter" med revisorpåtegning som retvisende og
- b) den årlige statusopgørelse over indvejet raps.

Opgørelsen for korn skal vedlægges de bagvedliggende vejedata. Begge opgørelser indsendes til Odder Kommune hvert år den 15. februar for året før. Første gang 15.2.2012.

Hvis fristen ikke overholdes, skal der anvendes andre virkemidler som beskrevet i vilkår 65 allerede fra næste planperiode.

- 64) Høstudbyttet på 140 % skal overholdes som et 3-årigt løbende gennemsnit for hver 3 års periode, startende med årene 2012-2013-2014.
- 65) Hvis høstudbyttet i et 3-års gennemsnit ligger lavere end 140 %, skal der anvendes andre virkemidler til at nedbringe udvaskningen til indsatsplanens krav. Der skal foretages en ny beregning, hvor de anvendte virkemidler indsættes i beregningssystemet for husdyrgodkendelser, og kravet på max 46 mg nitrat/liter skal overholdes.

Virkemidlerne skal være nedsat husdyrtryk i DE/ha (færre dyr, mere jord), reduktion af N-kvoten eller et tilsvarende virkemiddel, der er anerkendt af miljøstyrelsen. Virkemidlet skal sættes i værk året efter, at det lavere høstudbytte er konstateret (første gang, det kunne blive aktuelt er fra 1.8.2014).

Fosfor til overfladevand, herunder Natura 2000

- 66) På bedriftens (ejede og) forpagtede arealer, i alt 489 ha, må der udbringes husdyrgødning med højst 16.430 kg P/år. Fosforberegningen kan opgøres som gennemsnit over enhver 5-års periode.

Vilkår til natur, § 3 og bilag IV arter

- 67) Køreretning ved jordbearbejdning, nedmuldning og nedfældning af gylle og anden gødning skal foretages på langs af vandløbet på alle arealer indenfor mindst 20 meter til alle åbne vandløb, grøfter, vandhuller og vådområder, se bilag 13.
- 68) Der ikke må laves render i markerne, som kan medføre afstrømning af overfladevand fra marker til vandløb, vandhuller og vådområder.
- 69) Der skal etableres en 10 meter bred dyrknings-, gødsknings- og pesticidfri bræmme langs mark 32-0+33-0 ud mod strandengene, se figur 6. Bræmmen skal kunne konstateres ved tilsyn i marken eller luftfoto. Bræmmen måles fra kanten af naturarealet og 10 m ud i marken. Bræmmen må gerne slåes.
- 70) Der skal etableres en 6 meter bred dyrknings-, gødsknings- og pesticidfri bræmme langs mark 32-0+33-0 ind mod habitatskoven, se "Bilag 11. Bræmme ved habitatskov". Bræmmen skal kunne konstateres ved tilsyn i marken eller luftfoto. Bræmmen måles fra bunden af jorddiget, de steder, hvor der er et jorddige, ellers fra den yderste skovkant og 6 m ud i marken. Bræmmen må gerne slåes.

3.17 Bedste tilgængelige teknik

- 71) Følgende emissionsgrænseværdier skal overholdes:
- ammoniak fra stald og lager: 5.153 kg NH₃-N pr. år
 - fosfor i husdyrgødning udbragt på bedriftens arealer (489 ha): 16.655 kg P
- hvilket sker ved at opfylde de øvrige vilkår i miljøgodkendelsen.
- 72) Der skal på bedriften foretages energieftersyn af et energiselskab eller -konsulent, hvor de energiforbrugende processer i bedriften gennemgås. Der skal udarbejdes en rapport som indeholder resultater og evt. konkrete energi-spareforslag. Rapporten skal indsendes som kopi til kommunen senest 1 år efter, at byggeriet er afsluttet.
- 73) Anlæg, der er særligt energiforbrugende, skal kontrolleres og vedligeholdes således, at de altid kører energimæssigt optimalt.
- 74) Der skal anvendes vandbesparende drikkevandsventiler eller – nipler i staldene.

3.18 Egenkontrol

- 75) Dokumentation som beskrevet herunder skal opbevares samlet, gemmes minimum 5 år og skal fremvises til tilsynsmyndigheden på forlangende, fx i forbindelse med tilsyn.
- 76) Til dokumentation for overholdelse af vilkår 1 og 2 om husdyrproduktionens størrelse skal der foreligge effektivitetskontroller og salgsfakturaer.

Dokumentationen skal foreligge for hvert år fra godkendelsens dato. Der anvendes ejendommens regnskabsår.

- 77) Til dokumentation for overholdelse af vilkårene i afsnit 3.16 om udbringning på arealer skal gødningsregnskabet for denne bedrift cvrn. 30314808 forevises på tilsynsmyndighedens forlangende, og oplysningerne skal fremgå klart.
- 78) Den øvrige dokumentation som nævnes i afsnit 3.16 skal indsendes til Odder Kommune 1 gang årligt den 15. februar for det foregående år.
- 79) Til dokumentation for overholdelse af vilkår i afsnit 3.5 om funktionen af gyllekølingsanlægget, skal der foreligge aflæsningsdata for energimåleren. Driftsstop skal noteres med angivelse af årsag og varighed.
- 80) Der skal indgås en skriftlig aftale med en montør med VPO-certifikat om kontrol og service af gyllekølingsanlægget mindst en gang årligt. Servicerapporten skal forevises ved tilsyn.

3.19 Uheld og risici

- 81) Alle uheld og driftsforstyrrelser, herunder evt. spild på udendørs arealer, der kan medføre risiko for forurening af miljøet, skal straks meddeles alarmcentralen tlf.: 112.
- 82) Der skal foreligge en beredskabsplan på husdyrbruget, som fortæller hvornår og hvordan, der skal reageres ved uheld, der kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø, herunder også ved udbringning af gødning og sprøjtemidler. Planen skal tage højde for, at der ikke er beboelse på ejendommen. Planen skal løbende opdateres og være tilgængelig og synlig for ejendommens ansatte og andre, der arbejder på bedriften, både i staldene og i det kørende materiel. Beredskabsplanen skal være tilgængelig på et sprog, de ansatte forstår.
- 83) Beredskabsplanen skal udarbejdes senest samtidig med, at dyrehold sættes ind i stalden.

3.20 Ophør

- 84) Ved ophør af driften skal tilsynsmyndigheden orienteres.
- 85) Ved ophør af driften skal der træffes de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare, alle opbevaringsanlæg tømmes og rengøres, affald bortskaffes efter gældende regler, og ejendommen skal fremstå i miljømæssigt god stand.

4 Miljøteknisk beskrivelse og vurdering

Beliggenhed, landskab og kulturmiljø

4.1 Beliggenhed

Husdyrbruget ligger på adressen Fuglsangsvej 7, 8300 Odder. Husdyrbruget etableres i landzone ca. 1000 m syd for landsbyen Gosmer. Der ligger i forvejen en landbrugsejendom uden husdyrhold på adressen. Disse gamle landbrugsbygninger bliver revet ned umiddelbart inden godkendelsen tages i brug (pånær halmladen). Området er udlagt til jordbrugsområde i Kommuneplan 2009-2021 for Odder Kommune. Nærmeste nabo (både med og uden landbrugspligt) ligger 390 m fra staldvæggen, nærmeste samlede bebyggelse er Gosmer, og nærmeste byzone er et erhvervsområde, som ligger syd for Boulstrup 2,5 km væk.

Alle bygninger og anlæg opføres i tilknytning til hinanden og til de gamle eksisterende bygninger.

Der planlægges opførelse af et gård-biogasanlæg i tilknytning til gyllebeholderne. Der skal søges særskilt miljøgodkendelse til etablering af biogasanlæg.

4.2 Afstandskrav

Afstandskrav iht. lov nr. 1486 af 4. december 2009 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug:

Lovens § 6, der omhandler afstand fra nye stalde og gyllebeholdere til nabobeboelse byzone- eller sommerhusområde, blandet bolig og erhverv mv. (50 m), er overholdt.

Lovens § 8, der omhandler placering af stalde og opbevaringsanlæg i forhold til vandforsyningsanlæg, vandløb, dræn, søer, offentlig vej, privat fællesvej, levnedsmiddelvirksomhed, beboelse på samme ejendom og til naboskel, er overholdt.

Loven er skærpet med et nyt krav om, at der skal være mindst 100 m fra gyllebeholdere til søer over 100 m², men kravet træder kun i kraft for ansøgninger, der er indsendt efter 15. marts 2011 og gælder derfor ikke i denne sag. Der var oprindeligt planlagt 70 m fra den nærmeste gyllebeholder til søen på ca. 600 m², men afstanden er siden ændret til godt og vel 100 m (Bilag 1. Situationsplan).

Lovens §§ 20 og 27 omhandler, at hvis afstanden fra anlægget er mindre end 300 m til bolig uden landbrugspligt i samlet bebyggelse, til byzone, sommerhusområde eller lokalplanlagt boligområde, skal der stilles vilkår, som begrænser risikoen for væsentlige gener for naboerne. Ejendommen er ikke omfattet af kravet.

4.3 Landskab og kulturmiljø

Overordnet placering

Området for placering af det nye staldanlæg er i Kommuneplan 2009-2021 ikke udlagt som landskabeligt interesseområde, og det ligger ikke i bevaringsværdigt kulturmiljø. Det nærmeste område med kulturhistoriske værdier er hovedgården Gersdorffslund, som ligger 2 km mod øst, men hvor bevaringsværdigt landskab strækker sig helt hen til skellet ind mod Fuglsangsvej 7. Et eksisterende læhegn og vilkår i godkendelsen om beplantning vil dog afskærme udsynet fra landskabet og fra Lemmestrupvej mod Fuglsangsvej 7, og projektet vurderes ikke at være i strid med udpegningen. Området ligger dog inde i kystnærhedszonen (som er 3 km bred), hvor der kun må etableres anlæg, såfremt der foreligger en særlig planlægningsmæssig eller funktionel begrundelse for kystnær lokalisering, og som ikke forringer kystens naturmæssige eller rekreative værdier. Opfyldelse af denne retningslinie i

Kommuneplanen indgår i vurderingen af anlæggets placering. I vurderingen indgår også, at anlægget ligger ca. 2,7 km fra kysten, og at anlægget ikke kan ses fra kystsiden.

Der er ansøgt om at placere det nye anlæg i tilknytning til Fuglsangsvej 7 med følgende begrundelse:

- Søerne skal være løsgående fra 2013, og i den forbindelse vil ansøger gerne starte på en udflytning af produktionen fra Gosmervej 70, da det ikke er formålstjenligt at investere i yderligere nybyggeri i landsbyen Gosmer.
- Grundet kravet til løsgående dyr vil byggeriet fylde meget.
- Placeringen er valgt ud fra afstanden til naboerne, da den nærmeste nabo kommer til at ligge 390 m fra stalden. Afstanden til nærmeste samlede bebyggelse (Gosmer) bliver ca. 1000 m.
- Placeringen er dernæst valgt for at skabe en god logistik i virksomheden, da der bliver lavet interne veje mellem Gosmervej 70 i Gosmer og projektet. Derudover bliver der forbindelse til Fuglsangsvej, så transporten fra projektet til Gersdorffslundvej 1 bliver kortest muligt. Dette er meget væsentligt, da smågrisene skal flyttes fra projektet til de to andre adresser. Placeringen giver derved mindst mulig offentlig vejtransport.

Odder Kommune vurderer, at ikke ville være acceptabelt at placere de nye svinestalde i tilknytning til eller i stedet for driftsfællesskabets eksisterende svineproduktion i Gosmer by. Her er i øjeblikket sohold med slagtesvin, og det er planlagt, at soholdet nedlægges, men slagtesvinene bibeholdes. Lugtgenæafstanden for den ansøgte produktions størrelse er 457 m til samlet bebyggelse, målt fra en tænkt staldmidte. Afstanden fra Gosmervej 70 til boligerne i samlet bebyggelse er i størrelsesordenen 100 m. Denne afstand er mindre end 50 % af genæafstanden, og lovgivningen giver derfor ikke mulighed for at udvide eller ændre til den ønskede størrelse i tilknytning til denne ejendom.

Den valgte placering imødekommer ansøgers ønske om at nedbringe transportgenerne forbundet med den videre opvækst af de producerede smågrise (ca. 24.100 om året).

Det indgår i projektet, at alle de gamle bygninger nedrives, på nær halmladen. De nye driftsbygninger kommer herved til at ligge uden stuehus i landskabet. Der er dog ikke af den grund tale om et bar-marks-projekt, da omgivelserne over de seneste mange år er vant til landbrugsbygninger på adressen og forventes at have disponeret ud fra det. Bopælspligten i lov om landbrugsejendomme opfyldes ved, at ejeren ejer en anden ejendom med beboelsesbygning, som kan opfylde bopælskravet.

Halm ønskes ikke opbevaret inde i de nye bygninger af hensyn til brandfaren, hvorfor den gamle halmlade bibeholdes.

Der er ca. 3 km fra anlægget til den spredningskorridor, som er udpeget i Kommuneplan 2009-21. I spredningskorridorerne skal ubrudte og uforstyrrede natursammenhænge bevares og om muligt forbedres. Da der ikke opføres bygninger, veje eller tekniske anlæg i forbindelse med projektet, som kan udgøre spærringer her, vurderes spredningskorridorerne ikke at blive påvirket.

Odder Kommune vurderer, at den valgte placering overordnet set er hensigtsmæssig af følgende årsager:

- Genekriteriet for lugt til både enkeltboliger, samlet bebyggelse og byzone bliver overholdt, hvorved risikoen for lugtgener for naboboelser er minimal.
- Området, hvor det nye byggeri skal placeres, er ikke udpeget som landskabeligt interesse område. Desuden er der ikke øvrige overordnede retningslinjer, som brydes ved den ønskede placering.
- Placeringen af de nye stalde og gyllebeholdere vurderes rent landskabeligt ikke at have væsentlige negative konsekvenser for det omkringliggende landskab.

Detaljeret placering

Landskabet omkring ejendommen kan overordnet karakteriseres som et åbent landbrugslandskab med et fladt terræn og en meget ensartet topografi.

Landbrugsejendommene ligger spredt og åbent med ganske få læhegn imellem. Landskabet er domineret af intensiv landbrugsproduktion med større og mindre huse og ejendomme, opdyrkede marker, få læhegn og mindre vandhuller. Langs Lemmestrupvej ligger en række spredte beboelser ca. 800 m fra ejendommen. Landskabet fremstår som et robust landbrugsområde uden specielle naturelementer.

Landbrugsbyggeri som det ansøgte på 9000 m² med tilhørende biogasanlæg vil tage karakter af et industrielt udtryk og i højere grad end tidligere påvirke det åbne lands landskabsbillede. Med en placering i et forholdsvis fladt terræn vil anlægget være synligt over lang afstand.

For at reducere projektets udtryk og påvirkning af landskabsbilledet stiller forvaltningen vilkår om mørke tagflader og om etablering af beplantning omkring anlægget.

Yderligere tiltag såsom at sænke byggeriet i forhold til nuværende terrænkote og reducere den ansøgte bygningshøjde har vist sig at give uforholdsmæssige problemer. Ifølge ansøger vil en nedgravning i terrænet på det pågældende sted medføre risiko for oversvømmelser med fare for dyrenes velfærd, og en sænkning af bygningshøjden med lavere taghældning end 20° vil give risiko for ophobning af sne og sammenstyrtning af taget.

Bygningshøjden på staldene bliver 10 m i kip. Gyllebeholderne får teltoverdækning, hvorved højden i midten bliver ca. 8,5 m over terræn. Placeringen af den nye stald set fra tre betragtningssteder er vist på "Bilag 6. Visualiseringer" (vilkåret om mørke tagflader fremgår ikke af visualiseringerne). Der skal etableres en beplantning på øst-, nord- og vestsiden af det nye byggeri for at afskærme synsindtrykket. På figur 1 er vist det forventede udsyn til anlægget set fra boliger på Lemmestrupvej.

Figur 1 a. Visualisering, set fra Lemmestrupvej - vilkåret om mørke tagflader fremgår ikke af visualiseringerne.

Der er valgt materialer af samme type som vist på figur 1 b.

Figur 1 b. Materiale-type.

Bepantningen omkring anlægget kan med fordel udføres med afvekslende lave og høje træer. Ved at sætte høje slanke træer som punktbeplantning i den yderste række, kan der skabes en lethed i beplantningen, så den ikke virker som en dominerende mur i landskabet.

De nye stalde og gyllebeholdere ligger udenfor kirkebyggelinie, kirkeindsigtsområde, fredningsområde, fredede fortidsminder, skovrejsningsområde, og udenfor å-sø-skov- og strandbyggelinier.

Der løber et beskyttet sten- og jorddige langs med læhegnet øst for anlægget. Diget må ikke ændres eller fjernes uden tilladelse fra Odder Kommune, i henhold til Museumslovens § 29a.

Miljø- og Teknikudvalget har den 26. januar 2011 vurderet, at staldanlæg og gyllebeholdere kan placeres som vist på Bilag 1 med beplantning som vist på Bilag 2 uden at være til gene for omgivelserne og uden at forringe landskabelige værdier væsentligt.

Husdyrhold og drift

4.4 Dyreholdets størrelse før og efter udvidelsen

I tabellen ses antal dyr i ansøgt drift (idet nudriften er uden dyrehold):

Stald nr.:	Bygningsnr.	Produktion og staldsystem	Antal	Dyr ad gangen	Vægt ind	Vægt ud	DE
044091	2	Årsso, løbe- og drægtighedsstald, Løsgående, delvis spaltegulv	550	415	0	0	89,4
044091	2	Årsso, løbe- og drægtighedsstald, Individuel opstaldning, fuldspaltegulv	180	135	0	0	29,2
044091	2	Årsso, løbe- og drægtighedsstald, Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	370	275	0	0	60,1
044104	3	Smågrise fra 7,2 kg, Toklimastald, delvis spaltegulv	12100	2300	7,2	40	80,3
044104	3	Slagtesvin, Delvis spaltegulv, 50-75% fast gulv	1000	250	30	102	25,7
044104	3	Smågrise fra 7,2 kg, Toklimastald, delvis spaltegulv	12000	1900	7,2	32	60,2
044111	1	Årsso, farestald, Kassestier, delvist fast gulv	1100	275	0	0	77,1
Total							422,1

4.5 Indretning

Indretning med stalde og anlæg ses på "Bilag 1. Situationsplan".

Beskrivelse af anlæg:

Bygning	Grundplan	Bygningshøjde	Bygningsmaterialer /farver	Anvendelse
1	5.440 m ²	Op til 10 m	Bygningens sider og gavle vil blive udført af mørkegrå betonelementer. Taget vil blive udført af mørkegrå tagplader.	I bygningen vil der blive etableret løbe-, drægtigheds- og farestalde til 1.100 søer.
Farestald				
2				
3	3240 m ²	Op til 10 m	Bygningens sider og gavle vil blive udført af mørkegrå betonelementer. Taget vil blive udført af mørkegrå tagplader.	I bygningen vil der blive etableret to-klimastier til en årlig produktion af 24.100 smågrise. samt stier til en årlig produktion af 1.000 polte/slagtesvin. I bygningens sydlige ende vil der blive etableret foderlade.

4	Personalebygning	143 m ²	Op til 6 m	Bygningens sider og gavle vil blive udført af mørkegrå betonelementer. Taget vil blive udført af mørkegrå tagplader.	I personalebygningen vil der blandt andet blive etableret bade- og toiletfaciliteter. Sanitært spildevand vil blive tilledt ejendommens eksisterende, nyere spildevandsrensningsanlæg.
5	Mellemgang med servicerum og sygestier	88 m ²	Op til 6 m	Som ovenfor.	Mellemgang med sygestier.
6 og 7	To gyllebeholdere	Hver på 5.000 m ³	Ca. 3 m. Telt top ca. 8,5 m	Beton og teltdug.	
8	Biogasanlæg	Ca. 300 m ²	Op til 10 m	Tre tanke og en bygning med fladt tag. Mørkegrå materialer.	Biogasanlægget indgår ikke i denne miljøgodkendelse. Der vil blive søgt om særskilt miljøgodkendelse senere.
9	Eks. halmlade	400 m ²			Opbevaring af halm.

Opbevaringskapaciteten i biogasanlæggets tanke indgår ikke i staldanlæggets kapacitetsberegning, da biogasanlægget vil have funktion af et procesanlæg og ikke et opbevaringslager.

Der vil blive etableret en forbeholder imellem staldbygningerne og gyllebeholderne.

Der vil blive etableret et befæstet areal på ca. 1.500 m² foran foderladen. Pladsen skal ikke anvendes til vask af markredskaber, maskiner eller transportvogne, og det er derfor planlagt at overskudsnedbør fra pladsen vil blive tilledt vandhullet syd for anlægget.

Odder Kommune vurderer: Da staldtyperne og den specifikke ammoniakfordampning fra dem indgår som et virkemiddel for at opfylde kravene om ammoniakreduktion, stilles der vilkår om at anvende disse staldtyper.

4.6 Forbrug af vand og energi

Ansøgers oplysninger:

ENERGI

Al varme- og strømbehov på ejendommen vil blive dækket af egen produktion af varme og el. Der vil formodentlig blive produceret mere, end der kan aftages i egen produktion og på eget anlæg, hvorfor denne ekstra varme og el (eller biogas) vil blive afsat til andre.

Varmegenindvinding ved gyllekøling

Der vil blive installeret varmegenindvinding ved etablering af gyllekøling i smågrisestalden, gylte/polteafdelingen, og i løbe- og drægtighedsstalden. Gyllekøling kan anvendes i stalde med gyllekanal såvel som med i stalde med mekanisk udmugning. Gyllekølingssystemet er etableret ved nedstøbning af PEL-slanger i bunden af gyllekanalerne i staldene. Slangerne er udlagt efter almindelig gældende praksis på området svarende til, at slangerne typisk er udlagt med en afstand på 35-40 cm. Køleslangerne er forbundet til en varmepumpe.

Genindvindingen fra gyllekølingen vil blive anvendt i staldene, men mest til at opvarme gyllen, før gyllen pumpes videre til biogasanlæg. Gyllen skal helst ved indgang til biogasanlægget være 40-50° C varm, hvorfor langt den overvejende del af – eller muligvis al – varmen fra

gyllekølingen vil blive anvendt her. Der er derfor et rigeligt stort varmebehov til at anvende de fastsatte antal driftstimer og den dertil beregnede reduktionseffekt på ammoniakemissionen.

Ventilation og belysning

Ventilationsanlæggenes synlige dele forventes at blive vasket i forbindelse med den almene vask, hvorved der fjernes snavs m.v., som kan yde modstand og forøge strømforbruget.

Det forventes, at ventilationen som minimum vil blive etableret med kurvestyring eller bedre, således at ventilationen vil køre optimalt, både med hensyn til temperaturen i staldene og elforbruget.

Det forventes, at belysningen som minimum vil blive etableret med timerindstilling, således at lyset ikke vil være tændt længere end nødvendigt i forhold til dyrenes behov og velvære, samt i forhold til almen dagslysregulering. Belysning vil i øvrigt som minimum blive etableret med zoneopdeling på sektionsniveau. Derudover vil der blive etableret sensorbelysning uden døre, således at belysningen kun er tændt efter behov for at sikre et reduceret elforbrug og mindst mulig synlighed af anlægget på afstand i forhold til naboer m.v.

Tørring af stalde efter vask

Der vil så vidt muligt blive anvendt naturlig udtørring, dog med det forbehold, at dyrenes velfærd prioriteres højest. Der vil derfor ikke blive indsat dyr i stalde, som ikke er udtørret, for at undgå utrivelighed og/eller sygdom hos dyrene. Såfremt der opstår en situation, hvor stalden mod forventning ikke er ordentligt tørret, når der flyttes dyr, vil stalden blive tørret efter behov ved brug af f.eks. gulvvarme, ventilation eller lignende.

VAND

Ejendommen forsynes fra Gosmer-Halling Vandværk, der har to boreriger nord for Gosmer 1600 m fra ejendommen: DGU 108.142 og DGU 108.143.

Vandforbruget er beregnet:

Type	Forbrug nudrift	Forbrug ansøgt
Drikkevand *	0 m ³	8.750 m ³
Vask af stald, overbrusning, iblødsætning m.v. *	0 m ³	900 m ³
Rengøring af markmaskiner **	0 m ³	0 m ³
Sprøjtning, markbrug **	0 m ³	0 m ³

* Beregningen er baseret på standardtal (Håndbog for svinehold 2007) og det aktuelle vandforbrug vil derfor kunne afvige fra det oplyste behov.** Der vil ikke blive foretaget markarbejde fra denne ejendom.

Der foretages ikke markvanding af bedriftens udbringningsarealer.

Drikkevand

Drikkevandstildelingen i farestalden forventes at blive ventiler i krybben, således at vandspild vil blive opsamlet i krybben og iblandet vådfoderet, hvorfor vandspild vil være meget begrænset. Søerne i drægtighedsstalden forventes at blive tildelt vand i krybberne i form af aquaflow. Dette ønskes, for at sikre grisene nem adgang til drikkevand. I to-klimastalden forventes det, at der vil blive opsat vandkopper, hvilket reducerer muligheden for vandspild betydeligt frem for frithængende ventiler over spalterne.

Vaskevand

Det forventes, at der vil blive etableret iblødsætningsanlæg i farestaldene, mens det forventes, at der i løbe- og drægtighedsafdelingen vil blive etableret overbrusningsanlæg. I to-klimastalden forventes det at etablere både overbrusning og iblødsætningsanlæg.

Før vask vil den pågældende stald blive sat i blød. Vask vil foregå ved brug af højtryksrenser og vaskerobot. Der vil blive anvendt koldt vand til vask af stalde. Brug af højtryksrenser og koldt vand, hvilket er energibesparende, er fastsat som BAT i BREF-referencedokumentet.

Generelt

Vandforbruget aflæses årligt i forbindelse med opgørelse til årsregnskabet. Derudover planlægges det, at der muligvis vil blive installeret elektronisk vandvagt på vandforbruget, men dette er endnu ikke afklaret endeligt.

Odder Kommune vurderer (i henhold til § 8 i bekendtgørelsen om tilladelse og godkendelse af husdyrbrug nr. 294/2009 med ændringer), at produktionsprocesserne er optimeret, så energi- og råvareforbruget udnyttes effektivt.

Der gøres opmærksom på, at driftsherren skal søge om tilladelse til udvidet vandforsyning.

Mark nr. 12-0 grænser op til området for boringerne for Gosmer-Halling Vandværk i en afstand på ca. 12 m fra boringerne.

Der gøres opmærksom på, at vandindvindingsstilladelsen indeholder krav om, at der ikke må anvendes sprøjtemidler i en radius på 10 m fra boringen. Kravet vurderes at blive overholdt, da boringerne er afskærmet med læhegn.

Fra 1. august 2011 træder imidlertid nye bestemmelser i kraft, som stiller krav om 25 m dyrkningsfri radius udenom almene vandindvindingsanlæg (bek. nr. 553/2011).

4.7 Affald

Affald opbevares og bortskaffes således:

Affaldstype	Opbevaringssted	Transportør	Modtageanlæg	Mængder	EAK-kode	ISAG-kode
Olie- og kemikalieaffald:						
Spildolie	Der vil ikke blive serviceret maskiner ved staldanlægget, men der vil forekomme spildolie ved biogasanlægget, der vil blive afhentet af olieleverandør				13.02.08	06.01
Olie- og brændstoffiltre	Der vil ikke blive serviceret maskiner ved anlægget, men der vil forekomme motorolie ved biogasanlægget				16.01.07	06.05
Bly akkumulatorer	Der vil ikke blive serviceret maskiner ved anlægget				16.06.01	05.99
Rester af bekæmpelsesmidler	Der vil ikke blive udført markarbejde fra anlægget				20.01.19	05.12
Spraydåser	Forum/depot	Egen transport	Genbrugsplads	Ca. 120	15.01.10	23.00
Medicinrester	Forum	Egen transport	Genbrugsplads	Begrænsede mængder	18.02.08	05.13
Kanyler i særlig beholder	Kanyleboks i Forum/depot	Egen transport	Reno Syd	2 bokse	18.02.02	66.00
Batterier – alle typer	Forum/depot	Egen transport	Genbrugsplads	Ca. 40 stk.	20.01.33	77.00
Fast affald:						
Tom emballage (papir/pap)	Forum/depot	Egen transport	Genbrugsplads	Tømmes efter behov ca. 1 /	15.01.01	50.00

Affaldstype	Opbevaringssted	Transportør	Modtageanlæg	Mængder	EAK-kode	ISAG-kode
				mdr.		
Tom emballage (plast)	Forrum/depot	Egen transport	Genbrugsplads	Tømmes efter behov ca. 1 / mdr.	15.01.02	52.00
Lysstofrør og el sparepærer	Forrum/depot	Egen transport	Genbrugsplads	Ca. 30	20.01.21	79.00
Overdækningsplast + tomme søkke af plast	Der forventes ikke at blive anvendt overdækningsplast ved anlægget, men bigbags afleveres på genbrugspladsen				15.01.02	52.00
Jern og metal	Der forventes ikke at blive håndteret jern og metalaffald ved anlægget				02.01.10	56.20
Tomme olietromler og olietanke	Der vil ikke blive serviceret maskiner ved anlægget				15.01.04	
Diverse brændbart	Forrum/depot	Egen transport	Genbrugsplads	Tømmes efter behov ca. 1 / mdr.	Afhængig af indhold	19.00
Pap	Forrum/depot	Egen transport	Genbrugsplads	Tømmes efter behov ca. 1 / mdr.	15.01.01	50.00
Papir	Forrum/depot	Egen transport	Genbrugsplads	Tømmes efter behov ca. 1 / mdr.	15.01.01	50.00
Tomme medicinglas	Forrum/depot	Reno Syd	Godkendt aftager	Tømmes efter behov ca. 1 / mdr.	15.01.07	51.00
Gamle personvogns dæk fra afdækning	Der forventes ikke at blive anvendt dæk ved anlægget				16.01.03	57.00
Paller	Foderlade	Frugt bil	Frugtcentral	2 pr. uge	15.01.03	62.00
Malet og/eller lakeret træ	Der forventes ikke at blive håndteret malet eller lakeret træ ved anlægget				17.02.01	62.00
Asbestplader	Der forventes ikke at blive håndteret asbestplader ved anlægget				17.06.05	75.00
Døde dyr	Kølecontainer/kadaverkappe	DAKA	DAKA	Ukendt	02.01.02	66.00

Bygningerne ses på "Bilag.1 Situationsplan".

Døde dyr vil blive opbevaret og håndteret i overensstemmelse med følgende:

- Dyrene skal indtil afhentning opbevares på et skyggefuldt sted.
- Dyrene skal placeres på et underlag, så de er hævet i en passende afstand fra jorden.
- Hvor det er nødvendigt, sikres afhentningspladsen mod ådselædende dyr.
- Afhentningsstedet skal ligge i en passende afstand fra produktionsbygninger og offentlig vej. Afhentningsstedet skal ligge ved fast tilkørselsvej og være tilgængelig for opsamlingsmateriellet.
- I tilfælde hvor dyrene er overdækket, skal det ske med en fast overdækning.
- Selvdøde og aflivede dyr kan opbevares på køl eller frost i lukkede, overdækkede container.
- Dyrene skal tilmeldes til afhentning hurtigst muligt og senest 24 timer efter konstatering af dødsfaldet. Ved brug af container kan tilmeldingen vente, men afhentning skal ske senest 5 dage efter, det første dyr blev lagt i containeren.

Anvendes en kølecontainer kan afhentningen vente til 3 uger efter, at påfyldningen begynder.

Odder Kommune vurderer (i henhold til § 8 i bekendtgørelsen om godkendelse og tilladelse), at mulighederne for genanvendelse af affald udnyttes, og at affaldsbortskaffelsen foregår i overensstemmelse med kommunens Regulativ for erhvervsaffald med eventuelle tilhørende forskrifter. Affaldsopbevaringen bliver kontrolleret ved kommunens tilsyn.

Opbevaring af døde dyr er reguleret efter Fødevarestyrelsens bekendtgørelser om opbevaring af døde dyr (nr. 558 af 01.6.2011 med senere ændring). Der er dog stillet et generelt vilkår til forebyggelse af uhygiejniske forhold.

4.8 Oplag af olie og kemikalier

Pesticider og sprøjteudstyr: Der vil ikke blive udført markarbejde fra dette anlæg. Alt markarbejde foregår fra ejendommen Gosmervej 70.

Oplag af olie og kemikalier: Der vil ikke blive anvendt motorolie, fyringsolie eller dieselolie til markarbejde eller til service af maskiner på dette anlæg.

Opstilling af nye overjordiske eller nedgravede olietanke skal følge reglerne i den til enhver tid gældende olietankbekendtgørelse.

Odder Kommune vurderer, at der skal stilles vilkår til opbevaring for at undgå forurening ved uheld, for det tilfælde, at der på et lidt senere tidspunkt vil blive anvendt olie og kemikalier fra Fuglsangsvej 7.

4.9 Husdyrgødning - produktion, opbevaring og udbringning

Ansøger har beregnet produktionen af husdyrgødning fra alle staldafsnit:

Ansøgt	Gylle	Dybstrøelse
1.100 søer, 24.100 smågrise og 1000 polte	12.250 m ³	0 m ³

OPBEVARINGS ANLÆG	Kapacitet (m ³)	Over dækning	Pumpe- system fra beholder til gyllevogn	% af samlet kapacitet
Gyllebeholder 6	5.000	Fast overdækning, teltdug	Sugetårn	50
Gyllebeholder 7	5.000	Fast overdækning, teltdug	Sugetårn	50
Fortank, biogasanlæg	100	Tætssluttende beholder	-	Indgår ikke i kapacitetsbereg

Reaktortank, biogasanlæg	500	Tætssluttende beholder	-	ningen
To fældningstanke, biogasanlæg	200	Tætssluttende beholder	-	
Efterklaringstank, biogasanlæg	500	Fast overdækning	-	
I alt	10.000			100

Den beregnede årlige gødningsmængde af lager er 12.250 m³. Der er anvendt standardtal, dvs. regnvand er ikke fratrukket, selvom der bliver teltoverdækning. Der er en beregnet opbevaringskapacitet på 9,8 måneder. Eftersom der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet i de planlagte opbevaringslagre indgår opbevaringskapacitet i gyllekummer ikke i kapacitetsberegningen.

På ejendommen skal rågyllen udsluses fra stalden til fortanken ved biogasanlægget. Herfra føres gyllen til biogasanlægget, og efter endt forgasning transporteres biomassen over til fældningstank og efterklaringstank. Derefter bliver den afgassede biomasse opbevaret i de to gyllebeholdere, indtil udbringning på markerne.

Ansøger forestår selv udbringning af gyllen. Det sker med vogne, som har sugekran. Disse er indrettet med en returfunktion, der returnerer væsken til gylletanken, når vognen er fuld. Det minimerer risikoen for spild ved fyldning af vognen.

Odder Kommune vurderer: Når gylle skal overpumpes fra gyllebeholder til gyllevogn for udbringning, skal gyllevognen stå på befæstet areal med opsamling af spild, eller der skal anvendes en gyllevogn med sugekran, hvorved spild vil havne i gyllebeholderen. Der stilles vilkår herom. Der stilles desuden krav om visuel inspektion af gyllebeholderne og de synlige kabler en gang årligt.

Opbevaringsanlæg for husdyrgødning skal have en kapacitet, der er tilstrækkelig til, at udbringningen kan ske i overensstemmelse med reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen. Efter de gældende regler vil dette normalt svare til 9 måneders husdyrgødningsproduktion. Der stilles vilkår herom, som efter beregningerne bliver opfyldt.

Husdyrgødningsbekendtgørelsen stiller krav om tekniske sikringsordninger for at undgå uheld med gyllespild, afhængigt af afstanden til sø og vandløb. Odder Kommune stiller herudover vilkår om, at påfyldning af gyllevognen skal ske under opsyn.

4.10 Foder

I foderladen vil der blive opbevaret korn, soja, fedt, fiskeensilage, vitaminer og øvrige fodermidler. Der vil desuden blive opstillet en valletank. Der vil blive foretaget egen foderfremstilling på anlægget.

Der anvendes ikke foderkorrektioner som virkemiddel i forbindelse med ammoniak eller fosfor.

Odder Kommune vurderer, at der ikke skal stilles vilkår til foder som virkemiddel til at opfylde husdyrlovens krav, og heller ikke til at opfylde kravet om BAT, se afsnit 4.28.

Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg

4.11 Lugt

Lugtgener stammer hovedsageligt fra ventilationen fra staldene og ellers i mindre grad fra opbevaring, transport og udspreddning af husdyrgødning.

I bekendtgørelsens bilag 3 er fastsat det landsdækkende beskyttelsesniveau for lugt, som skal anvendes i kommunernes vurdering af, om der er væsentlige lugtgener i forbindelse med udvidelse af et husdyrbrug. Det fremgår af reglerne, at dette beskyttelsesniveau som udgangspunkt er tilstrækkeligt til at sikre omgivelserne imod væsentlige lugtgener.

Ifølge beskyttelsesniveauet skal projektet overholde bestemte lugtgenestande. Disse afstande afhænger af dyreholdet i de enkelte stalde og de tre forskellige områdetypers lugtfølsomhed. Eksempelvis forventes beboere i landområder med tilknytning til landbrugserhverv at have en højere tolerancetærskel end beboere i byområder.

Lugtgenestandene beregnes fra staldmidten på hver staldbygning og korrigeres nedad, hvis nogle stalde ligger særligt langt væk fra de øvrige, og opad hvis der ligger andre husdyrbrug med mere end 75 DE i nærheden af naboerne (kumulation). Genestanden kan desuden korrigeres nedad pga. vindretningsreglen. Genestandene i denne sag kan korrigeres pga. vindretning i forhold til enkeltbolig, men korrektionen ændrer ikke på konklusionen. Tabellen viser (de korrigerede) genestandene og den faktiske gennemsnitsafstand til alle staldbygninger under ét for hver af de tre områdetyper (se også bilag 8).

"Samlet bebyggelse" er i husdyrlovgivningen defineret som mindst 8 boliger (uden landbrugspligt og ikke ejet af ansøger) indenfor en radius af 200 m. Der kan anlægges flere forskellige cirkler med "samlet bebyggelse". Konklusionen er, at genestandarderne bliver overholdt.

Områdetype	Genestand Nudrift meter	Genestand Ansøgt drift meter	Ejendommens afstand til områdtype meter	Genestandard overholdt?
Byzone (Hov)	–	633	ca. 2,7 km	Ja
Samlet bebyggelse (Gosmer by)	–	457	1200	Ja
Enkelt bolig uden landbrugspligt (Fuglsangsvej 9)	–	190	470	Ja

Lovens genestandarder indenfor de tre typer er dermed overholdt.

Odder Kommune vurderer, at lugt fra staldene ikke vil give væsentlige gener for naboerne.

Fast overdækning på gyllebeholdere betyder, at luftudskiftningen over gyllens overflade reduceres betydeligt, hvilket nedsætter udledningen af lugtstoffer i forhold til et normalt flydelag af halm. Da der kommer teltoverdækning på begge gyllebeholdere, er det Odder Kommunes vurdering, at lugt fra gyllebeholderne i almindelighed ikke vil være til gene for naboerne. Der vil dog kunne forekomme lugtgener, når gyllen skal omrøres og bringes ud. Udbringningsperioden skønnes dog at være af så kort varighed, at lugtgenerne her må vurderes at være ikke-væsentlige.

Det forventes derfor ikke, at lugt fra ejendommens husdyrproduktion, opbevaring og udbringning af husdyrgødning, m.m. vil medføre lugtgener, der stiger til et niveau, som ikke bør accepteres for beboelser i det åbne land.

Der stilles generelle vilkår om renholdelse til forebyggelse af lugtgener, samt at der i forbindelse med eventuel klage kan kræves undersøgelse, hvis Odder Kommune skønner, at lugtgener for omgivelserne er større, end det kunne forventes ud fra grundlaget for miljøvurderingen.

Konsekvensafstanden på 885 m, som ses på "Bilag 8. Lugtgenæafstande", er beregnet ud fra det samlede dyrehold på 422 DE og bruges til at afgrænse hvilke naboer, der kan have en væsentlig individuel interesse i sagen og dermed får tilsendt udkastet i naboeringen. Natur- og Miljøklagenævnet har i andre sager afgjort, at konsekvensradius udgør den radius fra anlægget inden for hvilken lugt fra anlægget kan konstateres. Denne afstand lægges til grund for vurderingen af, om naboer og andre udsættes for "forurening af en vis styrke" og derfor skal høres efter husdyrlovens § 55, stk. 4.

4.12 Støj

Beskrivelse af støjklider:

Støjkilde	Placering	Driftstid
Ventilationsafkast	På samtlige stalde	Døgnet rundt, men med varierende belastning
Male-/blande anlæg	Foderladen	Efter behov døgnet rundt
Fodringstider	Svinestaldene	Efter behov døgnet rundt
Generator ved biogasanlægget	Teknikrum ved biogasanlægget	Døgnet rundt
Lastbiler m.v.	På kørselsveje, ved ind- og udleveringsramper, gyllebeholderne m.v.	Normalt kl. 6 – 20. Valle leveres døgnet rundt. Gylleudbringning foretages døgnet rundt i sæsonerne.

Male-/blande anlægget og kompressor kan ikke høres uden for ejendommen. I forbindelse med gylleudbringning kan der forekomme kørsel i aften- og evt. også i nattetimerne.

Generatoren ved biogasanlægget vil blive placeret i støjisoleret bygning og forventes ikke at afstedkomme gener for omgivelserne.

Med hensyn til kørsel kan der ske ændringer i driftstiden, idet leverandører kan ændre ruter, og nogen firmaer kører med 2-holdsskift.

Der er udover førnævnte tiltag ikke foretaget yderligere for at dæmpe støjkliderne. Dette har ansøger ikke skønnet nødvendigt grundet anlæggets placering i forhold til naboer og arten af støjklider, da hele anlægget vil blive nyetableret med nyt ventilationsanlæg mv.

Odder Kommune vurderer, at støjgrænserne skal fastsættes ud fra Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 om "Ekstern støj fra virksomheder", områdetype 3 for blandet bolig og erhverv. Det vurderes, at støjgrænserne vil blive overholdt, da staldene ligger mindst 390 m fra naboer, og ventilationsanlæggene bliver nye og støjsvage. Der stilles dog vilkår om, at kommunen kan forlange støjmåling ved begrundet tvivl om, hvorvidt støjgrænserne overholdes.

Der vil formodentlig være et højere støjniveau i omgivelserne i de perioder, hvor eventuel korntørring kører, hvilket tillades, såfremt det drejer sig om højst to perioder om året på op til 3 uger. Tidsperioden er fastsat ud fra Miljøstyrelsens vejledning om støj fra grovvarebranchen.

Dokumentationen skal ske i form af resultat af støjmåling udført efter retningslinierne i Miljøstyrelsens vejledninger nr. 5 og 6/1984 eller orientering nr. 9/1997, eller efter en beregning udført efter den nordiske beregningsmetode for ekstern støj fra virksomheder jf. Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1993. Ved ændringer skal den nyeste vejledning anvendes. Dokumentationen skal indeholde oplysninger om beregningsforudsætninger og driftsforhold under målingen.

4.13 Støv

Der kan forekomme støvgener i forbindelse med høstarbejde. Gener i den forbindelse er kortvarige. Eventuel støvdannelse fra foderforarbejdningen vil ikke påvirke omgivelserne da dette vil forekomme i aflukket foderlade.

Odder Kommune vurderer, at der ikke vil være aktiviteter, som vil medføre væsentlige støvgener. Der fastsættes dog vilkår om, at driften ikke må medføre væsentlige støvgener, så driftsansvarlig er opmærksom på det.

4.14 Skadedyr

Der vil blive udført forebyggende fluebekæmpelse ved udsætning af rovfluer. Dette vil som minimum blive gjort, hvis det vurderes, at produktionen giver anledning til væsentlige gener. Eventuel fluebekæmpelse vil blive udført i overensstemmelse med Statens Skadedyrlaboratoriums retningslinier.

Der vil blive foretaget forebyggende rottebekæmpelse ved opstilling af rottekasser. Dette vil som minimum blive gjort i perioder, hvor der kan konstateres forekomst af rotter. Eventuel rottebekæmpelse vil blive udført i overensstemmelse med Statens Skadedyrlaboratoriums retningslinier.

Odder Kommune vurderer, at der vil blive udført tilstrækkelig forebyggende bekæmpelse. Dog fastsættes vilkår til opbevaring af foder, til eventuel kontrakt med rottebekæmpelsesfirma og om at foretage fluebekæmpelse efter retningslinjer fra Statens Skadedyrlaboratorium (nyt navn: Skadedyrlaboratoriet, Det Jordbrugsvidenskabelige Fakultet, Aarhus Universitet). Retningslinierne angiver en række afprøvede metoder og opdateres løbende, se www.dpil.dk.

4.15 Lys

Der vil blive etableret udendørs arbejdsbelysning ved den sydlige gavl af bygning 3 (se bilag 1). Det er ikke planlagt at etablere udendørs belysning ved de øvrige bygninger. Lyset inde fra bygningerne afskærmes af beplantningen og de øvrige bygninger, og der forventes ingen fjernvirkninger af belysningen.

Odder Kommune vurderer, at da den udendørs belysning er begrænset, og der er forholdsvis langt til naboer, vil der ikke være væsentlige gener forbundet med ejendommens belysning. Dog stilles et generelt vilkår om, at ejendommens drift ikke må medføre væsentlige lysgener, og der stilles vilkår om bevægelsessensorer og lavenergibelysning for at nedsætte energiforbruget (et BAT krav).

4.16 Transport

Transporter	Nudrift antal/år	Ansøgt drift antal/år
Tilskudsfoder, fedt og fiskemel	0	54
Valle	0	130
Korn	0	150
Halm, mini bigballe	0	20
Fyringsolie/brændstof/gas	0	0
Levering af smågrise	0	52
Levering af slagtesøer	0	26
Afhentning af døde dyr	0	52
Gyllekørsel	0	620
Affald	52	52
Øvrige: ukendt antal til og fra biogasanlægget	0	52
Transporter i alt	52	1.208

Til- og frakørsel til anlægget sker fra Fuglsangsvej mod syd eller ad en intern planlagt markvej mod nord (se forside-billede). Vejen anlægges fra det nye staldanlæg og mod nord til en af bedriftens andre ejendomme på Gosmervej 70, idet nogle af smågrisene skal opfedes her.

Der vil normalt blive udbragt husdyrgødning i april og maj måned. Kørselsvejene i forbindelse med gylletransporter fremgår af "Bilag 9. Kørselsveje for gylletransporter". En mindre del af transporterne går igennem landsbyerne Over Randlev og Gosmer. Transporterne med korn vil foregå ad de samme veje.

Størsteparten af transporterne er oplyst at ske indenfor tidsrummet kl. 6-19, mens der i forbindelse med høst og udbringning af husdyrgødning vil kunne forekomme transporter i aften- og nattetimerne.

Gylleudbringning foretages ikke i weekenden.

Odder Kommune vurderer, at den interne vej ikke forventes at medføre støj- eller støvgener for beboelser, da der vil være mindst 250 m til boliger.

Der stilles vilkår om, at det skal tilstræbes, at transporterne fortrinsvis foregår på hverdage mellem klokken 7 og 18. Vilkåret er stillet, fordi det vurderes, at transporten vil kunne overholde støjgrænserne i denne periode, hvor de er højest (se vilkår i afsnit 3.8). Ved høst og gødningsudkørsel tillades dog kørsel i en kort periode udenfor dagtimerne for at kørslerne kan overstås hurtigt. Det vurderes, at transporten i øvrigt vil ikke give anledning til væsentlige gener, som ikke kan accepteres, når man bor på landet.

Der stilles vilkår om, at adgangsvejen fra Fuglsangsvej ind til anlægget skal placeres samme sted som den nuværende, således at beboelserne på Fuglsangsvej ikke bliver generet af væsentlig støj eller støv fra den nye vej.

4.17 Spildevand

Sanitært spildevand

Sanitært spildevand renses i eksisterende, mekanisk separationsanlæg og nedsives herefter. Ejendommens spildevandsanlæg på 5 PE er færdigmeldt til kommunen i 2009.

Processpildevand

Spildevandstyper	m ³ /år efter udvidelse	Afledes til	Renseforanstaltning
Rengøringsvand, drikkevandsspild mv.	1.000 m ³	Gyllebeholder	Ingen
Sanitært spildevand fra stuehus (nedrives)	100 m ³	Nedsivningsanlæg	Mekanisk separationsanlæg
Sanitært spildevand fra folkehøls faciliteter	200 m ³	Nedsivningsanlæg	Mekanisk separationsanlæg
Ca. 3.000 m ² befæstet areal (1.500 m ² syd for stald 3 og 1.500 m ² omkring biogasanlægget)	2.100 m ³	Vandhul syd for anlægget	Ingen

Mængden af rengøringsvand og drikkevandsspild er beregnet på baggrund af normalt (Håndbog for svinehold 2007), og den aktuelle drift vil derfor kunne afvige fra den beregnede produktion.

Tagvand

Tagvand, overfladevand og rensed spildevand vil blive ledt til vandhullet syd for anlægget (se bilag 1), der afvander til drænen, som leder til Malskær Bæk.

Odder Kommune vurderer, at for at minimere risikoen for udslip af næringsstoffer fra flydende foder som fx valle og af gødningsrester fra udleveringssteder stilles der vilkår om hhv. overfyldningsalarm og opsamling af vaskevand.

De nye staldbygninger får et grundareal på ca. 9.000 m², hvilket vil give en ganske stor mængde regnvand (mindst 7.000 m³ om året) udover mængden fra befæstede arealer (2.000 m³), der skal bortledes til Malskær Bæk. Bækken er et § 3-beskyttet vandløb, og det vurderes at være et godt tiltag at lede vandet til søen, der vil virke som forsinkelsesbassin.

Derfor er det også vigtigt, at der ikke sker vask af gyllevogne eller sprøjteudstyr på den befæstede plads, og der stilles vilkår herom.

Ansøger oplyser, at markdriften og håndtering af sprøjtemidler og maskiner foregår på en af de andre ejendomme i bedriften.

Der gøres opmærksom på, at reglerne for påfyldning og vask af sprøjteudstyr til pesticider i bekendtgørelse nr. 268 af 31.3.2009 skal følges.

Der skal i forbindelse med ansøgningen om byggetilladelse også søges om udledningstilladelse for tagvand til recipient ved Odder Kommune; Miljø.

Der kan forventes krav om:

- Våd-volumen: 200 m³ / ha befæstet areal
- Neddrosling: 1 L / S / ha befæstet areal
- Stuve-volumen: Skal beregnes således at N = 1/5. år hvor N = overløbshændelser
- Dykket udløb: medfører at forsinkelsesbassin fungerer som olieudskiller

4.18 Driftsforstyrrelser eller uheld

Ansøgers redegørelse for risici:

Redegørelse for mulige uheld

Umiddelbare risici for uheld i forbindelse med driften, der kan medføre en øget forurening, vil være: ventilationssvigt, forkerte foderblandinger, driftsstop på foderanlægget, udslip af flydende fodermidler, brand, uheld med eller ved gyllebeholderne, herunder f.eks. beskadigelse af gyllebeholderne ved strejfen eller påkørsel, eller på anden måde ved lækage eller overløb, der vil medføre udsivning af gylle.

I forbindelse med f.eks. slagteri- eller vognmandsstrejke kan der midlertidigt være flere dyr på ejendommen. Dette vil bevirke, at lugtemissionen fra staldanlægget bliver større end normalt. Denne situation forventes at forekomme meget sjældent.

Minimering af risiko for uheld

Der vil blive etableret en alarm på ventilationsanlægget således, at der ved fastsat maksimumstemperatur vil blive sendt besked til ejer pr. mobiltelefon. Derudover vil der blive alarmeret visuelt med rotorblink på staldene, hvis der opstår problemer.

Såfremt der sker et fasebrud eller totalt strømsvigt, hvilket vil medføre, at også drikkevandstilførelsen til dyrene stopper, vil der blive – ligesom ved ventilationssvigt – sendt besked direkte til ejers mobiltelefon om problemet, samtidig med at fejlen vil blive annonceret ved visuel alarm (rotorblink).

Indlægssedler vil blive kontrolleret ved leveringen af foder.

De projekterede gyllebeholdere vil blive underlagt 10-års kontrol, hvor en kontrollant kontrollerer beholderens tæthed og kabler over og under terræn. Derudover vil gyllebeholderne blive placeret sådan, at de er under dagligt opsyn for eventuelle revner, rust på synlige kabler, gylleudsivninger og andet. Ved påkørsel eller strejfen af gyllebeholderne med maskiner eller andet vil eventuelle revner blive tilset med det samme og udbedret straks. Hvis revnen ikke kan udbedres ved egen hjælp, vil beholderproducenten blive kontaktet om assistance.

Der vil blive udarbejdet en beredskabsplan, som er tilgængelig for personalet. Beredskabsplanen vil indeholde telefonnumrene til de privatpersoner (ejer) og/eller de offentlige instanser, der skal kontaktes i tilfælde af uheld med f.eks. gyllebeholderne, brand, strømsvigt, og lignende. Derudover vil alle medarbejdere personligt blevet instrueret i forholdsreglerne i forbindelse med eventuelle uheld, samt hvem de skal kontakte.

Minimering af gene og forurening ved uheld

Forkert foder vil blive udskiftet så snart, der er kendskab til fejlleverance. Ventilations- og foderanlægget vil blive tilset umiddelbart efter, at alarm for driftsstop er modtaget.

Hvis en af de projekterede gyllebeholder skulle springe eller på anden måde lække, vil gyllen løbe ud på det omkringliggende areal og kan samles op derfra. Værst tænkeligt kan gyllen sive ned i dræne. For at forhindre en sådan situation, vil gyllen forsøges tilbageholdt ved at lægge jordvolde ud ved hjælp af rendegraver, bigballer eller andet tilgængeligt på ejendommen. Alarmcentralen vil øjeblikkeligt blive kontaktet.

Ved driftsuheld, hvor der er sket, eller hvor der er fare for at ske en større forurening af omgivelserne, vil alarmcentralen straks blive kontaktet på tlf.: 112.

Inden ibrugtagning af staldanlægget vil der blive udarbejdet en beredskabsplan.

Odder Kommune vurderer, at der altid vil være en vis risiko ved opbevaring og håndtering af husdyrgødning. Beholdere kan springe læk, vogne kan vælte, igangsatte pumper kan blive glemt. Opbevaring af olie og kemikalier kan medføre risiko for lækager og nedsivende stoffer til grundvandet.

Der skal derfor udarbejdes en egentlig beredskabsplan for ejendommen, som beskriver, hvad der skal gøres i tilfælde af uheld, så uheldets konsekvenser kan minimeres mest muligt. Planen skal tage højde for, at der ikke er beboelse på ejendommen. Ansøgers redegørelse ovenfor kan indgå i denne plan.

Gyllebeholdernes styrke og tæthed sikres gennem den 10-årige beholderkontrolordning.

Der gøres opmærksom på reglerne i § 17 i husdyrgødningsbekendtgørelsen nr. 1695 af 19.12.2006, som minimerer risikoen for, at gylle pumpes ud på jorden ved uheld.

§ 15 a i samme bekendtgørelse stiller krav om jordvold omkring gyllebeholdere med specielle placeringer og om lækagealarm. Projektets gyllebeholdere har ikke placeringer, der udløser sådanne krav, fordi de ligger længere væk end 100 m fra søen, der er større end 100 m².

4.19 Beskyttede naturområder omkring ejendommen - Ammoniak

Sammenfatning

På et husdyrbrug er det stalde og husdyrgødningslagre, der er hovedkilden til udslip af luftbårent kvælstof (ammoniakfordampning). Beregninger, der er foretaget ud fra beregningsmetoderne i hht. it-ansøgningsstyret viser, at fordampningen af ammoniak fra den ansøgte produktion er 5001 kg kvælstof pr. år. Projektet medfører en stigning i ammoniakfordampningen i forhold til nudriften på 5001 kg kvælstof pr. år.

Det generelle krav til produktionen er, at der skal ske en reduktion på 25 % for de stalde, hvor indretningen ændres og for nye stalde – i forhold til et fastlagt reference-staldsystem. Beregninger i ansøgningsmaterialet viser, at det generelle beskyttelsesniveau er overholdt.

Nærmeste § 7 areal ligger ca. 3.400 m nordvest for staldanlægget.

Gennemsnitsdepositionen (baggrundsbelastningen) af kvælstof-komponenter i Odder Kommune er angivet i Faglig rapport fra DMU nr. 761, 2010, og vil ligge i et interval fra 8 til 19 kg N/ha/år.

Området omkring staldanlægget er gennemgået i en radius af ca. 3500 m for at vurdere, om den planlagte udvidelse vil medføre en negativ effekt på områdets ammoniakfølsomme naturtyper.

Odder Kommune har foretaget en konsekvensvurdering af påvirkningen af § 3- og af habitatnaturtyper og konkluderer, at mer- og totaldepositionen på hhv. 0,28 og 0,1 kg N/ha/år ikke forventes at ville resultere i væsentlig negativ påvirkning eller skade på naturområderne.

Projektet har anvendt følgende virkemidler for at overholde det generelle beskyttelsesniveau: De fleste af staldene opføres med delvist spaltegulv, der etableres gyllekøling i løbe-drægtighedsstalden og i smågrisestalden, og de to gyllebeholdere får fast teltoverdækning.

Der stilles vilkår om at anvende de nævnte tiltag i afsnit 3.

Køling af gyllen sker med PEL-slanger nedstøbt i bunden af gyllekanalen. Disse slanger er forbundet til en varmepumpe, hvilket gør det muligt at udnytte varmen. Effekten af gyllekøling på ammoniakemissionen afhænger af staldtypen og af køleeffekten pr. m².

Effekten kan for stalde med traditionelt gyllesystem med ca. 40 cm dybe gyllekanaler estimeres ud fra følgende ligning fra Miljøstyrelsens Teknologiblade af 26.01.2011:

Reduktion (%) = $-0,004x^2 + x$, hvor x = køleeffekt i W/m².

Samlet set vil genindvindingen fra gyllekølingen blive anvendt i staldene, men mest til at opvarme gyllen, før gyllen pumpes videre til biogasanlæg. Gyllen skal helst ved indgang til biogasanlægget være 40-50° C varmt, hvorfor langt den overvejende del af – eller muligvis alt – varmen fra gyllekølingen vil blive anvendt her. Der er derfor et rigeligt stort varmebehov til de fastsatte antal driftstimer og dertil beregnet reduktionseffekt på ammoniakemissionen.

For at give en tilstrækkelig effekt, kan man af ansøgningsystemet se, at der skal foretages ammoniakreduktion på 23 % af den årlige emission i løbe-drægtighedsstald og smågrisestald. Dette kræver, at der køles med cirka 25,6 W/m², når der anvendes traditionelt gyllesystem med 40 cm dybe kanaler, ifølge Teknologiblade af 26.01.2011. Der er ca. 3150 m² kanaler, så varmepumpen skal kunne levere en køleeffekt på mindst 80 kW eller en årlig køleydelse på mindst 700.800 kWh.

Anlægget skal være tilsluttet stikkontakten hele året. Den faktiske driftstid i timer afhænger af den valgte varmepumpes køleeffekt.

Ansøger har beregnet, at den årlige faktiske driftstid bør være ca. 6450 timer. Køleanlægget skal være tilsluttet i 8760 timer om året. Hvis varmepumpen fx har en køleeffekt på 108 kW, skal den gennemsnitlige faktiske driftstid være mindst 6450 timer pr. år. Ved en anden køleeffekt skal der foretages ny beregning af driftstimerne.

Der stilles driftsvilkår til gyllekølingsanlægget i henhold til det nævnte Teknologiblade.

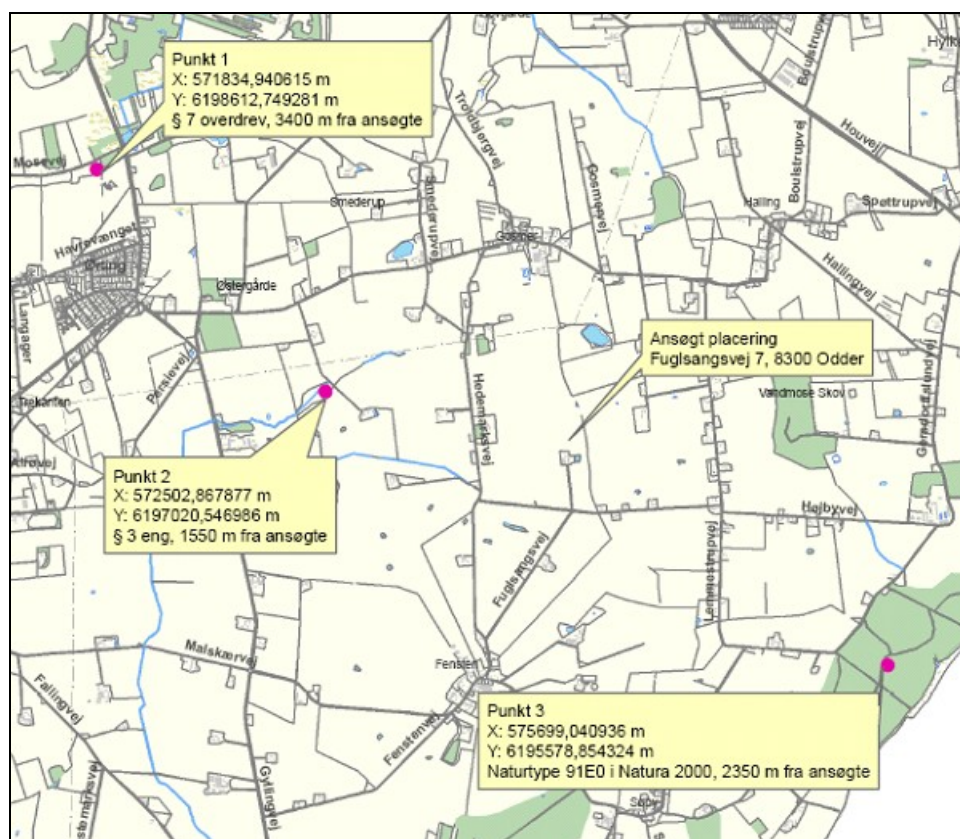
Naturområder beskyttet efter husdyrlovens § 7

I henhold til §§ 7 og 21 i lov om miljøgodkendelse m.v. må ammoniakfordampning fra det samlede anlæg ikke øges som følge af den ansøgte etablering, ændring eller udvidelse af husdyrbruget, hvis anlægget ligger helt eller delvist indenfor 300 meter fra de i § 7 nævnte naturtyper. Der er også restriktioner, hvis anlægget ligger i bufferzonen 300-1000 m fra naturområdet.

Punkt 1 på figur 2: Der er 3,4 km fra stalden til det nærmeste § 7 område, som er et overdrevsområde.

Der er beregnet en mer- og totaldeposition på 0,00 kg N/ha i overdrevet. Det beregnede vægtede gennemsnit for baggrundsbelastningen i området (1x1 km kvadrat) ligger på 14,8 kg N/ha/år. Surt overdrev har en harmoniseret tålegrænse i intervallet 10-20 kg N/ha. Anbefalet tålegrænse for overdrevet er 10 kg N/ha/år. Nedre tålegrænse i intervallet, samt anbefalet niveau for tålegrænsen, er overskredet ved baggrundsbelastningen. I forbindelse med ansøgningen sker der ingen yderligere deposition i naturarealet.

Der er i 2006 foretaget registrering af overdrevet med følgende planteliste, som indikerer surt overdrev: *Bølget bunke*, *Fløjlgræs*, *Krybende bestegræs*, *Almindelig hundegræs*, *Håret bøgeurt*, *Almindelig hønsetarm*, *Liden klokke*, *Almindelig kongepen*, *Vild kørvel*, *Stor nælde*, *Agerpadderok*, *Almindelig rajgræs*, *Lav ranunkel*, *Almindelig rapgræs*, *Engrottebale*, *Rødknæ*, *Almindelig røllike*, *Almindelig røn*, *Bjergrørhvene*, *Kruset skræppe*, *Gul snerre*, *Hvid snerre*, *Almindelig syre*, *Agertidsel*, *Glat vejbred*, *Lancet vejbred*, *Fuglegræs*, *Krybhvene*.

Figur 2. Tre af de fire beregningspunkter for ammoniakdeposition.

Naturområder beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3

Mose:

Antallet af beskyttede naturtyper omkring Fuglsangsvej 7 udgøres overvejende af vandhuller. Manual vedr. vurdering af de lokale miljøeffekter som følge af luftbåret kvælstof ved udvidelse og etablering af større husdyrbrug Miljøministeriet Skov- og Naturstyrelsen 2003, side 40: "Danske søer er fx generelt ikke følsomme for atmosfærisk belastning med kvælstof, men der findes et begrænset antal meget følsomme søer (lobeliesøer), der hører til den mest følsomme del af dansk natur."

Et vandhul beliggende ca. 35 meter syd for ansøgte ønskes anvendt som forsinkelsesbassin for tag- og overfladevand fra ca. 13.000 m² befæstet areal. Vandhullet er besigtiget i 2008 og blev i den forbindelse ikke udpeget som § 3 beskyttet vandhul. Der er ikke sket registrering af beskyttet naturtype på arealet for søens beliggenhed.

Ca. 900 m nord for ansøgte er en § 3 registreret mose. I ansøgningssystemet er der beregnet en merdeposition til mosen på 0,28 kg N/ha/år. Baggrundsbelastningen i gridcellen (1x1 km) for mosens beliggenhed beregnes af DMU til 14,8 kg N/ha. Ved registrering i 2006 er mosen karakteriseret som gødskningspåvirket pilekrat omkring vandhul som er beliggende i umiddelbar nærhed af svinebedrift på Gosmervej 70. Planteliste: *Lodden dueurt, Dunet dueurt, Bredbladet dunhammer, Rødel, Kattehale, Stor nælde, Gråpil, Engrævehale, Hassel, Skovelm, Almindelig hvidtjørn og Fuglekirsebær.*

Mosens tålegrænse vurderes at ligge i den højere del af intervallet 5-25 kg N/ha. Odder Kommune vurderer, at merbelastning af naturområdet på 0,28 kg N/ha ikke vil påvirke mosen i negativ retning.

Punkt 2 på figur 2: § 3 beskyttet eng, ca. 1500 m vest for anlægget.

Ammoniakdepositionsregningen angiver en mer- og totaldeposition på 0,10 kg N/ha/år i området, hvor engen er beliggende. Tålegrænse for luftbåret ammoniak for naturtypen ligger i intervallet 15-25 kg N/ha/år. Den beregnede baggrundsbelastning i området ligger på 14,8 kg N/ha/år.

Det vurderes, at den aktuelle merdeposition ikke vil have væsentlig negativ betydning for naturkvaliteten i overdrevet.

Internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000)

Staldanlægget er beliggende nord for Natura 2000-område nr. 56; Horsens Fjord, havet øst for og Endelave. Udbringningsarealerne er delvist beliggende i Natura 2000-område nr. 56. Udbringningsarealerne er beliggende i opland til Natura 2000 områderne nr. 56 og nr. 59 (Kysing Fjord).

Omtrent 2.350 m sydøst for ansøgte bedrift findes Søby Fredskov og Ravnskov; en skov bestående blandt andet af habitatnaturtypen Ege-blandskov. Skovtyperne som grænser op til udbringningsarealerne i habitatområdet er alle del af habitatområdets udpegningsgrundlag.

Ifølge Habitatbekendtgørelsen "Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter" (Bek nr. 408 af 1. maj 2007) er kommunen forpligtet til at foretage en række vurderinger i forhold til Natura 2000-områder og bilag IV-arter, før der kan udstedes en miljøgodkendelse efter husdyrloven. I henhold til §§ 7, 8 og 11 skal vurderingen omfatte en konkret vurdering af påvirkningen af udpegede områder og arter.

§ 7. Før der træffes afgørelse i medfør af de bestemmelser, der er nævnt i § 8, skal der foretages en vurdering af, om projektet i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt.

Stk. 2. Hvis myndigheden vurderer, at projektet kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område. Viser vurderingen, at projektet vil skade det internationale naturbeskyttelsesområde, kan der ikke meddeles tilladelse, dispensation eller godkendelse til det ansøgte.

Husdyrbrugbekendtgørelsen (nr. 294 af 31.3.2009) § 11 stk. 6:

Stk. 5. Kommunalbestyrelsen skal meddele afslag, hvis de fastlagte beskyttelsesniveauer i bilag 3 eller vilkårsfastsættelse efter stk. 2 og 3 ikke kan forhindre skader på internationale naturbeskyttelsesområder og beskyttede arter i overensstemmelse med reglerne i bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Gældende IT-vejledning formulerer følgende grundlag for vurdering af ammoniakbelastning af kvælstoffølsom natur, der er beliggende i Natura 2000-områder:

Det er Miljøstyrelsens opfattelse, at der ved vurderingen af "projektets" egen påvirkning af området må vurderes på baggrund af merbelastningen (belastningen fra den ansøgte etablering, ændring eller udvidelse) og totalbelastningen (sum af belastningen hidrørende fra eksisterende drift og den ansøgte ændring eller udvidelse). Ved vurderingen af områdets påvirkning fra projektet i sammenhæng med andre planer og projekter, må inddrages den kumulative belastning af området hidrørende fra andre nærliggende husdyrbrug, samt den tilstedeværende baggrundsbelastning.

Kan det ved en vurdering over mer- og totalbelastningen i forhold til områdets udpegningsgrundlag og kvælstoffølsomhed ikke udelukkes, at projektet kan have en væsentlig virkning på området, skal der foretages en egentlig konsekvensvurdering af påvirkningen af området.

Konsekvensvurdering:

Notat fra DMU om modeller for ammoniakbelastning fra enkelte kilder (fra IT-vejledningen):

Biologisk tærskelværdi

Det vil i praksis umiddelbart være vanskeligt at måle mulige effekter som følge af et ekstra bidrag til kvælstofafsetningen ved en påvirkning af et naturområde ved en afsætning af kvælstof på mindre end ca. 1 kg N/ha pr. år med det nuværende belastningsniveau.

Men dermed kan det ikke afvises, at der kan være en påvirkning i særligt følsomme områder, eksempelvis i Natura 2000 områder, og at man vil kunne finde parametre, som kan påvise ændringer i økosystemet over en længere årrække.

I konkrete sager har der været tale om et ekstra bidrag til kvælstofafsetningen på ca. 0,1 kg N/ha pr. år. Det er vanskeligt at forestille sig at det vil være muligt at påvise ændringer i selv følsomme økosystemer på dette niveau.

Punkt 3 på figur 2: Elle- og askeskov, Ravnskov/Søby Fredskov. Ca. 2350 m sydøst for anlægget.

Habitattypen er beliggende indenfor Natura 2000-område 56; Horsens Fjord, havet øst for og Endelave. Skovtyperne i Ravnskov og Søby Fredskov er en del af Natura-2000 områdets udpegningsgrundlag med tålegrænse for ammoniak på 10-20 kg N/ha/år.

Ravnskov har en artsrig bundflora med blandt andet orkidéer.

Der findes i Ravnskov (naturtype Bøgeskov på muldbund) områder med elle- og askeskov, som er en habitatnaturtype med høj prioritering i EU. Ammoniaktålegrænsen ligger i intervallet 10-20 kg N/ha/år. Skovarealerne er devanokortlagt i september 2006 med en værdisætning til god skovtilstand. Placeringen i skovtilstandsklassen 'god' skyldes primært, at skoven har fået et højt strukturindeks. Artsindekset ligger i klassen ringe og arterne i elleaskeskoven, består af en række almindelige skovbundsarter, der ikke er specielt følsomme overfor næringsstoffer.

Planter registreret i elleaskeskove: *Pillestar, mosebunke, stor konval, stor fladstjerne, almindelig guldnælde, febernellikero, knoldet brunrod, skovgaltetand, almindelig mjødurt, almindelig mangeløv, brombær sp., korbær, hassel, almindelig hyld, vild ribs, benved, almindelig hvidtjørn, engriflet hvidtjørn, ask, vortebirk, bøg, stilkeg, rød, skovelm, aborn, fuglekirsebær, almindelig ædelgran, vild kørvel, dansk arum, slæen og stor nælde.*

Baggrundsbelastningen i Odder Kommune ligger i intervallet 8-19 kg N/ha/år i følge faglig rapport fra DMU nr. 761, 2010. For områderne med skovhabitatnaturtypen 91E0 i Ravnskov er baggrundsbelastningen via faglig rapport fra DMU nr. 673, 2008 "Kvælstofbelastning af naturområder i Østjylland" specifikt opgjort til 25 kg N/ha/år. Rapporten binder følgende kommentar til beregningen af ammoniakafsetningen i skoven:

For Søby Fredskov er der tale om en relativt kraftig overskridelse af den øvre ende af tålegrænseintervallet for denne naturtype. De lokale kilder bidrager med i størrelsesordenen 6 kg N/ha/år, hvilket er i samme størrelsesorden som den nødvendige reduktion i belastningen for at komme ned under den øvre ende af tålegrænseintervallet.

Værdien på 25 kg N/ha/år for ammoniakbelastningen i skovene vil ud fra forsigtighedsprincippet indgå i vurderingen, og afløser dermed værdierne for den vægtede gennemsnitlige baggrundsbelastning af atmosfærisk kvælstof som opgivet i faglig rapport fra DMU nr. 761, 2010.

Århus Amt har i afgørelse vedrørende VVM-screening af udvidelse af husdyrhold på den i området liggende ejendom Fenstenevej 16 (2006) vurderet samme skovlokalitet: *Da lokaliteten har høj botanisk værdi, vurderes tålegrænsen at ligge på ca. 10 kg N/ha/år.*

Tålegrænsen for habitatskoven vurderes således at ligge i den lave del af intervallet på 10-20 kg N/ha/år, og grænsen er overskredet ved baggrundsbelastningen.

I forbindelse med ansøgningen (skemanr. 14754, version 4) er der den 12.11.2010 beregnet en mer- og totaldeposition af ammoniak i habitatskoven på 0,1 kg N/ha/år.

Ændringsbekendtgørelsen om tilladelse og godkendelse af husdyrbrug (nr. 291/2011) fastlægger i Bilag 3 tabel 3, at totaldepositionen højst må være 0,2 kg N/ha/år for at sikre, at der ikke sker skade på habitatnaturtypen.

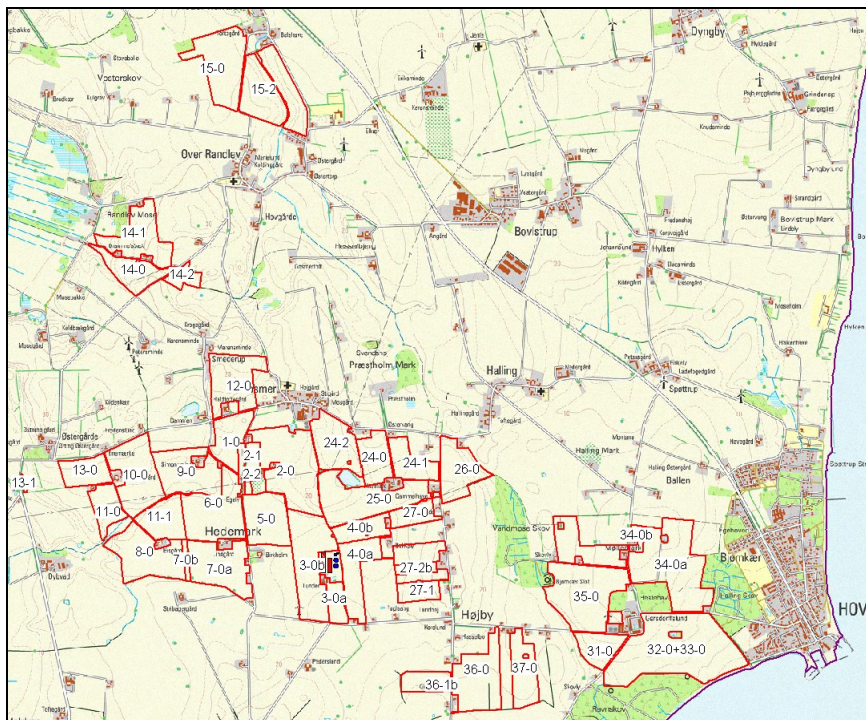
Ovenstående grænseværdi er den maksimalt tilladte værdi ved kumulation af flere nærtliggende landbrugsproduktioner. Indenfor 1000 m fra punkt 3 ligger der 4 ejendomme over 75 DE, hvorved den nævnte lave kumulerede grænseværdi skal anvendes.

Odder Kommune vurderer med baggrund i bekendtgørelsen og IT- vejledningen, at da bidraget fra det ansøgte ikke overstiger 0,1 kg N/ha/år, vil konsekvensen af ammoniakafsætningen i naturområdet, vurderet som både mer- og totaldeposition fra det ansøgte, selvom tålegrænsen er overskredet, ikke være en væsentlig negativ påvirkning eller skade på elle- og askeskovene i Ravnskov/Søby Fredskov (naturtype 91E0).

Husdyrbrugets udbringningsarealer

4.20 Harmoni- og arealkrav

Alle arealer, der drives under ansøgers cvnr. 30314808, skal indgå i miljøgodkendelsen med den husdyrgødning, de modtager. Alle arealerne i dette projekt er forpagtet, og der er ikke aftalearealer (se figuren herunder og Bilag 3).

Husdyrholdet på ejendommen udgør 422,08 DE.

I henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsen (bek. nr. 1695 af 19. december 2006 om husdyrbrug og erhvervs-mæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage, mv. med senere ændringer) skal bedriften råde over mindst 301,5 ha udbringningsareal, på den betingelse at disse arealer opfylder kravene om, at der kan udbringes husdyrgødning svarende til 1,4 dyreenheder pr. hektar. Arealerne i ansøgningen omfatter 489,29 ha, og der anvendes et husdyrtryk på 1,4 DE/ha.

Det samlede areal svarer til oplysningerne fra "Driftstype og husdyrgødning 2005-9" og til det ansøgte støtteareal i krydsoverensstemmelseskontrollen, samt det seneste gødningsregnskab 2007-8.

Udover husdyrgødningen fra ejendommens produktion kan arealerne således modtage yderligere husdyrgødning. Der kan modtages fra i alt 684,68 DE i svin, dvs. der vil blive modtaget svinegylle fra 262,6 DE hidrørende fra de andre ejendomme i bedriften. Gødningsregnskabet for cvnr. 30314808 skal fremover dokumentere, at vilkåene om driften og udbringning af N fra de 684,68 DE bliver overholdt.

De øvrige ejendomme i den samlede bedrift: Gosmervej 94 med 90 DE i slagtesvin, Gosmervej 70 med 300 DE i slagtesvin (soholdet på 100 DE ophører), og Gersdorffslundsvej 1 med 221 DE i slagtesvin.

På hele bedriften vil der blive produceret husdyrgødning svarende til 1032,73 DE (110.035,02 Kg N, 23.903,90 Kg P).

Al husdyrgødning produceret på anlægget på Fuglsangsvej 7 bliver udbragt på bedriftens ejede eller forpagtede arealer. Den resterende husdyrgødning fra de øvrige ejendomme under bedriften vil enten blive udbragt på bedriftens egne arealer eller afsat til aftalearealer og skal fremgå af andre gødningsregnskaber (ca. 348 DE) på andre cvr-numre.

Arealkravet (dvs. hvor meget jord, der skal ejes) er ophørt ved lov pr. 1. april 2010.

Plantedirektoratet er tilsynsmyndighed på harmoniforhold generelt.

Arealerne i projektet:

	Matr. areal (ha)	Heraf udbringsareal (ha)	Maksimal tildeling af husdyrgødning (DE)
Forpagtet areal, Allan Gammelgaard, Balshavevej 29, 8300 Odder	39,1097	38,70	684,68
Forpagtet areal, Allan Gammelgaard, Gosmervej 70, 8300 Odder	149,8477	150,71	
Forpagtet areal, Jens Gammelgaard, Gersdorffslundvej 1, 8300 Odder	-	135,16	
Forpagtet areal, Jens Gammelgaard, Gosmervej 30, 8300 Odder	-	25,25	
Forpagtet areal, Jens Gammelgaard, Hedemarksvej 18, 8300 Odder	-	33,99	
Forpagtet areal, Jens Gammelgaard, Lemmestrupvej 30, 8300 Odder	-	1,07	
Forpagtet areal, Jens Gammelgaard, Gersdorffslundvej 10, 8300 Odder	-	1,14	
Forpagtet areal, Jens Gammelgaard, Gosmervej 94, 8300 Odder	-	67,27	
Forpagtet areal, Anne-Marie Richards, Lemmestrupvej 18, 8300 Odder	-	2,51	
Forpagtet areal, Allan Gammelgaard, Fuglsangsvej 7, 8300 Odder	-	4,43	
Forpagtet areal, Eigil Friis Dam, Lemmestrupvej 16, 8300 Odder	-	7,77	
Forpagtet areal, Lars Østergaard Sørensen, Gosmervej 17, 8300 Odder	-	7,27	
Forpagtet areal, Betty J P Kristensen, Gosmervej 74, 8300 Odder	-	12,33	

Forpagtet areal, Per Lund Nielsen, Gersdorffslundvej 9, 8300 Odder	-	1,46	
I alt	-	489,06	684,68

4.21 Kg N og P tilført udspretningsarealet

I tabellen er vist den producerede mængde N og P i nudrift og ansøgt drift:

Husdyrgødning	Kg N		Kg P		DE	
	Nudrift	Ansøgt	Nudrift	Ansøgt	Nudrift	Ansøgt
Husdyrgødning	42.517	47.878	8.979	10.834	417,65	422,08
Tilført fra andre ejendomme i egen bedrift		26.636		5.596		261,60
I alt tilført ejede og forpagtede arealer	42.517	74.514	8.979	16.430	417,65	683,68

Det er en forudsætning at al gylle, der udbringes på markerne i indsatsplanens område, er afgasset.

Nudriften i ansøgningen er angivet til at omfatte 417,65 DE i gennemsnit over 5 år. Dette er dokumenteret ved gødningsregnskaberne fra 2005-9, hvor ansøger har foretaget de nødvendige omregninger af DE pga. lovændringerne.

Arealerne fordeles således:

Navn	Ha	N-Klasse 0	N-Klasse 1	N-Klasse 2	N-Klasse 3	Grundvand	P-Klasse 0	P-Klasse 1	P-Klasse 2	P-Klasse 3
Total	489,29	24,42 Ha	314,16 Ha	150,71 Ha	0,0 Ha	216,35 Ha	426,67 Ha	0,00 Ha	2,00 Ha	60,62

0,7 ha må ikke bruges til husdyrgødning eller dyrkning (vilkår 69 og 70), hvorfor udbringningsarealet ikke er 489,29 ha men 488,59 ha.

Eventuel brug af slam eller andre affaldsstoffer skal anmeldes til kommunen, indgå i gødningsregnskabet i stedet for husdyrgødning og i øvrigt følge reglerne i den til enhver tid gældende Slambekendtgørelse (pt nr. 1650 af 13.12.2006).

4.22 Nitrat til overfladevand - vandløb, søer og kystvande

Afvandingsoplande

Horsens Fjord

314 ha af husdyrbrugets udbringningsarealer (nitratklasse 1) afvander til den del af kystoplandet "Endelave og kystvandet fra Norsminde Fjord", som er habitatområde. En del af dette kystopland er udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde (se Bilag 12. Kystoplande): Horsens Yderfjord (EF-habitatområde nr. 52; Horsens Fjord, havet øst for og

Endelave. Samme område er også udpeget som Ramsarområde nr. 13, Fuglebeskyttelsesområde nr. 36 og Natura 2000 område nr. 56, se figur 3).

Figur 3: Horsens Fjord. Habitatområde 52 markeret med grøn skravering.

Natura 2000 områder er naturområder beskyttet efter EU's Habitatdirektiv fra 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter.

Habitatbekendtgørelsen udpeger hvilke områder, der skal beskyttes og fastsætter reglerne for administrationen af områderne. Alle planer eller projekter, som i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, skal vurderes med hensyn til deres virkninger på lokaliteten under hensyn til bevaringsmålsætningerne for denne. Ved godkendelser af husdyrbrug skal kommunen derfor vurdere, om et ansøgt projekt vil påvirke de naturtyper, som findes på de omkringliggende Natura 2000 områder.

Hvis det vurderes, at et projekt vil påvirke Natura 2000 områdets naturtyper i en negativ retning, kan der ikke meddeles tilladelse eller godkendelse til det ansøgte.

Nitratklassekortet

For at beskytte de marine habitatområder med kvælstoffølsomme habitatnaturtyper mod for meget kvælstof har staten valgt at inddele oplandene i nitratklasser. Nitratklasserne mindsker kvælstofbelastningen i forskellig grad.

Nitratklasse 1 og 3 ligger i oplande til habitatområder hvor udspretningsarealernes evne til at tilbageholde kvælstof fra rodzonen (reduktionspotentialen) til vandområdet er meget lille; 0-25 %. Om det bliver nitratklasse 1 eller 3 afhænger derefter af, om det er en mindre eller en meget kvælstof sårbar habitatnaturtype, som oplandet afvander til.

Reduktionspotentiale i % fra rodzonen til vandområdet	Meget kvælstof sårbare	Mindre kvælstof sårbare	Øvrige områder
0-50	50 % af de generelle regler (Nitratklasse 3)	85 % af de generelle regler.(Nitratklasse 1)	Generelle regler
51-75	65 % af de generelle regler (Nitratklasse 2)	Generelle regler	Generelle regler
76-100	Generelle regler	Generelle regler	Generelle regler

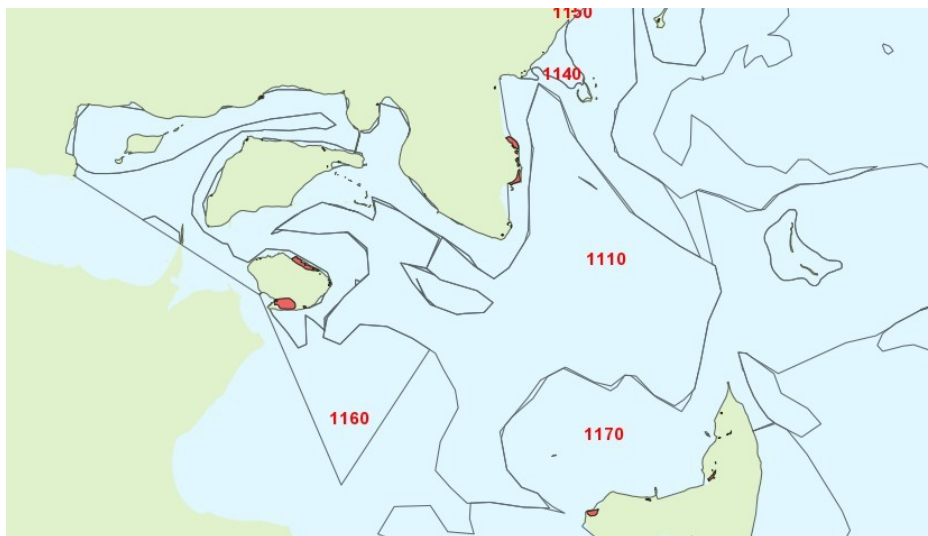
Naturtilstanden

Udpegningsgrundlaget for habitatområde Horsens Fjord er bl.a. en række lavvandede marine naturtyper, som alle er følsomme overfor høje koncentrationer af kvælstof og fosfor. Habitatnaturtyperne er kortlagt i 2004 på baggrund af søkort og luftfotografier. Naturstyrelsen har vurderet, at ud af disse lavvandede marine habitatnaturtyper er to af dem særligt sårbare overfor kvælstof: 1150, Kystlaguner med strandsøer og 1160, Større lavvandede bugter og vige (se figur 4a og 4b).

Det er, som nævnt i afsnittet om nitratklasser, udbredelsen af disse særligt følsomme habitatnaturtyper, som afgør, om oplandet ender i en nitratklasse 1 eller i en nitratklasse 3. Med andre ord, så er der udlagt nitratklasse 3 i oplandet til de steder, hvor en af de særligt sårbare habitatnaturtyper ligger op til kyststrækningen.

Figur 4a. Udbredelsen af habitatnaturtypen 1160; større lavvandede bugter og vige, i Horsens Fjord.

Figur 4b. Udbredelsen af habitatnaturtypen 1150; kystlaguner med strandsøer, i Horsens Fjord.

Området er udpeget for at beskytte en lang række arter og naturtyper og indeholder enestående naturværdier med mange sjældne arter og naturtyper.

Fjorden og havet ud for er lavvandet med en del materialevandring, hvilket giver et dynamisk landskab. Nogle steder eroderer kystskrænterne, mens der andre steder dannes forland med strandvolde og kystlaguner. Mellem Endelave og Tunø opbygges lave sandgrunde, der blottes ved ebbe. Tidevandsskiftet og vinden blotlægger vadeflader, der er nogle af de største i Østdanmark. Desuden findes der store, veludviklede stenrev ved Søby og ved Endelave.

På land findes der på alle områdets øer samt på nordsiden af Horsens Fjord og mellem Hov og Gylling Næs store veludviklede strandenge, der de fleste steder har fået lov at udvikle sig naturligt uden kystsikring og afvanding. Flere steder er der forekomst af gul engmyre, som indikerer lang tids uforstyrret græsningsdrift. På Endelave findes endvidere hede, overdrev og rigkær.

Vorsø rummer en af landets største skarvkolonier, og her genindvandrede skarven i 1944 efter 80 års udryddelse i Danmark. Herudover findes en række kyst- og havlevende fugle i området. Havterne har en stor og stabil yngleforekomst i området, og splitterne er for nylig genindvandret til området. Der er også pæne ynglebestande af klyde og ederfugl. Af rastende trækfugle forekommer lille kobbersnepe, hjejle, hvinand, fløjlsand, bjergand og stor skallesluger.

Bestanden af spættet sæl er i fremgang på de to levesteder i Natura 2000-området, nemlig Svanegrunden og Møllegunden. Derimod yngler gråsæl ikke i området.

Risikoanalysen i basisanalyse II for Horsens Fjord viser, at Horsens Fjord i dag er overbelastet med nitrat. De kortlagte habitatnaturtyper i Horsens Fjord har i dag ikke en god økologisk tilstand. For at et kystnært marint område skal have en økologisk god tilstand skal tilstedeværelsen af planktonalger være så lav, at vandet er klart. Derved kan undervandsplanter og makroalger sprede sig til store dybder. Iltsvind vil være sjældne, og der er en rig og alsidig bestand af bunddyr. Områderne vil være godt fiskevand og hvis betingelserne er til stede, vil områderne også være gyde- og opvækstområder for fisk.

Ifølge såvel basisanalysen for Natura 2000-området som Miljøministeriets forslag til vandplan for Hovedvandopland Horsens Fjord er miljømålslovens miljømål "god tilstand" – bl.a. på grund af udvaskningen af kvælstof fra landbrug i oplandet – ikke opfyldt i området. Odder Kommune finder derfor, at enhver yderligere tilførsel af næringsstof vil forringe mulighederne for at opnå denne målsætning ("Effekten af øgede kvælstoftilførsler på miljøet i danske fjorde")

Faglig rapport fra DMU nr. 787, 2010) og bidrage til, at den kumulative påvirkning øges i negativ retning.

Norsminde Fjord

24 ha afvander til den del af kystvandet "Endelave og kystvandet fra Norsminde Fjord" (nitratklasse 0), som ikke er et habitatområde.

Resten af godkendelsens udbringningsarealer på 151 ha afvander til Norsminde Fjord (nitratklasse 2), der også er udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde Natura 2000 nr. 59, men kun med hensyn til fuglebeskyttelse, Fuglebeskyttelsesområde nr. 30 Kysing Fjord – Norsminde Fjord, se figur 5.

Figur 5. Kysing Fjord ved Norsminde

Kysing Fjord er et lavvandet fjordområde med gennemsnitligt 60 cm dybde, som bibeholdes ved brug af en sluse ved Norsminde. Omkring fjorden ligger smalle bræmmer af strandeng. Fjorden er udpeget i 1983 for at beskytte sangsvanen, og området har været vildtreservat siden 1942. Området er desuden tilholdssted for en lang række raste- og ynglefugle, såsom blishøne, hjejle, hvinand, skarv, troland, skallesluger, grågås og bramgås.

Den store belastning med næringsstoffer fra afstrømning fra landbrugsarealer samt den tidligere belastning med spildevand fra byer medfører en massiv vækst af alger herunder søsalat, som skygger bundvegetationen væk og hermed fødegrundlaget for vandfuglene (juni 2007 www.vandognatur.dk).

Trods forbedret rensning af spildevand og afskæring fra Odder Renseanlæg er der stadig, ifølge basisanalysen fra juni 2007, for høj en tilledning af fosfor. Samtidig har der kørt et EU-projekt (Agwaplan), som danner grundlag for at nedbringe næringsstofbelastningen i fjorden. Rapporten om starten på projektet fra maj 2006 (www.agwaplan.dk) konkluderer, at væksten af søsalat er begrænset af kvælstof om sommeren og fosfor i hele vækstsæsonen. Overfladen af fjorden var i store partier dækket af tætte måtter af søsalat i 2005. Ved at reducere tilførselen af P med 50 % og af N med 50-65 % vil væksten mindskes, så lys- og iltforholdene i fjorden forbedres, og den rodfæstede bundvegetation, som er føden for de mange andefugle, får mulighed for at brede sig.

Udvaskning fra projektet i forhold til det generelle beskyttelsesniveau

Husdyrbrugets udspretningsarealer fordeler sig således:

Navn	Ha	N-Klasse 0	N-Klasse 1	N-Klasse 2	N-Klasse 3	Grundvand	P-Klasse 0	P-Klasse 1	P-Klasse 2	P-Klasse 3
Total	489,29	24,42 Ha	314,16 Ha	150,71 Ha	0,0 Ha	216,35 Ha	426,67 Ha	0,00 Ha	2,00 Ha	60,62

Denne fordeling medfører, at husdyrtrykket maksimalt må være 1,11 DE/ha, svarende til en udvaskning på 44,30 kg N/ha.

Ansøger ønsker imidlertid at udbringe 1,4 DE/ha. For at opveje den forøgede mængde husdyrgødning uden at udvaskningen overstiger det maksimale niveau, kan ansøger i overensstemmelse med Husdyrloven gøre brug af forskellige virkemidler. Ansøger vælger virkemidlet 4,4 % flere efterafgrøder ud over Plantedirektoratets til enhver tid gældende krav. Desuden vælges et ændret sædskifte med en lavere kvælstofudvaskning (på 86 i forhold til referencesædskifterne med 93 og 96). Samtidig har ansøger i dette projekt fået tilladelse til at anvende et yderligere virkemiddel i form af øget høstudbytte, som giver den samme effekt som 10,1 % nedsat kvælstof norm til gødskningen af afgrøderne. Der fraføres således mere N fra markerne end standardtallene for høstudbyttet angiver. Tilladelsen er givet af Odder Kommune, fordi store arealer ligger i indsatsplanens område, hvorved også indsatsplanens krav skal opfyldes (se afsnit 4.24). Virkemidlerne stilles som vilkår.

Med de anvendte virkemidler viser beregninger i Farm-N, at den gennemsnitlige udvaskning af kvælstof fra ejede og forpagtede arealer reduceres fra 42,8 kg N/ha i nudriften til 37,5 kg N/ha i ansøgt drift, og det krævede beskyttelsesniveau er derfor opfyldt.

Godkendelsen medfører således ikke en yderligere tilførsel af næringsstoffer til Horsens Fjord eller Norsminde Fjord.

Vurdering af, om beskyttelsesniveauet skal skærpes

Af bilag 3 og bilag 4 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug fremgår det, at kommunen for hver ansøgning skal foretage en konkret vurdering, jf. § 29 i husdyrloven. Kommunen kan på den baggrund i særlige tilfælde beslutte sig for at stille vilkår der rækker udover det beskyttelsesniveau, der fremgår af bilag 3. Bilaget angiver også, at det påhviler kommunen at vurdere konkret, om en ansøgt aktivitet vil være i overensstemmelse med habitatdirektivforpligtelserne.

I henhold til Miljøstyrelsens ny vejledning januar 2011 og "Vejledende notat om afskæringskriterier for udvaskning af nitrat til overfladevande ved vurdering af ansøgninger efter husdyrgodkendelsesloven" vil et projekt ikke medføre en skadevirkning på overfladevande, herunder Natura 2000-områder og på levesteder og yngle- og rasteplasser for beskyttede arter, som følge af nitratudvaskningen, hvis begge vejledningens punkter 1 og 2 er opfyldt.

Natura 2000-området Horsens Fjord, som er en del af kystlandet "Endelave og kystvandet fra Norsminde Fjord"

Det ansøgte projekt har 314 ha beliggende således, at de udvasker til dette kystland.

Oplandets størrelse er 167 km² ifølge Miljøportalen. Heraf dyrket ca. 70 % dvs. 117 km².

Den nordlige del af Habitatområdet, som markerne udvasker til, er ikke udpeget som meget sårbart vandområde, og der er derfor ikke tale om et lukket bassin med ringe vandudskiftning. Der anvendes derfor et afskæringskriterie på 5 %, jf. MST ny Vejledning januar 2011.

Projektet i kumulation med andre projekter (punkt 1 i MST ny Vejledning januar 2011):

Udviklingen i husdyrtrykket i det aktuelle opland må ikke være stigende siden 1.1.2007.

Data fra Miljøstyrelsen marts 2011 viser, at husdyrtrykket i oplandet til "Endelave osv" ikke har været stigende fra 2007 til 2010, men derimod er faldet med 3,8 % i perioden. Der har dog været en lille stigning på 0,7 % fra 2009 til 2010.

Hvis projektets egne ændringer medregnes i vurderingen, og man antager, at halvdelen af dyreholdet på Fuglsangsvej 7 hører til kystoplandet Endelave osv. mens den anden halvdel hører til Norsminde Fjord (se bilag 12), giver projektet en stigning i dyretrykket for Endelave osv. på: + 211 DE - 100 DE på Gosmervej 70 = 111 DE. Stigningen i alt i dette kystopland fra 2009 til 2010/11 er på 180 DE eller 1,8 %.

Ifølge vejledningen fra Miljøstyrelsen vil en stigning på op til 5 % ligge indenfor usikkerheden på opgørelsen, så det vurderes, at der ikke er sket en stigning i perioden.

Odder Kommune har ikke kendskab til andre kilder end husdyrproduktion, som har medført øget nitratudvaskning fra det aktuelle opland, eller til andre initiativer, som reducerer nitratudvaskningen fra det aktuelle opland.

Det er kommunens opfattelse, at etablering/udvidelse af husdyrproduktioner i oplandet til "Endelave osv." i perioden fra 2007 er blevet modsvaret af nedlæggelse/reduktion af husdyrproduktionen andre steder i oplandet.

Påvirkningen fra projektet i sig selv (punkt 2 i MST ny Vejledning januar 2011):

Nitratudvaskningen fra husdyrbruget, der ansøges om, skal være mindre end 5 % af den samlede nitratudvaskning fra det aktuelle opland.

Nedenstående beregninger er udarbejdet i henhold til MST ny Vejledning januar 2011.

Natura 2000 område Endelave og kystvandet fra Norsminde Fjord	
Opland til Natura 2000 området, ha	16.700
Dyrket areal i oplandet, ha	11.700
Reduktionspotentiale, vægtet gennemsnit i % (N-klasse 1)	25 %
Standardudvaskning fra rodzonen, kg N/ha/år (JB4 og JB5) (48 ler - 60 - 83 sand, 10 natur og øvrig)	60
Udvaskning i oplandet til Natura 2000 området, kg N/ha/år	526.500
Udvaskning fra øvrige opland 5.000 ha (standard), kg N/ha/år	37.500
Udvaskning ialt fra opland, kg N/år	564.000 kg N/år
Det ansøgte	
Reduktion, som ovenfor i %	25 %
Areal til udspredding, ha	314
Udvaskning fra rodzonen pga. husdyrgødning, kg N/ha/år (N-udvaskning ansøgt drift med husdyrgødning - N-udvaskning nudrift uden husdyrgødning) beregnet fra ansøgningens Farm-N	2,8
Samlet påvirkning til Natura 2000 området, kg N/år	659 kg N/år
Ansøgt kvælstofbidrag i forhold til samlet kvælstofbidrag til Natura 2000	0,12 %

Ifølge beregninger vil bidraget fra det ansøgte udgøre 0,12 % af den samlede udvaskning til kystoplandet. I henhold til de ovenfor beskrevne afskæringskriterier vil det ansøgte herefter ikke i sig selv have en skadevirkning på det aktuelle Natura 2000-område.

Natura 2000 området Norsminde Fjord

Det ansøgte projekt har 151 ha beliggende således, at de udvasker til kystopland Norsminde Fjord.

Oplandets størrelse ifølge Miljøportalen og Basisanalyse for Vanddistrikt 70, del 2 Bilag, Århus Amt fra 2006 er 101 km², heraf dyrket 71 km².

Fuglebeskyttelsesområdet er ikke udpeget mht. naturtyper, men selve området omkring fjorden er udpeget som meget kvælstof sårbart med lavt reduktionspotentiale (N-klasse 3) og er desuden fremdraget som eksempel på en lukket vig i Miljøstyrelsens vejledning 2006. Der anvendes derfor et afskæringskriterie på 1 %, jf. MST ny Vejledning januar 2011.

Projektet i kumulation med andre projekter (punkt 1 i MST ny Vejledning januar 2011):

Udviklingen i husdyrtrykket i det aktuelle opland må ikke være stigende siden 1.1.2007.

Data fra Miljøstyrelsen marts 2011 viser, at husdyrtrykket i oplandet til Norsminde Fjord ikke har været stigende fra 2007 til 2010, men derimod er faldet med 4,5 % i perioden. Der er dog registreret en lille stigning på 1,6 % fra 2009 til 2010.

Hvis projektets egne ændringer medregnes i vurderingen, og man antager, at halvdelen af dyreholdet på Fuglsangsvej 7 hører til kystoplandet Endelave osv. mens den anden halvdel hører til Norsminde Fjord (se bilag 12), giver projektet en stigning i dyretrykket for Norsminde Fjord på: + 211 DE. Stigningen i alt i dette kystopland fra 2009 til 2010/11 er på 309 DE eller 5,2 %.

Ifølge vejledningen fra Miljøstyrelsen vil en stigning på op til 5 % ligge indenfor usikkerheden på opgørelsen. Medtaget almindelige afrundingsregler vurderes det, at der ikke er sket en stigning i perioden.

Odder Kommune har ikke kendskab til andre kilder end husdyrproduktion, som har medført øget nitratudvaskning fra det aktuelle opland, eller til andre initiativer, som reducerer nitratudvaskningen fra det aktuelle opland.

Det er kommunens opfattelse, at etablering/udvidelse af husdyrproduktioner i oplandet til Norsminde Fjord i perioden fra 2007 er blevet modsvaret af nedlæggelse/reduktion af husdyrproduktionen andre steder i oplandet.

Påvirkningen fra projektet i sig selv (punkt 2 i MST ny Vejledning januar 2011):

Nitratudvaskningen fra husdyrbruget, der ansøges om, skal være mindre end 1 % af den samlede nitratudvaskning fra det aktuelle opland.

Nedenstående beregninger er udarbejdet i henhold til MST ny Vejledning januar 2011.

Natura 2000 område Norsminde Fjord	
Opland til Natura 2000 området, ha	10.100
Dyrket areal i oplandet, ha	7.100
Reduktionspotentiale, vægtet gennemsnit i % (N-klasse 2)	63 %
Standardudvaskning fra rodzonen, kg N/ha/år (JB4 og JB5) (47 ler – 60 – 83 sand, 10 natur)	60
Udvaskning i oplandet til Natura 2000 området, kg N/ha/år	157.620
Udvaskning fra øvrige opland 3.000 ha (standard), kg N/ha/år	11.100
Udvaskning ialt fra opland, kg N/år	168.720 kg N/år
Det ansøgte	
Reduktion, som ovenfor i %	63 %
Areal til udspredding, ha	151
Udvaskning fra rodzonen, husdyrgødning, kg N/ha/år (N-udvaskning ansøgt drift med husdyrgødning og 100% N-norm minus N-udvaskning nudrift uden husdyrgødning) beregnet fra ansøgningens Farm-N: 42,3 – 39,5	2,8
Samlet påvirkning til Natura 2000 området, kg N/år	156 kg N/år
Ansøgt kvælstofbidrag i forhold til samlet kvælstofbidrag til Natura 2000	0,1 %

Ifølge beregninger vil bidraget fra det ansøgte udgøre 0,1 % af den samlede udvaskning til Natura 2000-området. I henhold til de ovenfor beskrevne afskæringskriterier vil det ansøgte herefter ikke i sig selv have en skadevirkning på det aktuelle Natura 2000-område.

Konklusion

De resterende 24 ha udvasker til den nordlige del af Endelave og kystvandet fra Norsminde Fjord, som ikke er Natura 2000 område. Det vurderes, at den betydende faktor for miljøtilstanden ikke er nitratudvaskning, og udvaskningen fra projektet vil derfor ikke medføre en væsentlig påvirkning.

Da samtidig nitratudvaskningen falder fra nudriftens 42,8 kg N/ha til 37,5 kg N/ha i ansøgt drift, og da der er stor vandudskiftning (2 gange i døgnet) i udledningsområdet ved habitatområde Horsens Fjord, vurderes det, at der ikke skal stilles skærpede krav til udledningen af nitrat til habitatfjordene.

I henhold til ovenstående vurderer *Odder Kommune* at projektets virkemidler er tilstrækkelige til at opfylde habitatbekendtgørelsens krav om ikke at indebære forringelser eller medføre skade eller forstyrrelser for områdets udpegning.

4.23 Fosfor til overfladevand

Udvaskning fra projektet i forhold til det generelle beskyttelsesniveau

Risikoen for tilførsel af fosfor til vandmiljøet er bl.a. bestemt af fosforpuljen i jorden, jordtype og dræningsforhold, og beskyttelsesniveauerne i husdyrloven er fastlagt på baggrund af dette. Beskyttelsen af vandområderne mod fosfor er rettet mod oplande til Natura 2000-områder, der er overbelastet med fosfor jf. Miljøstyrelsens fosforkort.

465 ha ud af de 489 ha ejede og forpagtede arealer afvander til Natura 2000 områderne Horsens Fjord og Norsminde Fjord.

Udbringningsarealer er ifølge ansøgningen beliggende på JB4 og JB5 jorde.

Husdyrbrugets udspretningsarealer fordeler sig således:

Navn	Ha	N-Klasse 0	N-Klasse 1	N-Klasse 2	N-Klasse 3	Grundvand	P-Klasse 0	P-Klasse 1	P-Klasse 2	P-Klasse 3
Total	489,29	24,42 Ha	314,16 Ha	150,71 Ha	0,0 Ha	216,35 Ha	426,67 Ha	0,00 Ha	2,00 Ha	60,62

Odder Kommune vurderer ud fra et forsigtighedsprincip, at arealer med drænet lerjord og ukendt fosfortal skal anbringes i fosforklasse 3. Fem marker er derfor blevet flyttet manuelt til fosforklasse 3.

Ud fra denne fordeling beregner ansøgningen, at der maksimalt må være et fosforoverskud på 8,9 kg N/ha/år.

Ifølge ansøgningen tilføres der via husdyrgødningen 33,6 kg P/ha/år til arealerne, og der fraføres via afgrøderne 25,7 kg P/ha/år fra arealerne. Det giver et gennemsnitligt fosforoverskud på 7,9 kg P/ha/år. Det anvendte virkemiddel er sædskiftet S6 på 216 ha, som har en lavere udvaskning af fosfor end S2, som er referencesædskiftet på nogle af disse arealer. Husdyrlovens generelle beskyttelsesniveau for fosfor overholdes hermed.

Vurdering af, om beskyttelsesniveauet skal skærpes

Risikoanalysen i basisanalyse II for Horsens Fjord viser, at Horsens Fjord i dag er overbelastet med fosfor og nitrat, samt at fjorden ikke vil opfylde miljømålet om en god økologisk tilstand i 2015. For at et kystnært marint område skal have en økologisk god tilstand skal tilstedeværelsen af planktonalger være så lav, at vandet er klart. Derved kan undervandsplanter og makroalger sprede sig til store dybder. Iltsvind vil være sjældne, og der er en rig og alsidig bestand af bunddyr. Områderne vil være godt fiskevand, og hvis betingelserne er til stede, vil områderne også være gyde- og opvækstområder for fisk.

Miljømålet om en god økologisk tilstand i de kystnære farvande i Horsens Fjord kan bl.a. nås ved at sænke tilførslen af næringsstoffer. Mængden af planktonalger begrænses i Horsens Fjord gennem forårs og sommerperioden af tilstedeværelsen af fosfor. Sommer og efterår er det mængden af kvælstof, der begrænser mængden af planktonalger.

Ligeledes viser basisanalysen og Agwaplanprojektet for Norsminde Fjord, at fjorden stadig er overbelastet med fosfor, selvom tilførselen er faldet fra 20 tons pr. år i 1980'erne til 3 tons pr. år i 2006. Tilførselen vurderes at have negativ effekt på den økologiske tilstand, og væksten af planktonalger og søsalat er begrænset af fosfor hhv. forår og hele vækstsæsonen. En reduktion af tilledningen af fosfor vil derfor have stor effekt på væksten af disse forureningstålende planter.

Af bilag 3 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug fremgår det, at kommunen for hver ansøgning skal foretage en konkret vurdering, jf. § 29 i husdyrloven. Kommunen kan på den baggrund i særlige tilfælde beslutte sig for at stille vilkår, der rækker udover det beskyttelsesniveau, der fremgår af bilag 3. Bilaget siger også, at det påhviler kommunen at vurdere konkret, om en ansøgt aktivitet vil være i overensstemmelse med habitatdirektivforpligtelserne.

Det kan ikke med de eksisterende modeller reelt kvantificeres, hvor stor en del af fosforoverskuddet, der vil tilføres recipienten, men Miljøstyrelsens Vejledning foreslår en beregningsmetode, som bygger på en række antagelser.

Den potentielle udvaskning af fosfor til hhv. kyst opland "Endelave osv." og Norsminde Fjord kan med denne metode beregnes således:

	Endelave osv.	Norsminde Fjord
Areal	314 ha	151 ha
Overskud per hektar	7,9 kg P/ha/år	7,9 kg P/ha/år
% forøgelse i godkendelsesperioden på 8 år i forhold til puljen i øverste 25 cm	7,9 kg P * 8 = 63,2 kg P/ha 63,2/2.000 kg P/ha = 3,2 %	7,9 kg P * 8 = 63,2 kg P/ha 63,2/2.000 kg P/ha = 3,2 %
Worst case udvaskning	1 kg P/ha	1 kg P/ha
Worst case påvirkning fra husdyrbruget	314 ha * 1 kg P/ha * 3,2% = 10 kg P på 8 år	151 ha * 1 kg P/ha * 3,2% = 4,8 kg P på 8 år
Belastning af vandplansområde		
Ha landbrugsareal 11.700 ha henholdsvis 7.100 ha i oplandene	0,2 kg P/ha * 11.700 ha = 2.340 kg P	0,2 kg P/ha * 7.100 ha = 1.420 kg P
Ha udyrket areal 5.000 ha henholdsvis 3.000 ha i oplandene	0,08 kg P/ha * 5.000 ha = 400 kg P	0,08 kg P/ha * 3.000 ha = 240 kg P
Øvrige kilder (bebyggelse), ikke estimeret	-	-
Samlet belastning	2.740 kg P	1.660 kg P
Husdyrbrugets del af påvirkningen	10/2.740 = 0,4 %	4,8/1.660 = 0,3 %

Standard-tal fra Miljøstyrelsens wiki-vejledning:

Udyrkede arealer har et tab på ca. 0,08 kg P/ha. I landbrugsjorden er ophobet i gennemsnit 2.000 kg P/ha i de øverste 25 cm. Det maksimale tab for et sammenhængende landbrugsareal vurderes, at være 1 kg P/ha på nuværende tidspunkt.

Odder Kommune antager ligesom med nitrat, at en påvirkning af fosfor ikke kan måles med de nuværende biologiske målemetoder, hvis påvirkningen er på under 5 % af den samlede påvirkning (i henhold til Miljøstyrelsens vejledning).

Ingen af udbringningsarealerne vurderes at give risiko for overfladeafstrømning af fosfor til følsomme vandløb eller søer. Er hældningen på markerne over 6 grader og afstanden mindre end 20 meter må der i øvrigt ikke anvendes flydende husdyrgødning, jfr. husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Odder Kommune vurderer, at der ikke skal stilles skærpede krav til udledningen af fosfor til habitatfjordene.

Da også overskudet til Norsminde Fjord er faldende siden afledningen af byspildevand blev formindsket i 1980'erne, og udviklingen i dyretrykket i de to oplande er faldende, vurderer *Odder Kommune*, at projektets virkemidler er tilstrækkelige til at opfylde habitatbekendtgørelsens krav om ikke at indebære forringelser eller medføre skade eller forstyrrelser for områdets udpegnings.

4.24 Nitrat til grundvand

216 ha af de samlede udbringningsarealer på 489 ha ligger i områder, der er udpeget som nitratfølsomt indvindingsområde (NFI), således som det fremgår af "seneste viden" på Miljøportalen.

Husdyrbruget er derfor omfattet af et skærpet beskyttelsesniveau for nitratudvaskningen fra rodzonen. For de arealer, som ligger inden for det nitratfølsomme indvindingsområde, og hvor udvaskningen fra rodzonen overstiger 50 mg nitrat/l i ansøgt drift, er der ifølge husdyrloven krav om, at der ikke må ske en merbelastning med nitrat.

Husdyrloven fastlægger desuden, at hvis der foreligger en indsatsplan for grundvandsbeskyttelse, som omfatter projektets udbringningsarealer, skal retningslinierne heri være styrende for miljøgodkendelsen af projektet. Århus Amt har i 2004 udarbejdet

indsatsplan Boulstrup til beskyttelse af grundvandet i dette område, og 124 ha af de ejede og forpagtede udbringningsarealer er omfattet af indsatsplanen. De 124 ha indgår i marker, som dækker 216 ha.

Indsatsplanens retningslinier er følgende:

"1. Kvælstofudvaskningen fra det ansøgte projekt til grundvandet må ikke overstige den nuværende udvaskning fra ejendommen."

"2. Indsatsplanens krav til maksimal nitratudvaskning på 50 mg nitrat/l, fratrukket den aktuelle beregningsmetodes usikkerhed, skal kunne overholdes på den ansøgte ejendoms udspretningsarealer indenfor det nitratfølsomme område."

Odder Kommune har drøftet problemstillingen med Favrskov og Aarhus kommuner og har fået tilsendt det regneark, som de to kommuner bruger i forbindelse med marker i indsatsplanlagte områder. Regnearket bruges til at udregne en gennemsnitlig usikkerhed på Farm-N.

Ud fra forarbejderne til indsatsplanen, herunder "Kortlægning af landbrugsdrift i indsatsområde Boulstrup" fra Århus Amt 2002, vurderer Odder Kommune, at usikkerhederne kan nedsættes med disse tiltag:

- Udbringe afgasset gylle i stedet for rågylle nedsætter usikkerheden fra 10 % til 5 %.
- Dokumentation af øget høstudbytte til mindst 120 % af normen nedsætter fra 4 % til 2 %.
- Efterafgrøder placeret i området nedsætter usikkerheden fra 15 % til 7½ %.

Tiltagene medvirker til at gøre udvaskningen mere ensartet og dermed usikkerheden på beregningen mindre. Alle tre tiltag vil blive anvendt på ejendommen og stilles som vilkår.

Når disse tal indsættes i regnearket, og man bruger Aarhus Kommunes tilsendte eksempel som typisk, kan den samlede usikkerhed på Farm-N beregningen nedsættes fra 22,9 % til 8,3 %. Odder Kommune vælger at bruge denne beregnede usikkerhed.

Kravet til udvaskningen fra NFI-markerne i indsatsområdet bliver dermed 50 mg nitrat/l - 8,3 % = 46 mg nitrat/l.

Beregningen skal udføres i ansøgningssystemet (hvilket står i bekendtgørelsens § 5 og bilag 5). Der er næsten sammenfald mellem arealerne i indsatsplanens område og arealerne i NFI-områder. Man kan derfor bruge den Farm-N beregning, som fremkommer i det almindelige ansøgningssystem.

Udvaskningen skal opnås ved at anvende de virkemidler, som loven godkender, dvs. fx på markniveau: grundvandssædskifte og efterafgrøder og/eller på bedriftniveau: fodring, nedsat husdyrtryk og nedsat N-norm.

Virkemidlerne skal indsættes i ansøgningen, indtil beregningen i tabel 5.3 (allersidst i ansøgningen) viser max 46 mg nitrat/l på markerne i indsatsområdet. Det behøver dog ikke at være på hver enkelt mark, men må godt være i gennemsnit af ejendommens marker i indsatsområdet. For at vise dette som et gennemsnit er markerne taget ud for sig i en fiktiv ansøgning nr. 22386.

Udvaskningen fra rodzonen for disse marker er 45 hhv. 47 mg nitrat/ liter, og kravet om max. 46 mg nitrat/liter i gennemsnit er opfyldt ved anvendelse af de valgte virkemidler. Samtidig er der sket et fald i udvaskningen fra nudrift til ansøgt drift på 20-23 mg nitrat/liter.

Både de valgte virkemidler og de tre nævnte tiltag bliver stillet som vilkår.

Virkemidlerne sørger også for, at kravet om udvaskning til overfladevand (afsnit 4.22) bliver overholdt.

De valgte virkemidler er:

A. 10 % ekstra efterafgrøder, som skal placeres på markerne i indsatsplanens område. Dette svarer til 4,4 % af alle markerne i ansøgningen (ifølge ansøgningerne 22386 og 14754). De kommende vandplaner vil måske også stille krav om ekstra efterafgrøder. Da ordlyden i vandplanerne ikke er kendt, gøres her opmærksom på, at det ikke er hensigten, at områder, der er omfattet af en godkendelse efter reglerne fra 2007 skal opfylde krav om efterafgrøder fra både godkendelsen og vandplanerne.

B. Sædskifte S6 i stedet for referencesædskifterne S2 og S4 på markerne i indsatsplanen. S6 har et lavere udvaskningsindeks for kvælstof end S2 og S4, nemlig 86 mod 93 og 98.

C. Højere høstudbytte end it-ansøgningssystemet anvender i beregningerne. Ansøger har dokumenteret, at bedriften har et gennemsnitligt høstudbytte på 140 % i forhold til it-systemet. Der vil blive fjernet 146 kg N/ha med afgrøderne i stedet for 107 kg N/ha. Denne forøgede N-fjernelse svarer til 23 % af den samlede kvælstoftildeling og har dermed samme effekt som en reduktion i N-kvoten på 23 %. Højere høstudbytte kan dermed i denne sag konverteres til et virkemiddel, som ansøgningssystemet er sat op til at regne med, nemlig reduceret N-norm. 23 % reduceret N-norm på de 216 ha svarer til 10,1 % reduceret N-norm på cvr-nummerets samlede areal på 489 ha, idet virkemidlet anvendes på bedriftsniveau.

Vurdering af virkemidlet:

Standard udbytterne i FarmN beregningsmodellen for miljøgodkendelser kan i nogle tilfælde være lavere end de reelle udbytter. Det betyder, at landbrugeren fjerner mere kvælstof fra arealerne end den kvælstoffjernelse, der beregnes gennem FarmN. Ansøger foreslår derfor at anvende N-kvotereduktion som et virkemiddel svarende til det øgede udbytte. Set ud fra et agronomisk synspunkt virker det fornuftigt at anvende en korrektion for højere udbytte. Dette vil favorisere landbrugere, der har jord på lokaliteter, hvor klimaet er særligt fordelagtigt for den givne planteproduktion. Et eksempel herpå er lokaliseringen af landbrug med frøavlsproduktion, der kræver et kystnært klima med lavere antal frostdage og sandsynligheden for sen nattefrost. Et centralt punkt i forhold til at benytte dette virkemiddel er en god dokumentation for de øgede udbytter.

Odder Kommune har tilladt anvendelse af øget høstudbytte som virkemiddel i dette projekt, fordi der er store arealer i indsatsplanens område, og fordi projektet samtidig anvender to øvrige virkemidler (ekstra efterafgrøder og ændret sædskifte). Virkemidlet medfører 89,9 % N-norm i ansøgt drift. Større høstudbytte indgår også i nudriften, men da der ikke er krav om det i tidligere miljøgodkendelse eller VVM-screening på bedriften, bliver det ikke krævet indsat i ansøgningens nudrift.

Ansøgers forventede udbytte:

Afgrøde	Forventet andel af sædskifte (%)	Vægtet Farm N standard-udbytte (tons/ha)	Forventet, aktuelt udbytte (tons/ha)	Relativt udbytt niveau (%)	Vægtet relativt udbytte
Hvede	46	7,0	9,5	140	140
Hvede + efterafgrøde	14	7,0	9,5	140	
Havre	8	4,8	8,5	180	
Vårbyg	2	5,0	7,0	110	
Vinterbyg	15	6,0	8,0	130	
Vinterraps	15	2,9	4,5	160	

Vægtet Farm-N standardudbytte i gennemsnit for korn, når der anvendes den forventede afgrødefordeling (sædskifte) i skemaet ovenfor: 6,7 tons/ha.

Forventet udbytte af korn med samme fordeling og med 140 % høstudbytte: 9,1 tons /ha.

Farm-N standardudbytte for vinterraps: 2,9 tons/ha.

Forventet udbytte af vinterraps med samme fordeling og 140 % høstudbytte: 4,5 tons /ha.

Dokumentation fremover

Rapsudbyttet skal dokumenteres med den årlige statusopgørelse over indvejningssedlerne fra salg suppleret med lagerforskydning.

Kornudbyttet sælges ikke, men opfodres. Der er derfor ikke uvildige vejningsresultater. Gødningsregnskabet er baseret på norm-produktioner, da bedriften ikke søger om øget N-kvote og kan ikke anvendes til at vise forøget høst. I stedet skal der hvert år foretages en opgørelse som den, der ligger til grund for ansøgningen (se bilag 10. Høstudbytter). Opgørelsen skal påtegnes af en revisor som værende retvisende og i overensstemmelse med skatteregnskabet.

Opgørelsen, de bagvedliggende vejedata fra egen bedrift og rapsindvejningssedlen skal indsendes til kommunen hvert år til den 15. februar.

Dokumentation på ansøgningstidspunktet

Rapsudbyttet er dokumenteret ved indvejningssedler, lagerforskydning og samlet status for 2009. Gennemsnit over de 6 år 2005-2010: 4,4 tons/ha

Høstudbyttet for kornsorterne hvede, hvede + efterafgrøde, havre, vårbyg, vinterbyg er vist ved opgørelser fra markplaner og ansøgers notater. I gennemsnit over de 3 år 2008-2010: 9,3 tons/ha.

Kravet om høstudbytte vurderes at være overholdt på ansøgningstidspunktet. Beskyttelsesniveauet for markerne i indsatsplanen vurderes dermed at være overholdt.

Der stilles desuden vilkår for at sikre lav udvaskning, hvis høstudbyttet fremover ikke overholder kravet.

4.25 Påvirkning af arter med særligt strenge beskyttelseskrav (Bilag IV arter)

I henhold til Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområde samt beskyttelse af visse arter er der indført en streng beskyttelse af en række dyre- og plantearter, uanset om de forekommer inden for et beskyttelsesområde eller udenfor. Disse arter fremgår af direktivets bilag IV og kaldes derfor bilag IV-arter. Det betyder, at der skal tages særligt hensyn, hvis der planlægges projekter, som kan påvirke arterne eller deres levesteder. Kommunen er forpligtet til at foretage en række vurderinger i forhold til Natura 2000-områder og bilag IV-arter, før der kan udstedes en miljøgodkendelse efter husdyrloven. Kommunen skal vurdere, om belastningen fra projektet med ammoniak, nitrat og fosfor vil skade yngle- og rasteområder for de udpegede arter.

Der er særligt fokus på disse uddrag fra bekendtgørelsen:

§ 11. Ved administration af de i §§ 8 - 9 nævnte bestemmelser kan der ikke gives tilladelse, dispensation, godkendelse mv., hvis det ansøgte kan

1) beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra a), eller

2) ødelægge de plantearter, som er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra b) i alle livsstadier.

Vurdering af den ansøgte drifts påvirkning af bilag IV-arter

Flere dyrearter omfattet af habitatdirektivets bilag IV kan have yngle- og rasteområde på eller omkring den ansøgte drifts udbringningsarealer. Der er ikke foretaget en konkret eftersøgning af bilag IV-arter i området i forbindelse med Odder Kommunes vurdering af den ansøgte drift. Forekomsten af arterne er vurderet ud fra Faglig rapport fra DMU nr. 635, 2007 "Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV, Dansk Pattedyrs Atlas" suppleret med konkrete registreringer af bilag IV-arter i kommunen.

Odder

Der er ingen sikre registreringer af pattedyret odder i Odder Kommune. Arten er knyttet til vandløb og vådområder, men bevæger sig over relativ store afstande og også langt fra vand. Det kan ikke udelukkes, at der kan forekomme odder omkring bedriften eller udbringningsarealerne, da flere af disse ligger op til vandløb. Da den ansøgte drift ikke reducerer spredningsmuligheder eller forringer raste- eller yngleområder, vurderes det, at en eventuel bestand af odder vil være upåvirket af projektet. Den ansøgte drift vurderes derfor ikke at påvirke yngle- og rasteområder for odder.

Markfirben

Der er ikke gjort konkrete fund af markfirben, men da dens udbredelse er dårligt kortlagt, er det muligt, at den forekommer på egnen. Den ansøgte drift vurderes ikke at ændre på tilstanden eller udstrækningen af vigtige naturlige yngle- og rastområder for markfirben.

Spidssnudet frø og stor vandsalamander

De to paddearter spidssnudet frø og stor vandsalamander er ikke registreret i området, men da de ligesom markfirben er dårligt kortlagt, er det muligt at de alligevel forekommer i vandhuller i eller omkring udbringningsarealerne. Den ansøgte drift vurderes at medføre uændrede livsbetingelser for de to paddearter, da en stor del af arealanvendelsen er uændret.

Flagermus

Vandflagermus, sydflagermus, brunflagermus, langøret flagermus og dværgflagermus er ifølge DMU rapport nr. 365 registreret i Odder Kommune. Der er ingen registreringer af flagermus

indenfor eller i umiddelbar nærhed af staldanlægget og udbringningsarealerne. Det kan dog ikke udelukkes, at én eller flere arter af flagermus raster eller yngler i området.

Da projektet ikke berører eksisterende bygninger, skove, levende hegn m.v. hvor flagermus raster og yngler, vurderes disse ikke at blive berørt af projektet.

Plantearter

Der er ikke kendskab til forekomst af plantearter opført på habitatdirektivets bilag 4 liste indenfor det område, som berøres af projektet.

Det vurderes samlet, at projektet ikke vil skade de udpegede arter, og der stilles ikke vilkår i den henseende.

4.26 Udbringningsarealer – anden påvirkning af natur

Naturområder beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3

Der ligger udbringningsarealer ned til naturlige eller højt målsatte vandløb eller søer, hvor Vandløbslovens § 69 fastsætter regler om 2 meter dyrkningsfrie bræmmer.

Afgrænsning af udbringningsarealerne i ansøgningen giver ikke anledning til bemærkninger angående bræmmer omkring vandhuller.

Tør natur

I den nordlige ende af mark 2-0 er registreret en beskyttet mose. På ortofoto 2010 virker mosen afvandet og reguleret til vandhullslignende karakter. Se yderligere i afsnit om ammoniakdeposition fra anlægget.

Vandløb

Mark 9-0, 10-0, 11-1, 6-0 opgrænser til åben del af Fattighus Grøft, som er B3 målsat, og der skal opretholdes 2 meter bræmme langs vandløbet.

Præsthalmgrøften er højt målsat og opretholder bræmme langs marknr. 15-1 og 15-2.

Vandmose Bæk er B-målsat langs mark 31-0, 32-0+33-0 og 35-0, dermed skal der opretholdes 2 m bræmme.

Det vurderes, at udbringning af husdyrgødningen eller den medfølgende N- og P-udvaskning fra markerne ikke vil medføre ændringer i tilstanden af naturområder, der er § 3 beskyttet i henhold til Naturbeskyttelsesloven.

Skrånende marker, spredningskorridorer

Der er et generelt krav i husdyrgødningsbekendtgørelsens § 26 stk. 3 om ikke at udbringe flydende husdyrgødning indenfor 20 m fra kanten til vandløb, hvis strækningen skrånede mere end 6°. Ingen af bedriftens ejede eller forpagtede udbringningsarealer har en hældning på mere end 6° ned mod et vandløb.

Odder Kommune vurderer imidlertid, at dette vilkår skal skærpes således, at udbringning af gødning ikke må foretages på jord som er vandmættet, oversvømmet, frosset eller dækket af sne eller på skrånende arealer også udover de 20 m, hvor der er risiko for afstrømning til vandløb eller søer.

For at beskytte dyrelivet generelt i å-systemerne omkring udbringningsarealerne stilles der dog vilkår om køreretning på langs af vandløb, og at der ikke må laves render, som kan lede en afstrømning til overfladevandet. De pågældende vandløb ses på "Bilag 13. Køreretning".

Naturområder beskyttet efter husdyrlovens § 7

Der er ikke udbringningsarealer beliggende i § 7 registreret natur eller naturtypens afkastede bufferzoner I og II.

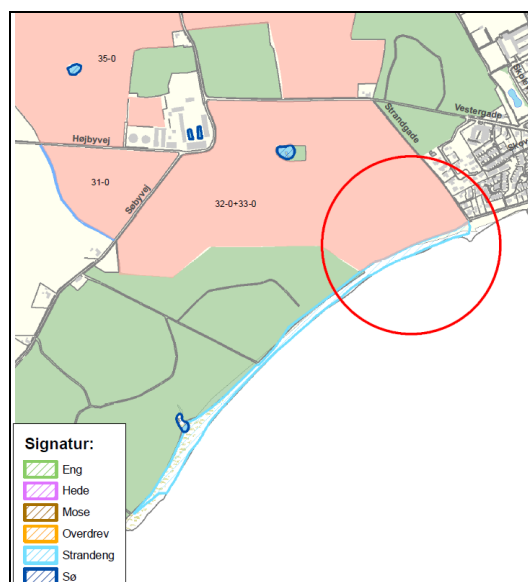
Natura 2000-områder

Marknr. 32-0+33-0 er beliggende i Natura 2000-område og grænser op til skovhabitatnaturtyper. Desuden omgiver marken et mindre skovområde, som er klon af skovhabitatnaturtyperne.

Der skal til sikring mod overfladeafstrømning ved gylleudbringning til Natura 2000 vandmiljø og strandenge etableres 10 meter dyrknings- og gødskningsfri bræmmer søværts langs mark 32-0+33-0.

Det drejer sig om en strækning på ca. 360 m, se figur 6.

Overfladeafstrømning af nitrat/fosfat til habitatområdet vurderes at være imødekommet ved etablering af denne bræmme. Udvaskningen fra markerne er beskrevet i afsnit 4.22 og 4.23.

Figur 6: Der skal være 10 m bræmmer langs strandengene (lyseblå linie) ved mark 32-0 + 33-0.

Det er desuden ved kommunens tilsyn den 18.5.2011 konstateret, at der vil der være risiko for skader på habitatkovbrynet forårsaget af udbringning og afdrift af sprøjtemidler fra mark 32-0 + 33-0.

Skovtyperne i Ravnskov og Søby Fredskov er en del af Natura-2000 områdets udpegningsgrundlag (naturtype Bøgeskov på muldbund) og områder med elle- og askeskov, som er en habitatnaturtype med høj prioritering i EU. Ravnskov har desuden en artsrig bundflora med blandt andet orkidéer. Afdrift af sprøjtemidler kan forårsage skade på skovens planter og på nyttiggørende insekter.

Odder Kommune vurderer derfor, at der skal etableres og opretholdes en 6 m dyrknings-, gødsknings- og pesticidfri bræmme langs marken ind mod Ravnskov, en strækning på ca. 600 m, se figur 7. Bredden på 6 m er besluttet ud fra en række undersøgelser, som er beskrevet i "Notat om afdrift" fra Alectia A/S 7. juni 2011.

Odder Kommune vurderer, at der er hjemmel i Habitatbekendtgørelsen (§ 7: projektet må ikke medføre skade for områdets udpegning) til at stille vilkår om sprøjtemidler, selvom det normalt ikke er kommunens myndighedsområde. På samme måde, som at kommunen ikke er myndighed på harmonikravene i husdyrgødningsbekendtgørelsen - det er Plantedirektoratet, og Plantedirektoratet skal føre tilsyn med, at de normale harmonikrav opfyldes - men kommunen kan godt stille vilkår om skærpet husdyrtryk i en miljøgodkendelse, hvor det så til gengæld også er kommunen, der skal føre tilsyn med det skærpede krav.

Figur 7: Der skal være 6 m bræmmer langs habitatskoven ved mark 32-0 + 33-0 (den røde linie).

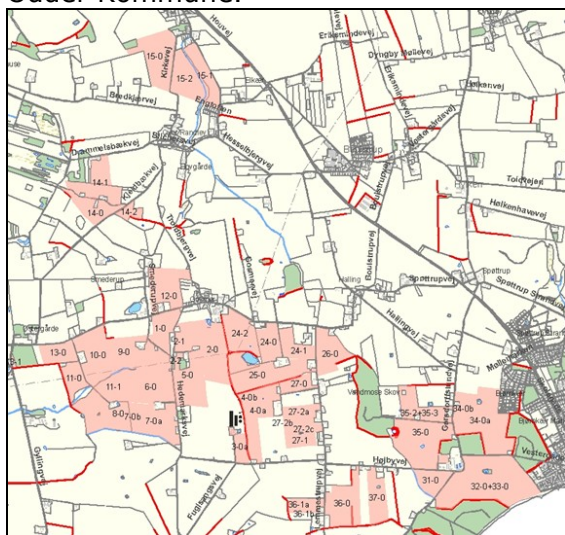
De to bræmmestrækninger udgør i alt 0,7 ha af marken, som ikke kan anvendes til udbringning af husdyrgødning. Det samlede udbringningsareal nedsættes herved fra 489,29 ha til 488,59 ha. Den modtagne mængde husdyrgødning fra de andre ejendomme i bedriften skal nedsættes med 0,98 DE svarende til 107 kg N og 24 kg P (er fratrukket i vilkårene).

Fredede områder

Mark 31-0, 32-0+33-0, 34-0a og 35-0 er beliggende i Gersdorffslundfredningen. Fredningen lægger ikke restriktioner på almindelig landbrugsdrift.

Fortidsminder og diger

Der ligger ikke fredede fortidsminder såsom gravhøje på udbringningsarealerne. Der er sten- og jorddiger langs med en række af markerne, som er beskyttede efter Museumslovens § 29 a (se figur 8). Digerne må ikke ændres eller fjernes uden tilladelse fra Odder Kommune.

Figur 8: Beskyttede sten- og jorddiger

BAT vurdering

4.27 Bedste tilgængelige teknik (BAT)

Med begrebet "bedste tilgængelige teknik" menes den teknik, som mest effektivt giver et højt beskyttelsesniveau for miljøet som helhed, og som samtidig er afvejet i forhold til fordele og økonomiske udgifter. I henhold til husdyrlovens §§ 19 og 23 skal Odder Kommune vurdere, om ansøgeren har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik og sikre sig, at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.

Miljøstyrelsen har udarbejdet vejledende emissionsgrænseværdier for ammoniak og fosfor for såvel visse typer af eksisterende stalde samt for nybyggeri/gennemgribende renoveringer. Disse grænseværdier tager udgangspunkt i, hvad der for branchen anses for økonomisk opnåeligt. Odder Kommune tager ved fastlæggelsen af BAT niveauet for husdyrbruget udgangspunkt i disse emissionsgrænseværdier.

I vurderingen indgår desuden Miljøstyrelsens Teknologiblade og kravene i EU-kommissionens referencedokument om BAT for intensivt hold af svin og fjerkræ (BREF-dokumentet)¹ samt Miljøklagenævnets afgørelser. Mange BAT tiltag, som er beskrevet i BREF-dokumentet, er allerede indarbejdet i de generelle regler på landbrugsområdet i Danmark. Et velkendt BAT-krav er f.eks. kravet om mark- og gødningsplan, samt gødningsregnskab.

Særligt følsomme eller for den sags skyld robuste omgivelser ikke har indflydelse på niveauet ved fastlæggelsen af BAT.

Ansøgers redegørelse og kommunens vurderinger for anvendelse af BAT er anført nedenfor for hvert af disse seks punkter:

- Management (godt landmandsskab)
- Foder
- Staldsystemer
- Forbrug af vand og energi
- Opbevaring af husdyrgødning
- Udbringning af husdyrgødning

Desuden vurderes, om de beregnede emissionsgrænseværdier, der fastsættes som BAT, overholdes.

Emissionsgrænseværdi for ammoniak

Odder Kommune har med udgangspunkt i Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier for søer, smågrise og slagtesvin 2010 beregnet et BAT emissionsniveau for bedriften på 5.153 kg NH₃-N pr. år (se bilag 11).

Ammoniakemissionsniveauet ved det ansøgte projekt er 5.001 kg NH₃-N pr. år.

Det beregnede emissionsniveau for ammoniak er således overholdt.

¹ BREF-dokumentet IPPC-direktiv 96/61/EF om Anlæg til intensiv fjerkræ- eller svineproduktion med mere end a) 40.000 pladser for fjerkræ, b) 2.000 pladser for slagtesvin (over 30 kg) eller c) 750 pladser for søer) kan ses på <http://www.mst.dk/NR/rdonlyres/26ACA4B3-026B-4761-95D7-963A23BF54BD/0/Intensivfjerkræogsvineproduktionresume.pdf>

Emissionsgrænseværdi for nitrat

Med udgangspunkt i Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier vurderer Odder Kommune, at den generelle lovgivning om håndtering af husdyrgødning kan betragtes som værende BAT med hensyn til nitratudvaskning.

Emissionsgrænseværdi for fosfor

Odder Kommune har med udgangspunkt i Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier for søer, smågrise og slagtesvin 2010 beregnet et BAT emissionsniveau for bedriften på 24,3 kg P/DE ab lager, svarende til i alt 16.655 kg P (se bilag 11).

Emissionsniveauet ved det ansøgte projekt er 24,0 kg P/DE ab lager, svarende til 16.454 kg P.

Det beregnede emissionsniveau for fosfor er således overholdt.

Emissionsgrænseværdi for lugt

BAT niveauet vurderes at være husdyrlovens beregnede geneafstande, som overholdes.

BAT - Management

Ansøgers redegørelse for anvendelse af den bedste tilgængelige teknik:

Medarbejderne:

Der er i skrivende stund ansat 4 medarbejder på ejendommen (anlæg og mark). Det forventes, at der med det nye anlæg vil blive behov for yderligere 2-3 ansatte, men dette er endnu ikke fastlagt. Alle medarbejdere bliver – og vil også fremadrettet – ud fra individuelle evner og behov tilbudt at deltage i fagligt relevante kurser, konferencer, faglig opdatering, og messer for at vedligeholde og udvide deres viden i arbejdstiden. Der foreligger ikke egentlige uddannelses- og træningsprogrammer for de ansatte på ejendommen.

Beredskabsplan:

Der vil i forbindelse med udarbejdelsen af byggeansøgningen eller senest 3 måneder efter miljøgodkendelsens afgørelse blive udarbejdet en beredskabsplan for ejendommen, hvori telefonnumrene til kontaktpersoner og offentlige kontaktinstanser i forbindelse med eventuelle uheld er skrevet op. Beredskabsplanen vil ligge tilgængelig for alle ansatte. I tilfælde af uheld er alle medarbejdere udstyret med mobiltelefon.

Dagligt tilsyn:

Dyr og produktionsanlæg vil blive tilset hver dag. Der vil blive udført småreparationer, når det er nødvendigt, og såfremt der er behov for det, vil der blive tilkaldt service.

Alle synlige vandrør, anboringsbøjler m.v. vil løbende blive kontrolleret og eventuelt opspændt eller helt udskiftet, hvis de lækker vand. Ovenstående vil ske for at sikre en god og stabil drikkevandstilførsel, undgå eventuelle lækager og vandspild, samt opretholde produktionsniveauet.

I forbindelse med det daglige vedligehold på ejendommen vil vinduer, de udvendige døre, dørene mellem sektions- og staldafsnit, og andre mulige kuldebroer blive kontrolleret for at undgå træk og unødvendig energiforbrug.

Ventilationens synlige mekaniske dele, herunder luftfaner og luftkanaler, vil blive rengjort med højtryksrensere i forbindelse med hver vask af staldene, men der vil ikke blive ført en egentlig logbog over proceduren.

Gylleudslusning:

Der bliver sluset gylle ud hver dag, idet gyllen skal anvendes i biogasanlægget, hvor det forgasses. Det forventes, at der vil blive etableret træk- og slip/vakuum i farestalden, to-klimastalden, og løbe- og drægtighedsstalden. Det forventes, at der i løbestalden og i poltesocialisering vil blive etableret linespilsanlæg.

Opsyn med ressourceforbrug:

Energiforbruget bliver fjernaflæst hver måned, og ansøger får hver måned tilsendt en opgørelse over det aflæste forbrug, som bliver kontrolleret for, om der er sket et eventuelt øget forbrug. Opgørelsen fra fjernaflæsningen fungerer som journal over energiforbruget.

Vandforbruget bliver aflæst årligt i forbindelse med opgørelsen til årsregnskabet, hvorfor der ikke bliver ført en egentlig separat journal over vandforbruget.

Hvert år udarbejdes mark- og gødningsplaner. Eventuelle afvigelser fra mark- og gødningsplanen føres i journal og planerne tilrettes.

Ejer udfører selv E-kontrol over produktionen med fokus på at optimere i forhold til foderforbruget og produktionsniveauet.

Sammenfattende:

- Medarbejderne deltager i fagligt relevante aktiviteter ud fra deres faglige niveau og individuelle behov, men der foreligger ikke egentlige uddannelses- eller træningsprogrammer,
- Der vil blive udarbejdet en beredskabsplan for ejendommen,
- Energiforbruget fjernaflæses hver måned, og der modtages en kopi hver måned af aflæsningerne,
- Der foretages daglige tilsyn og løbende service og vedligehold på anlæggene,
- Der bliver årligt udarbejdet mark- og gødningsplaner, der sikrer, at mængden af tilført gødning tilpasses afgrødernes aktuelle behov,
- Der bliver ført journal over eventuelle afvigelser fra mark- og gødningsplanen, Afvigelse indberettes til plantekonsulent, der så foretager ændringen i mark- og gødningsplan,
- Der er fokus på at optimere foderforbrug og produktionen ved hjælp af E-kontrol,
- Ventilationens mekaniske dele vil blive rengjort i forbindelse med vask, men der vil ikke blive ført journal over rengøringen.

BAT for svin ifølge BREF-dokumentet er:

- Uddannelse af medarbejdere
- Journal over forbruget af vand, energi, foder samt spredning af gødning på markerne
- Nødfremgangsmåde til at håndtere uheld
- Reparations- og vedligeholdelsesprogram for at sikre driften og renholdelse af bygninger og udstyr
- Planlægning af logistik såsom levering af materiale og fjernelse af produkter og spild
- Planlægge korrekt gødskning af markerne

Odder Kommune vurderer, at ansøgers tiltag på punktet management lever op til det BAT-niveau, som herved fastlægges for dette projekt. Der stilles vilkår om beredskabsplan og dokumentation af produktion og markdrift. Det vurderes på baggrund af de beskrevne tiltag, at bedriften lever op til BAT niveauet.

BAT – Foder

Ansøgers redegørelse for anvendelse af den bedste tilgængelige teknik:

Det vurderes, at alle foderblandinger ligger indenfor intervallet for fastsat BAT-niveau vedrørende indholdet af råprotein og fosfor i foder til forskellige dyregrupper og fodringsfaser, som det er fastsat i BREF-referencedokumentet.

BAT for svin ifølge BREF-dokumentet er:

Dyregruppe	Fase	BAT Indhold af råprotein (% i foder)	BAT Samlet fosforindhold (% i foderet)
So	Drægtighed	13 – 15 %	0,43 – 0,51 %
	Diegivning	16 – 17 %	0,57 – 0,65 %
Fravænnede grise	< 10 kg	19 – 21 %	0,75 – 0,85 %
Smågrise	< 25 kg	17,5 – 19,5 %	0,60 – 0,70 %
Slagtesvin	25-110 kg	14-17 %	0,38-0,55 %

- Fasefodring, tilsætning af aminosyrer og anvendelse af højtfordøjelige foderfosfater eller tilsætning af fytase til foderet er også BAT og nævnt i BREF-dokumentet.

Odder Kommune vurderer: Foderets indhold af råprotein har bl.a. betydning for ammoniakemissionen fra ejendommen som sådan, og nedsættelse af råproteinindholdet er et af de generelle virkemidler for at opfylde BAT-krav for ammoniak. Det er ejers valg at anvende det eller de virkemidler, som passer bedst ind i bedriften, for at opfylde BAT-kravet om ammoniakemission fra ejendommen. Ansøger har valgt gyllekøling, overdækning af gyllebeholder og gulvtyper, hvorved BAT-emissionsgrænsen overholdes (se bilag 11). Der stilles derfor ikke yderligere vilkår om råprotein.

Der er sammenhæng mellem foderets indhold af fosfor og den udbragte mængde fosfor med husdyrgødning på markerne. Med driftsformen er der fosforoverskud i markdriften på 7,9 kg P/ha/år. Da BAT-emissionsgrænsen overholdes (se bilag 11), stilles derfor ikke yderligere vilkår om fosfor.

BAT - Staldindretning

Ansøgers redegørelse for anvendelse af den bedste tilgængelige teknik:

Projekteret farestald: Den projekterede farestald vil blive indrettet med kombistier og delvist fast gulv. Dette staldsystem betragtes som BAT for diegivende søer.

Projekteret løbe- og drægtighedsstald: Den projekterede løbe- og drægtighedsstald vil blive indrettet med individuel opstaldning på delvis spaltegulv, hvilket har et ammoniaktab på 10 %, hvorfor der er tale om det staldsystem til individuelt opstaldede søer, der har den laveste ammoniakfordampning. Staldens indretning betragtes derfor at være BAT staldsystem.

Stalden skal indrettes med gyllekøling i kanalbunden. Gyllekølingen er beskrevet særskilt under afsnittene om gyllekøling.

Løbestalden skal indrettes med individuel opstaldning og drænet gulv + spalter (fuldspalter er valgt i det elektroniske ansøgningsssystem, idet løbe- og drægtighedsstald med individuel opstaldning og drænet gulv + spalter ikke kan vælges som staldtype). Staldtypen har et ammoniaktab på 14 %. Stalden skal indrettes med gyllekøling i kanalbunden.

Drægtighedsstalden til løsgående søer skal indrettes med delvis spaltegulv, hvilket har et ammoniaktab på 12 %, hvorfor der er tale om det staldsystem til løsgående søer, der har den laveste ammoniakfordampning. Staldens indretning betragtes derfor at være BAT staldsystem. Stalden skal indrettes med gyllekøling i kanalbunden.

Projekteret smågrisestald: Den projekterede smågrisestald skal indrettes med to-klima og delvis spaltegulv, hvilket er bedst tilgængelig teknik ifølge BREF-dokumentet Derudover er det bedst tilgængelig teknik ifølge BAT Byggeblad Gr.nr. 106.03-52. Stalden skal indrettes med gyllekøling i kanalbunden.

Rengøring desinficering: Det forventes, at der vil blive foretaget afvaskning af farestalden og klimastalden forud for hver indsættelse af et nyt hold. Løbe-drægtighedsstalden vil blive rengjort efter behov.

Ventilationssystemet vil blive gennemgået årligt og afvasket efter behov.

Der vil ikke forekomme vask af transport biler, der afhenter dyr eller leverer foder, da dette vil ske på anden ejet ejendom.

Overbrusning af svinestalde: Det forventes, at der vil blive etableret iblødsætningsanlæg i farestaldene, mens det forventes, at der i løbe- og drægtighedsafdelingen vil blive etableret overbrusningsanlæg. I to-klimastalden forventes det at etablere både overbrusning og iblødsætningsanlæg. Overbrusningsanlægget benyttes til køling (overbrusning af dyrene) samt til iblødsætning af staldene før vask. Efterfølgende vaskes med højtryksrensere og koldt vand.

Gyllekøling: Der vil blive etableret gyllekøling i løbe- og drægtighedsstalden samt i smågrisestalden. Driftstiden er 6.450 timer og en forventelig minimumsreduktion i ammoniakemissionen fra staldene på 23 %. Størrelsen af varmepumpen vil blive dimensioneret ud fra ovenstående krav, idet al varme, der genindvindes ved brug af gyllekølingsanlægget vil kunne anvendes på ejendommen og i forhold til biogasanlægget, hvor gyllekølingen skal anvendes til at opvarme gyllen til 40-50° C inden indgang til biogasanlægget. Der vil derfor være tale om BAT, idet al varmen kan genanvendes.

BAT for svin ifølge BREF-dokumentet, Miljøstyrelsens BAT-blade og teknologilisten er:

- Søer, løbe-drægtighed: Fuldt eller delvist spaltegulv med vacuumssystem til hyppig fjernelse af gylle, delvist spaltegulv, gyllekøling i kanalbunden
- Søer, farestalde: Fuldspaltede jern- eller plastikgulve, delvist spaltegulv
- Smågrise: Toklimastald med delvist spaltegulv, gyllekøling
- Slagtesvin: Delvist spaltegulv med 25 % fast gulv eller mere, gyllekøling
- Massivt betongulv med dybstrøelse kan ikke udelukkes at være BAT
- Luftvasker med syre
- Biologisk luftvasker
- Gylleforsuring
- Samlet ventilationsafkast og øget afkasthøjde

Odder Kommune vurderer: Der er i projektet anvendt staldtyper, som kan betegnes BAT ud fra ovennævnte liste. Selvom et afsnit af løbestalden har et højere ammoniaktab end de øvrige afsnit, bliver dette opvejet af effekten af gyllekølingsanlægget.

BAT-emissionsgrænsen er fastsat ud fra Miljøstyrelsens vejledende grænseværdier. Det er ejers valg at anvende det eller de virkemidler, som passer bedst ind i bedriften, for at opfylde BAT-kravet om ammoniakemission fra ejendommen. Ansøger har valgt gyllekøling, overdækning af gyllebeholder og de beskrevne gulvtyper, hvorved BAT-emissionsgrænsen overholdes (se bilag 11). Der stilles derfor ikke yderligere vilkår om staldtyper.

BAT - Forbrug af vand og energi

Ansøgers redegørelse for anvendelse af den bedste tilgængelige teknik:

Se afsnit 4.6. Vand og energi

Ansøger mener, at der ved opsamling af drikkevand i krybber og vandkopper er tale om BAT jf. BREF-referencedokumentet.

BAT for svin ifølge BREF-dokumentet er:

- Reduktion af vandforbruget ved at anvende højtryksrensere til rengøring af staldene
- Registrering af vandforbrug
- Regelmæssig kalibrering af drikkevandsanlægget
- Vandnipler i trug og bidenipler
- Detektion og reparation af lækager
- Naturlig ventilation
- Optimering af ventilationssystemet
- Hyppige eftersyn og rengøring af luftkanaler
- Anvendelse af lav-energibelysning

Odder Kommune vurderer, at ansøgers tiltag vedrørende punktet vand- og energiforbrug lever op til det BAT-niveau, som herved fastlægges for dette projekt, dog med den tilføjelse, at der eventuelt kunne ligge yderligere muligheder for besparelser gemt i driften. Der stilles vilkår om bevægelsessensorer og lavenergibelysning for at nedsætte energiforbruget. Gennemgang af bedriften med henblik på at identificere besparelser indenfor energi- og vandforbruget er også et BAT-tiltag, som Odder Kommune vurderer, bør indgå som et krav til bedriften. Det stilles derfor som vilkår.

BAT – Opbevaring og behandling af husdyrgødning

Ansøgers redegørelse for anvendelse af den bedste tilgængelige teknik:

For hver af de projekterede gyllebeholdere vil der være tale om:

- en stabil beholder, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger
- lageret tømmes hvert år og inspiceres visuelt (tømmes helt 1 gang om året)
- beholderens bund og vægge er tætte
- der ingen spjæld er, men alt overpumpes via neddykket rør
- gyllen kun omrøres umiddelbart før tømning
- beholderne vil blive opført med fast overdækning,
- beholderne vil blive kontrolleret ved 10-års beholderkontrollen.

BAT for opbevaring af husdyrgødning ifølge BREF-dokumentet, Miljøstyrelsens BAT-blade og teknologilisten er:

- Stabil og tæt gyllebeholder, der efterses hvert år
- Omrøring kun lige før tømning
- Fast låg
- Flydelag
- Betonbund med opsamlingsbeholder for fast møg

- Placering af markstak langt fra naboer, vandløb og markdræn
- Mekanisk adskillelse af gyllen (gylleseparation)
- Anaerob behandling i et biogasanlæg
- Aerob behandling af den flydende del
- Forsuring af kvæggylle og svinegylle
- Overdækning af separationsprodukter
- Øget andel af direkte udkørsel af dybstrøelse

Nogle af BREF-tiltagene er indarbejdet i husdyrgødningsbekendtgørelsen fx: Flydelag, placering af markstak, møddingsplads, beholderkontrol (i en selvstændig bekendtgørelse).

Odder Kommune vurderer, at de gældende lovkrav er BAT-niveauet, som herved fastlægges for dette projekt, samt at ansøgers tiltag på punktet opbevaring og behandling af gylle lever op til kravet. Det er desuden planlagt, at en del af gyllen skal gennem et biogasanlæg for at udnytte methanproduktionen til at fremstille el og varme, hvilket også er en BAT-teknik.

BAT - Udbringning

Ansøgers redegørelse for anvendelse af den bedste tilgængelige teknik:

BAT for udbringningsteknik er beskrevet i BREF-referencedokumentet som en række tiltag. En del af disse tiltag er dækket af Husdyrgødningsbekendtgørelsen og Bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække, herunder blandt andet regler for udbringningstidspunkter, forbud mod udbringning 200 m fra byområder på weekend- og helligdage, regler for lovlig udbringningsmetoder (f.eks. er det ikke tilladt i Danmark at anvende en bredspreader til udbringning af gylle), krav om nedfældning på visse arealer tæt på sårbar natur, krav til udbringningstidspunkter, der sikrer optagelse i planter, krav om nedbringning af husdyrgødning udlagt på ubevoksede arealer indenfor 6 timer, krav om maksimale mængder husdyrgødning pr. ha, krav til efterafgrøder, hvorfor det er et lovkrav at følge dem.

Derudover vil der fra 1. januar 2011 foretages nedfældning på al sort jord og alle græsmarker uanset afstand til § 7 beskyttede naturtyper, jf. kravet i bekendtgørelse nr. 1695 af 19/12/2006, § 24 stk. 3 og § 38, stk. 6.

Der udarbejdes hvert år en mark- og gødningsplan, hvorved det sikres, at mængden af gødning tilpasses afgrødens forventede behov. I planen tages der bl.a. hensyn til jordbundstype, sædskifte, vanding og planternes udbytte.

Ansøger forestår selv udbringningen af gyllen. Gyllen udbringes med en gylleudlægger med slæbeslanger. Der vil forekomme ammoniakfordampning og lugtgener fra marker, hvorpå der er udbragt gylle. Omfanget afhænger af vejrforhold (temperatur, vindforhold og evt. nedbør). Da gyllen køres ud på veletablerede afgrøder, minimeres ammoniakfordampning og lugtgener pga. mindre fordampning og hurtigere optagelse i planterne.

Der køres aldrig på vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket areal.

Håndtering af gylle, herunder påfyldning af gyllevogn m.v., foregår altid under opsyn, således at spild undgås, og der tages størst muligt hensyn til omgivelserne.

Der er fravalgt luftrensning, forsuring og fodertilpasning, da den valgte gyllekøling giver den største ammoniakreduktion i forhold til omkostningerne, forbundet med anvendelse af teknologien. Dermed reduceres mest ammoniak pr. forbrugt krone ved at anvende gyllekøling.

BAT for udbringning ifølge BREF-dokumentet og Miljøstyrelsens BAT-blade er:

- Nedfældning og slangeudlægning med hurtig indarbejdelse i jorden.
- Forsuring af kvæggylle og svinegylle
- Ikke at tilføre gødning til marker, der er vandmættede, frosne, snedækkede, stejlt hældende eller støder lige op til vandløb.
- Afbalancere den udbragte gødning med afgrødernes forventede behov.
- Gødning spredes på et tidspunkt tæt på maksimal afgrødevækst.
- Gødning spredes på hverdage.
- Gødning spredes under hensyntagen til vindretning i forhold til nabobeboelser.

Odder Kommune vurderer: Nogle af BREF-tiltagene er indarbejdet i husdyrgødningsbekendtgørelsen fx: udbringning må ikke ske i weekender nærmere end 200 m fra byzone, udbr. af flydende husdyrgødning må kun ske ved slangeudlægning eller nedfældning, udbr. på sort jord eller græs skal ske ved nedfældning, krav til udbringningstidspunkter, flydende husdyrgødning må ikke udbringes på skrånende arealer indenfor 20 m fra vandløb.

Det vurderes, at de gældende lovkrav er BAT-niveauet, som herved fastlægges for dette projekt, samt at ansøgers tiltag på punktet udbringning af gylle lever op til kravet. Desuden opfyldes også relevante krav i BREF-dokumentet til punktet management, idet korrekt gødskning af markerne også hører under management.

Fravalget af øvrige ammoniakreducerende teknologier er velbegrunderet, eftersom der ikke er proportionalitet mellem udgifter og reduceret ammoniakmængde. Luftrensning, forsuring af fodertilpasning vurderes ikke at være BAT for dette projekt.

Odder Kommune vurderer på baggrund af ovenstående gennemgang af de enkelte punkter, at den konkrete anvendelse af BAT lever op til det BAT-niveau, som kommunen mener, bør gælde for dette projekt.

4.28 Egenkontrol

Ansøger oplyser, at der føres forskellige skriftlige opgørelser over egenkontrol. Der føres driftsjournal i form af produktionsstyring med oplysninger og dokumentation for antal dyr flyttet til og fra ejendommen, antal dyr bortskaffet til destruktion samt antal og vægt af dyr sendt til slagteri. Der udarbejdes medicinregnskab.

I løbet af dagen holdes anlægget under opsyn, og hver dag vil der blive gået en inspektionsrunde på ejendommen for at tjekke, om anlæggene kører, som de skal.

Odder Kommune vurderer, at vilkårene til egenkontrol både skal sikre, at ansøger holder øje med bedriftens miljøforhold, og at de øvrige vilkår kan kontrolleres af tilsynsmyndigheden. Udover ansøgers kontrol pålægger kommunen derfor som et punkt i vilkårene i afsnit 3.18 en række krav til dokumentation for, at de øvrige vilkår overholdes.

4.29 Foranstaltninger ved ophør af produktion

I forbindelse med ophør af husdyrproduktion vil der enten ske det, at ejendommen overdrages med alt indhold til en anden husdyrproducent – eller også vil anlægget blive tømt for dyr og gødning. Rester af kemikalier, olie, medicin, kanyler samt andet affald vil blive bortskaffet iht. kommunens affaldsregulativ.

Odder Kommune vurderer, at tiltagene er tilstrækkelige til at undgå forureningsfare.

4.30 Alternative muligheder

Ansøgers redegørelse:

Gosmervej 94:

Placeringen er ikke så god som ansøgte adresse, da nærmeste nabo kun ligger 250 m fra eksisterende staldanlæg. Endvidere vil logistikken være dårligere, i forbindelse med transport af dyr fra det ansøgte anlæg til anlæggene på Gosmervej 70, og Gersdorffslundvej 1.

Gersdorffslundvej 1:

Dette kunne være en alternativ placering, men ansøger mener ikke, det er hensigtsmæssigt, da det må forventes af Hou by også fremadrettet vil vokse kraftigt. Ejendommen er beliggende ca. 800 m fra Hou by.

Gosmervej 70:

Ansøger mener ikke, det vil være fornuftigt at udbygge et eksisterende anlæg midt i landsbyen. Tværtimod lægger denne miljøansøgning jo netop op til en langsom udflytning fra landsbyen. Ejendommen er desuden placeret således, at et nyt anlæg ikke kan sammenbygges med det eksisterende anlæg, hvorved det under alle omstændigheder skulle ligge på marken bag byen.

0-alternativet er ikke at etablere en husdyrproduktion på den ansøgte placering.

Odder Kommunes vurdering: I driftsfællesskabet indgår også Gersdorffslundsvej 1 med slagtesvin og Gosmervej 94 med slagtesvin. Da ansøger I/S Gammelgaard ikke ejer staldanlæggene, vurderes det, at kommunen ikke kan stille krav om anvendelse af disse, og de er ikke med i overvejelserne om alternativ placering.

I forbindelse med placering af den nye stald har det været overvejet at anlægge adgangsvejen til Fuglsangsvej langs med det levende hegn mod øst. Odder Kommune har imidlertid vurderet, at vejen ville komme så tæt på beboelsen Fuglsangsvej 9, at der ville være risiko for gener. Derfor er der stillet vilkår om placering af transportvejen til og fra anlægget på samme sted som den nuværende adgangsvej.

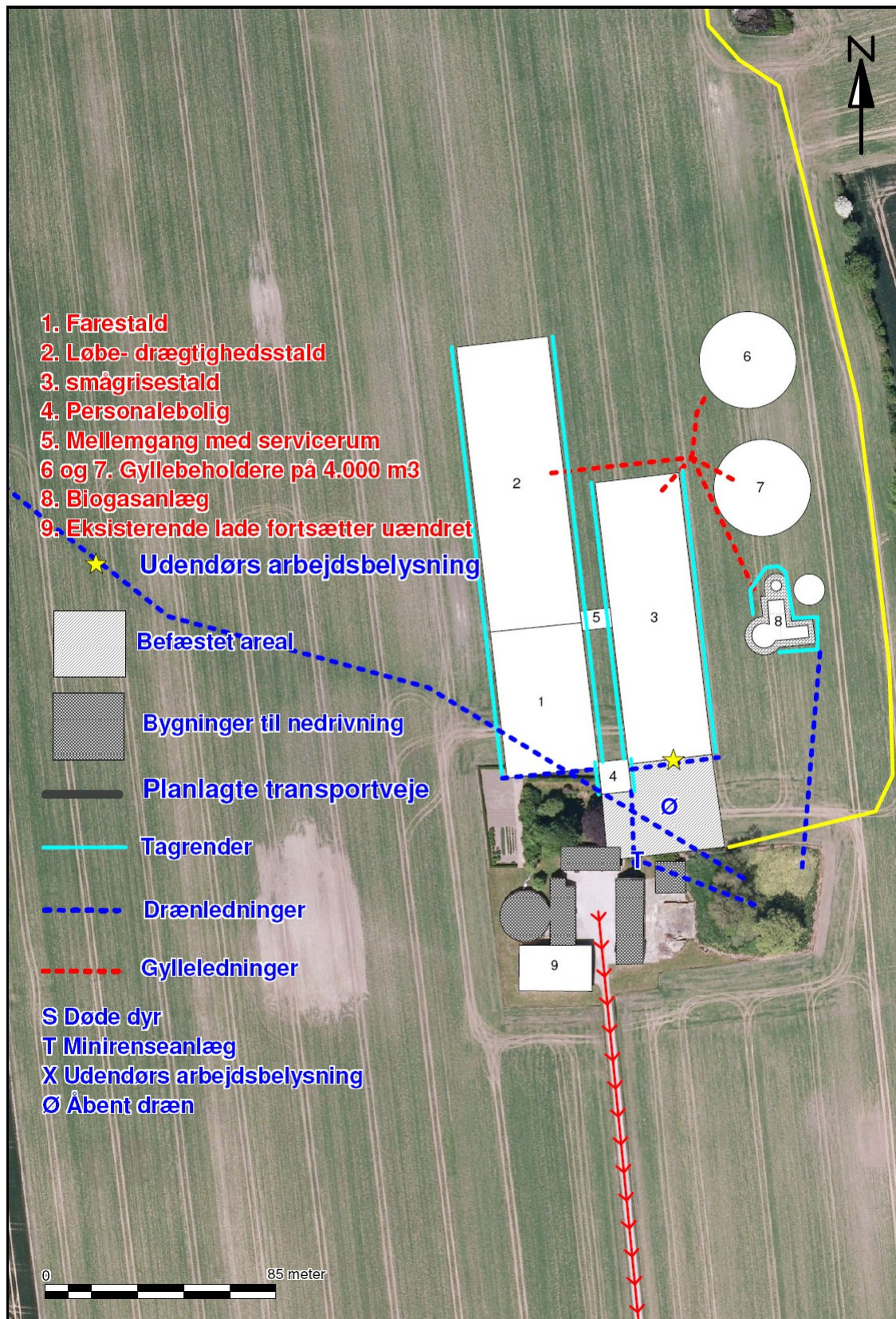
5 Samlet vurdering

På baggrund af ovenstående vurderer Odder Kommune, at det ansøgte projekt ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet, naturen eller naboerne, når de i miljøgodkendelsen opstillede vilkår overholdes.

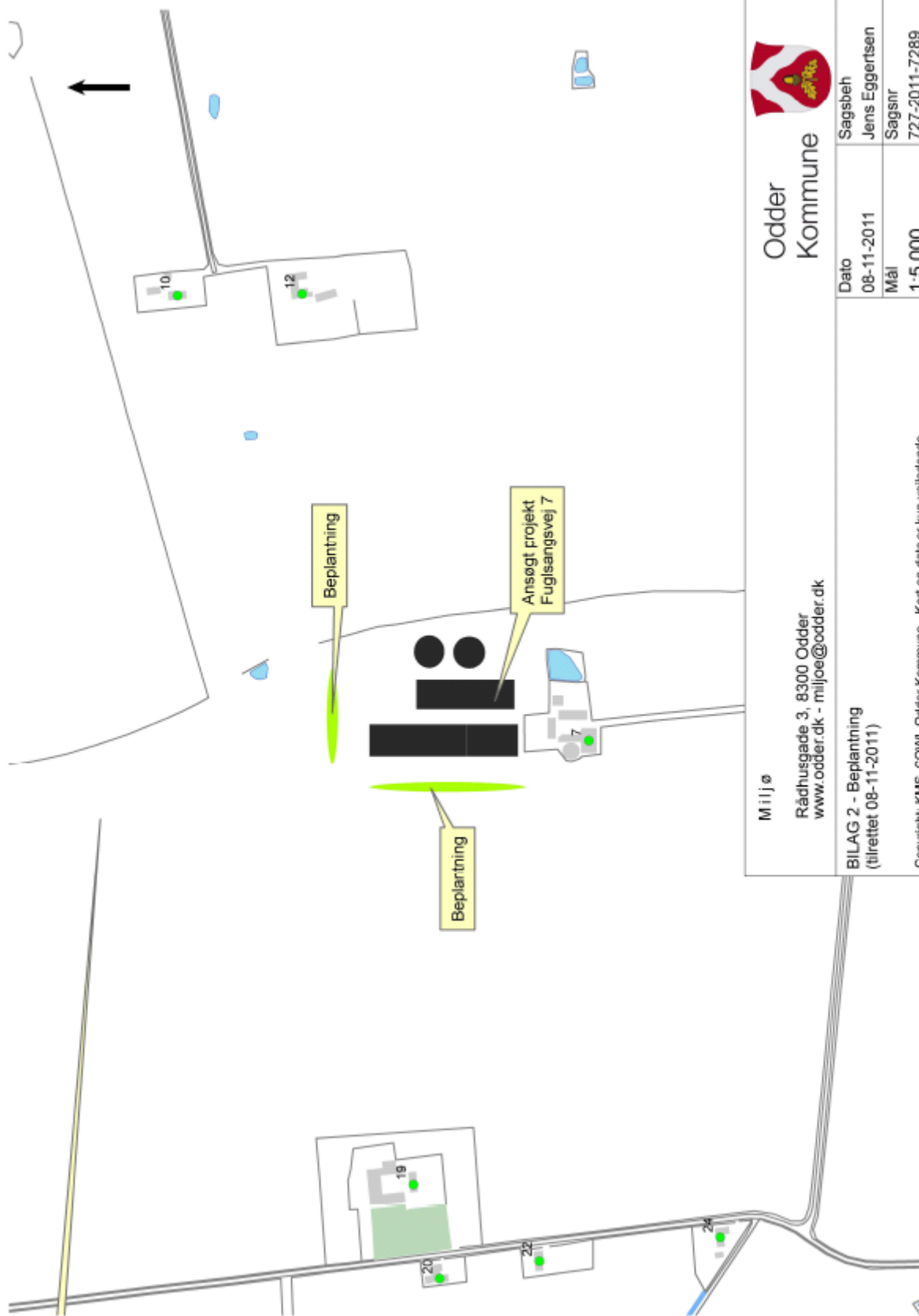
Odder Kommune vurderer, at der kan meddeles tilladelse til det ansøgte da:

- Der er truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik.
- Husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.

BILAG 1. Situationsplan

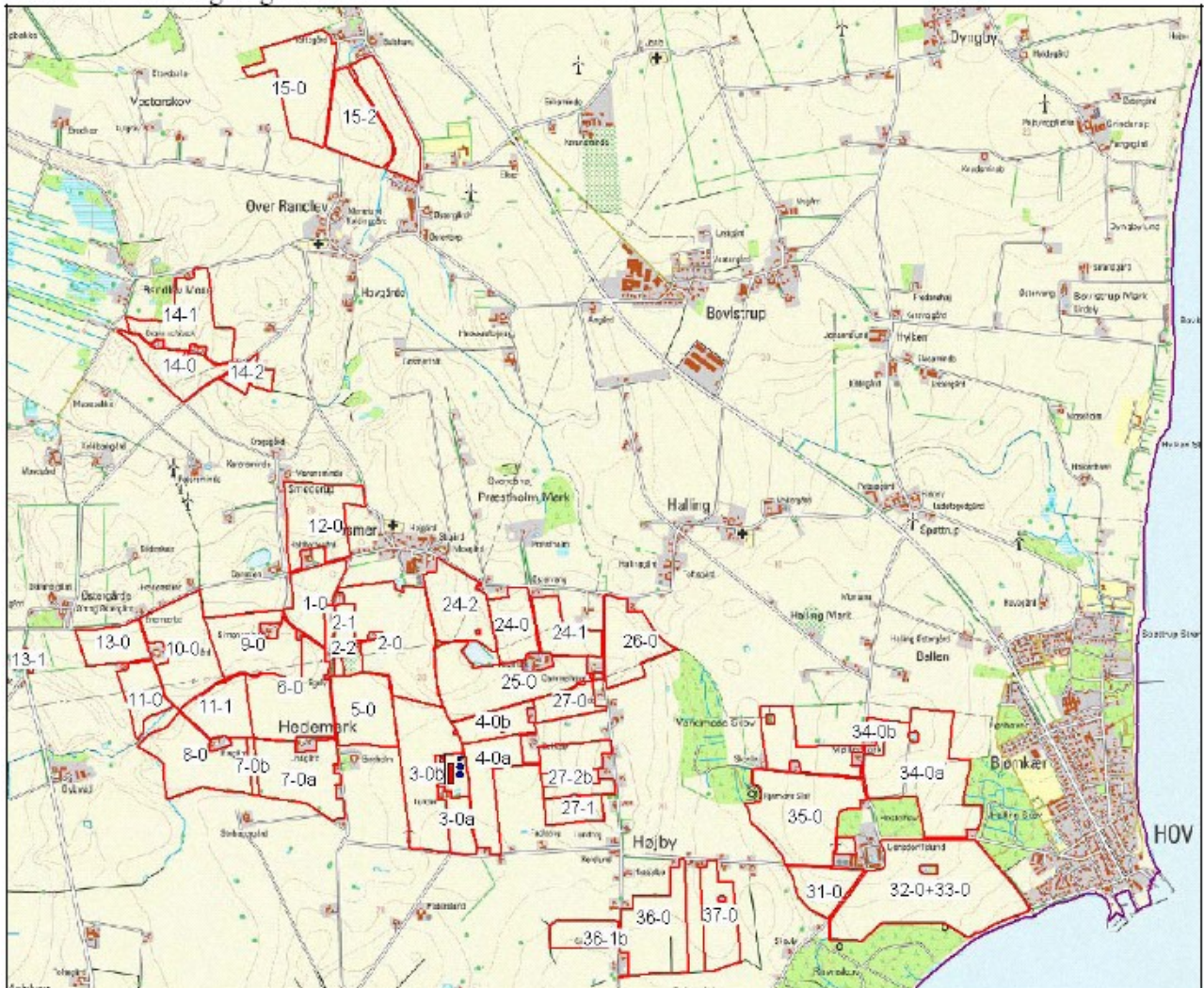
BILAG 2. Beplantning (Bilaget tilrettet 08-11-2011)

 <p>Odder Kommune</p>	
<p>Miljø Rådhusgade 3, 8300 Odder www.odder.dk - miljø@odder.dk</p>	<p>Sagsbeh Jens Eggertsen</p>
<p>BILAG 2 - Beplantning (tilrettet 08-11-2011)</p>	<p>Dato 08-11-2011</p>
<p>Copyright: KIMS, COWI, Odder Kommune - Kort og data er kun vejledende.</p>	<p>Mål 1:5.000</p>
	<p>Sagsnr 727-2011-7289</p>

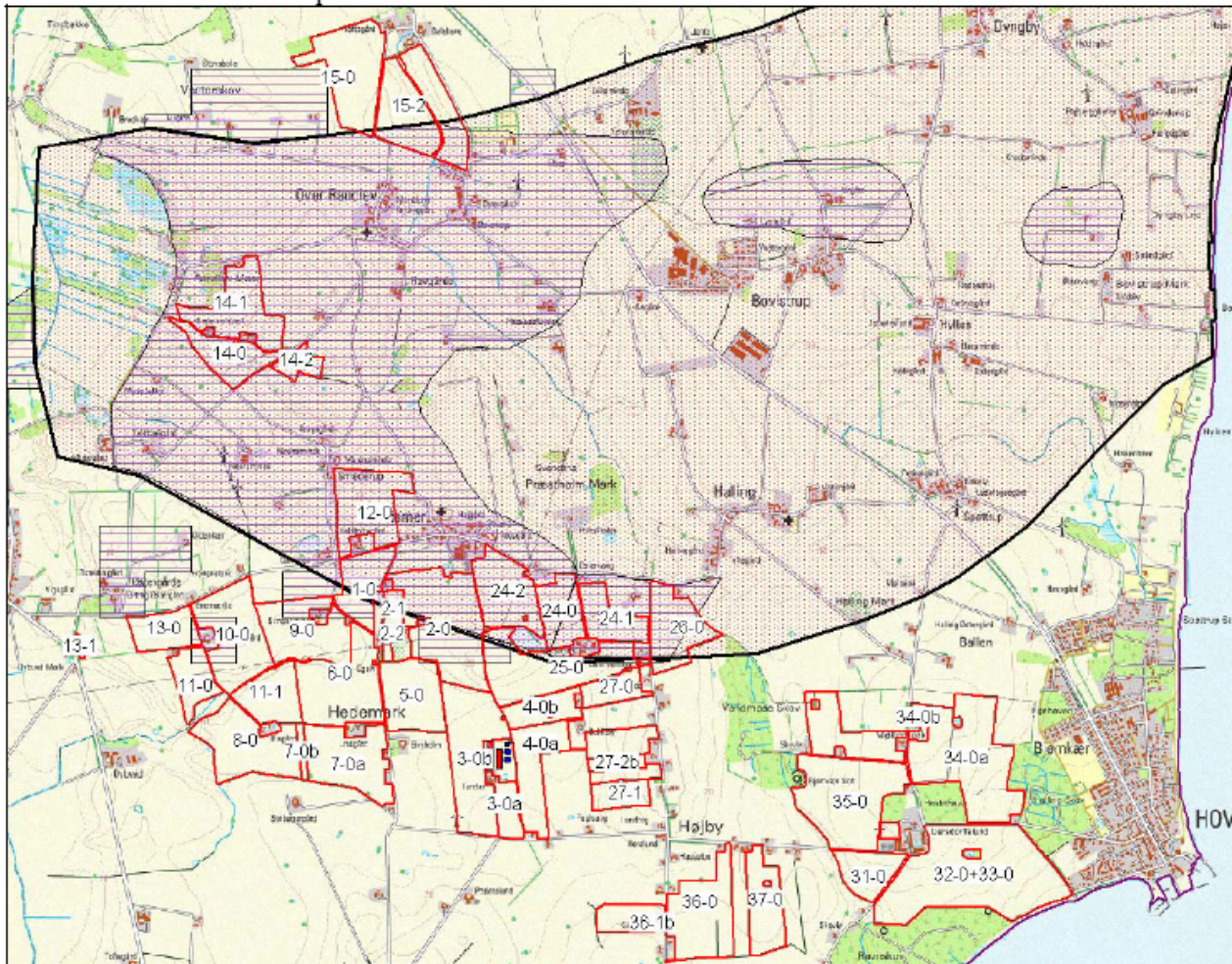
BILAG 3. Udbringningsarealer

BILAG 3. Udbringningsarealer

BILAG 4. Marker i indsatsplanens område

BILAG 4. Marker i indsatsplanens område

Indsatsplanens område: indenfor sort linie. Nitratfølsomme indvindingsområder (NFI): vandret skravering

BILAG 5. Sædsriftenotatet

Notat

MILJØMINISTERIET

Skov- og Naturstyrelsen

Landområdet

27.06.2007

Standardsædsifter og referencesædsifter

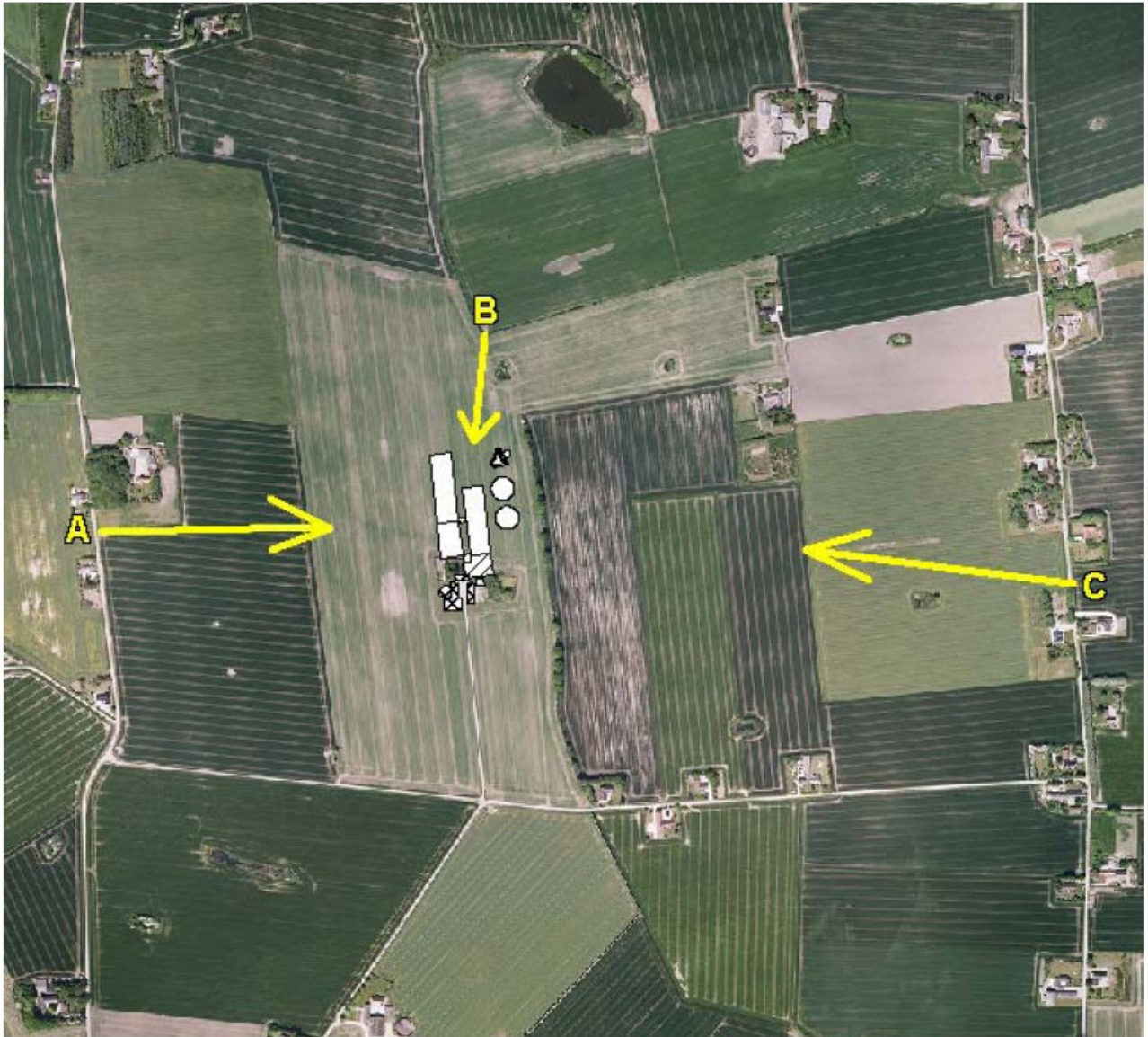
Svine- og plante-sædsifter:			Vinterkorn	Lovpligtige efterafgrøder	Vårkorn	Æfter (0 - 10%)	Vinterraps	Frøafgrøder	Sukkerroer	Kartofler	I alt	Udvæknings- indeks	Efterafgrøde- grundareal	Maksimalt areal med efterafgrøder
S1	6% efterafgr.	Typisk lerbjord	54	6	15	5	20				100	96	100	20
S2	10% efterafgr.	(> JB4)	50	10	15	5	20				100	93	100	20
S3	6% efterafgr.	Typisk sandjord	44	6	35	5	10				100	100	100	40
S4	10% efterafgr.	(JB1-4)	40	10	35	5	10				100	98	100	40
S5	6% efterafgr.	Med frøavl	40	5	25	5	10	15			100	89	85	30
S6	10% efterafgr.		36	9	25	5	10	15			100	86	85	30
S7	6% efterafgr.	Med roer	35	5	35	5			20		100	90	80	40
S8	10% efterafgr.		32	8	35	5			20		100	88	80	40
S9	6% efterafgr.	Med frøavl og roer	35	5	35	5		10	10		100	89	80	40
S10	10% efterafgr.		32	8	35	5		10	10		100	88	80	40
S11	6% efterafgr.	Med kartofler	20	5	35	5	10			25	100	97	75	40
S12	10% efterafgr.		17	8	35	5	10			25	100	96	75	40
S13	100% vinterafgrøder		85				15				100	102		
S14			80				20				100	100		
S15			75				25				100	99		
S16			70				30				100	97		

Kriterier for valg af sædsifter	Vinterraps	Frøafgrøder	Sukkerroer	Kartofler	Æfter	Lovpligtige efterafgrøder	Sædsifte nr.	Udvæknings- indeks
Typisk svinesædsifte	>15%				0-10%	6%	S1	96
	>15%					10%	S2	93
	<15%				0-10%	6%	S3	100
	<15%					10%	S4	98
Med frøavl		>10%			0-10%	6%	S5	89
		>10%				10%	S6	86
Med roer			>15%		0-10%	6%	S7	90
			>15%			10%	S8	88
Med frøavl og roer		>15% i alt og min. 5 % frøgræs			0-10%	6%	S9	89
						10%	S10	88
Med kartofler				>20%	0-10%	6%	S11	97
				>20%		10%	S12	96
100% vinterafgrøder	<17½%						S13	102
	17½% - 22½%						S14	100
	22½% - 27½%						S15	99
	>27½%						S16	97

BILAG 6. Visualiseringer

BILAG 6. Visualiseringer

Betragtningssvinkler i forhold til omstående visualiseringer:

Billedvinkel 1. Staldanlæggets ansøgte placering set fra Hedemarksvej.

Billedvinkel 2. Staldanlæggets ansøgte placering set fra bedriftens eget dyrkningsareal

Billedvinkel 3. Staldanlæggets ansøgte placering set fra Lemmestrupvej.

BILAG 7. Vurdering af hørings svar

Udkast til miljøgodkendelse har været i 6 ugers høring i september / oktober 2011.

Der er i høringsperioden indkommet respons fra følgende:

Et samlet svar fra i alt 20 ejendomme (dok.id – 2011-140329) :
Lemmestrupvej 22, 18, 14, 29, 31, 17, 26, 12, 16, 13, 15, 19, 20
Hedemarksvej 22, 20, 24
Fuglsangsvej 11, 13
Højbyvej 6, 7

Ejendommen Lemmestrupvej 15, som ligger udenfor høringsradius, har indgivet to hørings svar (dok.id. – 2011-129212, 2011-141452)

Efter anmodning har Forvaltningen modtaget ansøgers supplerende bemærkninger 08-11-2011 (dok.id. – 2011-150819)

Indkomne hørings svar er lagt på sagen og vil i nærværende bilag blive gengivet i en forkortet udgave – angivet med *kursiv* tekst.

Trafiksikkerhed (berunder skolebørn, smalle veje, dårlig oversigt og kryds ved Højby Korsvej)

Det vurderes ikke, at trafiksikkerheden på vejene i området mindskes væsentligt, som følge af en årlig forøgelse i trafikmængden på 1208 transporter med landbrugsmaskiner m.m.

Ingen af de nævnte veje vurderes af kommunen som værende farlige skoleveje. Skolebørnene kan benytte lokalbussen der kører på store strækninger af de nævnte veje. Der er desuden max. hastighed på 60 km/t på både Lemmestrupvej og del af Højbyvej.

En del af Fuglsangsvej er smal, men på denne strækning er der ingen ejendomme og en god oversigt. Krydset ved Højby Korsvej, vurderer kommunen ikke som et farligt vejkryds - der er ikke sket uheld og der er max. hastighed på 60 km/t på den gennemgående vej Lemmestrupvej. Der kan være problemer med oversigten ved 2 ejendomme i krydset, dette skyldes manglende klipning af beplantning ud mod vejareal. Kommunen følger op på dette efter vejlovens § 103 stk. 2.

Slid på vejen (berunder tunge transporter, vejens beskaffenhed, bløde rabatter, vedligeholdelse)

Det vurderes ikke, at der sker et væsentligt større slid på vejene som følge af en årlig forøgelse i trafikmængde på 1208 transporter med landbrugsmaskiner.

Vej & Park er ikke bekendt med at de offentlige veje i området ikke er dimensioneret til at tage tung trafik, men der kan opstå problemer såfremt transporterne kører ud i rabatten. Sker der skader på rabatten vil kommunen sørge for udbedring.

Støj fra transporter

Kommunen vurderer, at støjbelastningen vil være begrænset. Der er stillet et vilkår om at transporterne til og fra ejendommen fortrinsvis skal ske på hverdage mellem kl. 07.00 og 18.00. Transport udenfor ejendommen reguleres af anden lovgivning. I vurderingen indgår også, at ved anlæggelse af en intern transportvej mellem Fuglsangsvej 7 og Gosmervej 70 vil antallet af transporter på offentlig vej være reduceret.

Skade på bebyggelse pga. transporter

Kommunen er ikke bekendt med at der sker sætningsskader på bygninger nær vejareal på grund af en trafikforøgelse på 1208 transporter årligt. Såfremt dette måtte ske, er det et erstatningsspørgsmål, hvor skadeslidte må påvise skaden.

Forstyrrelse af landskabet (pga. projektets størrelse og proportioner)

Landskabet omkring ejendommen kan overordnet karakteriseres som et åbent landbrugslandskab med et fladt terræn og en meget ensartet topografi. Landbrugsejendommene ligger spredt og åbent med ganske få læhegn imellem. Landskabet er domineret af intensiv landbrugsproduktion med større og mindre huse og ejendomme, opdyrkede marker, få læhegn og mindre vandhuller. Langs Lemmestrupvej ligger en række spredte beboelser ca. 800 m fra ejendommen. Landskabet fremstår som et robust landbrugsområde uden specielle naturelementer.

Landbrugsbyggeri som det ansøgte på 9000 m² med tilhørende biogasanlæg vil tage karakter af et industrielt udtryk og i højere grad end tidligere påvirke det åbne lands landskabsbillede. Med en placering i et forholdsvis fladt terræn vil anlægget være synligt over lang afstand.

For at reducere projektets udtryk og påvirkning af landskabsbilledet stiller forvaltningen vilkår om mørke tagflader og om etablering af beplantning omkring anlægget.

Yderligere tiltag såsom at sænke byggeriet i forhold til nuværende terrænkote og reducere den ansøgte bygningshøjde har vist sig at give uforholdsmæssige problemer. Ifølge ansøger vil en nedgravning i terrænet på det pågældende sted medføre risiko for oversvømmelser med fare for dyrenes velfærd, og en sænkning af bygningshøjden med lavere taghældning end 20° vil give risiko for ophobning af sne og sammenstyrtning af taget.

Bygningshøjden på staldene bliver 10 m i kip. Gyllebeholderne får teltoverdækning, hvorved højden i midten bliver ca. 8,5 m over terræn. Placeringen af den nye stald set fra tre betragtningssteder er vist på "Bilag 6. Visualiseringer" (vilkåret om mørke tagflader fremgår ikke af visualiseringerne). Der skal etableres en beplantning på øst-, nord- og vestsiden af det nye byggeri for at afskærme synsindtrykket. På figur 1 er vist det forventede udsyn til anlægget set fra boliger på Lemmestrupvej.

Figur 1 a. Visualisering, set fra Lemmestrupvej - vilkåret om mørke tagflader fremgår ikke af visualiseringerne.

Der er valgt materialer af samme type som vist på figur 1 b.

Figur 1 b. Materiale-type.

Med de stillede vilkår og med de forudsætninger der ligger til grund for det ansøgte projekt, vurderes det, at staldanlæg og gyllebeholdere kan placeres som vist på Bilag 1 med beplantning som vist på Bilag 2 uden at være til gene for omgivelserne og uden at forringe landskabelige værdier væsentligt.

Lysgener (Døgnbelysning)

Uddrag fra ansøgers beskrivelse af 08-11-2011:

”det er sådan at grisene har lys om dagen, og i forbindelse med fodringerne. Fodringerne starter ca. kl. 5 om morgenen og slutter ca. kl. 22. I løbestalden er der dog døgn belysning. -- Løbestalden bliver opført i den vestlige bygning og natte lyset kan således kun ses fra vest, indtil læhegnet lukker af.

Der vil blive etableret udendørs arbejdsbelysning ved den sydlige gavl af bygning 3 (se bilag 1). Det er ikke planlagt at etablere udendørs belysning ved de øvrige bygninger. Lyset inde fra bygningerne afskærms af beplantningen og de øvrige bygninger, og der forventes ingen fjernvirkninger af belysningen.”

Odder Kommune vurderer, at da den udendørs belysning er begrænset, og der er forholdsvis langt til naboer, vil der ikke være væsentlige gener forbundet med ejendommens belysning. Dog stilles et generelt vilkår om, at ejendommens drift ikke må medføre væsentlige lysgener, og der stilles vilkår om bevægelsessensorer udendørslyskilder og lavenergibelysning for at nedsætte energiforbruget (et BAT krav).

Naturforringelse som følge af projektet størrelse, omfang og emissioner

Landbrugsejendommen på Fuglsangsvej 7 ligger midt i et landområde domineret af landbrug. Der er omkring ejendommen ikke naturområder beskyttet af naturbeskyttelsesloven eller anden lovgivning. I kommuneplanen for Odder Kommune er området omkring det nye staldanlæg ikke udpeget til hverken bevaringsværdigt landskab, fremtidigt naturområde eller økologisk forbindelse. Odder

Kommune betragter derfor placeringen som en hensigtsmæssig placering for denne type landbrugsdrift.

Fremtidige udvidelser

Nærværende miljøgodkendelse vil blive meddelt efter husdyrbrugslovens § 12, og indeholder en konkret vurdering af det fremsendte projekt. Såfremt ansøger ønsker fremtidige udvidelser / ændringer skal dette forelægges og vurderes af Odder kommune.

Uoverensstemmelse mellem bilag 1 og 2

Bilag 1 (situationsplan) angiver anlæggets placering, mens Bilag 2 (beplantning) angiver skitse til en beplantningsplan.

Gyllebeholdernes placering er ikke korrekt angivet på Bilag 2. Derfor indsættes et nyt bilag 2 i den endelige version.

Luftbåren ammoniak, sundhedsrisiko og algevækst

Med den ansøgte drift vil der forekomme en emission af ammoniak fra staldanlæg og gyllebeholdere. Emissionen er meget lokal og størst i umiddelbar nærhed af staldanlægget. Derfor vil den ansøgte drift ikke påvirke naturområder beskyttet af naturbeskyttelseslovens §3, da nærmeste naturområde, en mose, ligger 900 m nord for staldanlægget. I miljøgodkendelsen er det beregnet, at der i denne mose vil forekomme en merdeposition på 0,28 kg N/ha/år. En fersk eng 1,5 km vest for staldanlægget vil modtage en merdeposition på 0,1 kg N/ha/år. Depositioner i denne størrelsesorden medfører ikke en negativ tilstandsændring af disse naturtyper.

Der vil ikke med den ansøgte drift ske en stigning i luftens indhold af kvælstofforbindelser, som vil kunne udgøre en sundhedsrisiko for de omkringboende mennesker.

Der vil med det ansøgte projekt kunne ske en stigning i algekoncentrationen på overflader på de nærmeste ejendomme omkring staldanlægget pga. et større nedfald af ammoniak. Det er dog tvivlsomt hvorvidt man vil kunne erkende denne stigning, da baggrundsbelastningen af ammoniakdeposition i det pågældende område i forvejen ligger på en 14-15 kg N/ha/år.

Lugtgener fra projektet

Lugtgener stammer hovedsageligt fra ventilationen fra staldene og ellers i mindre grad fra opbevaring, transport og udspredning af husdyrgødning.

I bekendtgørelsens bilag 3 er fastsat det landsdækkende beskyttelsesniveau for lugt, som skal anvendes i kommunernes vurdering af, om der er væsentlige lugtgener i forbindelse med udvidelse af et husdyrbrug. Det fremgår af reglerne, at dette beskyttelsesniveau som udgangspunkt er tilstrækkeligt til at sikre omgivelserne imod væsentlige lugtgener.

Ifølge beskyttelsesniveauet skal projektet overholde bestemte lugtgenestande. Disse afstande afhænger af dyreholdet i de enkelte stalde og de tre forskellige områdetypers lugtfølsomhed. Eksempelvis forventes beboere i landområder med tilknytning til landbrugserhverv at have en højere tolerancetærskel end beboere i byområder.

Lugtgenestandene beregnes fra staldmidten på hver staldbygning og korrigeres nedad, hvis nogle stalde ligger særligt langt væk fra de øvrige, og opad hvis der ligger andre husdyrbrug med mere end 75 DE i nærheden af naboerne (kumulation). Genestanden kan desuden korrigeres nedad pga.

vindretningsreglen. Geneafstandene i denne sag kan korrigeres pga. vindretning i forhold til enkeltbolig, men korrektionen ændrer ikke på konklusionen. Tabellen viser (de korrigerede) geneafstandene og den faktiske gennemsnitsafstand til alle staldbygninger under ét for hver af de tre områdetyper (se også bilag 8).

”Samlet bebyggelse” er i husdyrlovgivningen defineret som mindst 8 boliger (uden landbrugspligt og ikke ejet af ansøger) indenfor en radius af 200 m. Der kan anlægges flere forskellige cirkler med ”samlet bebyggelse”. Konklusionen er, at genekriterierne bliver overholdt.

Områdetype	Geneafstand Nudrift meter	Geneafstand Ansøgt drift meter	Ejendommens afstand til områdetype meter	Genekriterie overholdt?
Byzone (Hov)	–	633	ca. 2,7 km	Ja
Samlet bebyggelse (Gosmer by)	–	457	1200	Ja
Enkelt bolig uden landbrugspligt (Fuglsangsvej 9)	–	190	470	Ja

Lovens genekriterier indenfor de tre typer er dermed overholdt.

Odder Kommune vurderer, at lugt fra staldene ikke vil give væsentlige gener for naboerne.

Fast overdækning på gyllebeholdere betyder, at luftudskiftningen over gyllens overflade reduceres betydeligt, hvilket nedsætter udledningen af lugtstoffer i forhold til et normalt flydelag af halm. Da der kommer teltoverdækning på begge gyllebeholdere, er det Odder Kommunes vurdering, at lugt fra gyllebeholderne i almindelighed ikke vil være til gene for naboerne. Der vil dog kunne forekomme lugtgener, når gyllen skal omrøres og bringes ud. Udbringningsperioden skønnes dog at være af så kort varighed, at lugtgenerne her må vurderes at være ikke-væsentlige.

Det forventes derfor ikke, at lugt fra ejendommens husdyrproduktion, opbevaring og udbringning af husdyrgødning, m.m. vil medføre lugtgener, der stiger til et niveau, som ikke bør accepteres for beboelser i det åbne land.

Der stilles generelle vilkår om renholdelse til forebyggelse af lugtgener, samt at der i forbindelse med eventuel klage kan kræves undersøgelse, hvis Odder Kommune skønner, at lugtgener for omgivelserne er større, end det kunne forventes ud fra grundlaget for miljøvurderingen.

Støjgener

Odder Kommune vurderer, at støjgrænserne skal fastsættes i henhold til Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 om ”Ekstern støj fra virksomheder”, områdetype 3 for blandet bolig og erhverv. Det vurderes, at støjgrænserne vil blive overholdt, da staldene ligger mindst 390 m fra naboer, og ventilationsanlæggene bliver nye og støjsvage. Der stilles dog vilkår om, at kommunen kan forlange støjmåling ved begrundet tvivl om, hvorvidt støjgrænserne overholdes.

Drikkevand / grundvand (forurening)

Der er taget hensyn til den fremtidige beskyttelse af grundvandet / drikkevandet, idet der er stillet skærpede vilkår til anvendelsen af de markarealer, som er nitratfølsomme og som ligger i indsats

området Boulstrup. Der foreligger en indsatsplan for Boulstrupområdet, som beskriver, at følgende to forhold som udgangspunkt skal opfyldes:

"1. Kvælstofudvaskningen fra det ansøgte projekt til grundvandet må ikke overstige den nuværende udvaskning fra ejendommen."

"2. Indsatsplanens krav til maksimal nitratudvaskning på 50 mg nitrat/l, fratrukket den aktuelle beregningsmetodes usikkerhed, skal kunne overholdes på den ansøgte ejendoms udspretningsarealer indenfor det nitratfølsomme område."

Ejendomsværdiforringelser

Dette har godkendelsesmyndigheden ikke hjemmel til at inddrage i vurderingen.

Beboelseskrav

Bopælspligten i lov om landbrugsejendomme opfyldes ved, at ejeren ejer en anden ejendom med beboelsesbygning, som kan opfylde bopælskravet – Jordbrugskommissionen administrerer reglerne.

CO₂ –udledning (reduktion)

Ved udarbejdelse af miljøgodkendelser efter husdyrbrugsloven indgår CO₂-udledning ikke som del af vurderingsgrundlaget. Ansøger har redegjort for anvendelsen af bedste tilgængelige teknik (BAT), hvor bl.a. forbruget af energi indgår.

Nyetablering af nye husdyrbrug (Strider imod byrådets egne hensigter)

Sagen har været forelagt Miljø- og teknikudvalget henholdsvis 26-01-2011 og 30-11-2011.

Udbringningsarealer (kan et areal indgå i flere godkendelser)

I kommunens GIS-database registreres alle ansøgte og miljøgodkendte udbringningsarealer. Endvidere er udbringningsarealer omfattet af husdyrgødningsbekendtgørelsens kapitel 10 (harmoniregler).

Ændringer i forhold til miljøgodkendte udbringningsarealer skal forhånds anmeldes og godkendes af kommunen.

Krav om bankgaranti ved ophør, driftsstop eller konkurs

Kommunen har ikke hjemmel til at stille krav om bankgaranti i forbindelse med evt. driftsstop, ophør eller konkurs.

Alternativ placeringsmuligheder (Gersdorffslundvej 1 og Gosmervej 30)

Ansøgers beskrivelse af 08-11-2011:

"Bygherre for projektet har IKKE sammenfald med ejer af de pågældende ejendomme, I/S Gammelgaard er et driftsfællesskab der ikke ejer bygninger og jord, men derimod lejer sig ind hos ejerne af de implicerede ejendomme.

Placeringen på Fuglsangsvej 7 muliggør en intertransport vej til Gosmervej 70, hvilket ingen andre placeringer gør, derfor er valgte placering netop optimal i forhold til kørsel, transport og tung trafik.

Alternativ placering vil stadig give flytninger af korn og grise til hhv. Gersdorffslundvej 1, Gosmervej 70, og Gosmervej 94.

På Gersdorffslund er der ikke længere til nabobebyggelse end på Fuglsangsvej 7, derfor betragter vi ikke det pågældende argument som værende troværdigt. Nærmeste nabo på Gersdorffslundvej 1 ligger kun 310 m. fra en evt. placering af stalde, derudover ligger der 4 boliger indenfor 400. på Fuglsangsvej 7 ligger to naboer 470 m. fra projektet, resten har over 500 m”

Ansøgers redegørelse i ansøgningsmaterialet:

Gosmervej 94:

Placeringen er ikke så god som ansøgte adresse, da nærmeste nabo kun ligger 250 m fra eksisterende staldanlæg. Endvidere vil logistikken være dårligere, i forbindelse med transport af dyr fra det ansøgte anlæg til anlæggene på Gosmervej 70, og Gersdorffslundvej 1.

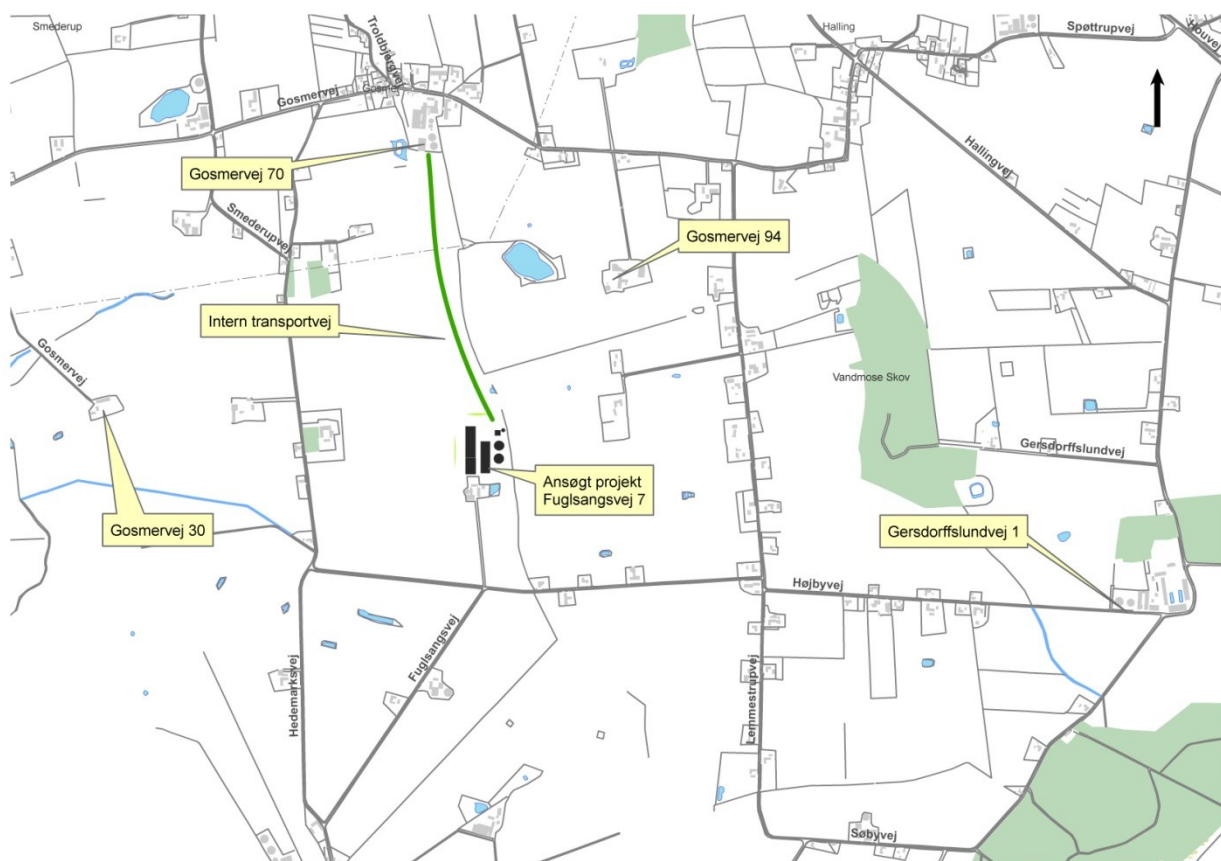
Gersdorffslundvej 1:

Dette kunne være en alternativ placering, men ansøger mener ikke, det er hensigtsmæssigt, da det må forventes af Hou by også fremadrettet vil vokse kraftigt. Ejendommen er beliggende ca. 800 m fra Hou by.

Gosmervej 70:

Ansøger mener ikke, det vil være fornuftigt at udbygge et eksisterende anlæg midt i landsbyen. Tværtimod lægger denne miljøansøgning jo netop op til en langsom udflytning fra landsbyen. Ejendommen er desuden placeret således, at et nyt anlæg ikke kan sammenbygges med det eksisterende anlæg, hvorved det under alle omstændigheder skulle ligge på marken bag byen.

0-alternativet er ikke at etablere en husdyrproduktion på den ansøgte placering.

Oversigtskort med omtalte adresser.

Odder kommune bemærker:

Ved vurdering af en ansøgning om miljøgodkendelse tages der udgangspunkt i det ansøgte projekt og placering. Da det ansøgte projekt landskabeligt set ligger i tilknytning til den eksisterende bygningsmasse på ejendommen, og opfylder alle relevante miljøkrav - herunder NH3 - udledningen i forhold til naturområderne, lugtgeneafstanden til naboer, transportminimering, visuel påvirkning med vilkår - er der ikke nogen begrundelse for kommunen til at vurdere på andre placeringsmuligheder.

Som det fremgår af ovennævnte oplysninger fra ansøger er der tidligt i forløbet foretaget en afvejning af, hvor et nyt anlæg kan placeres i forhold til driften mellem ansøgers andre ejendomme og i forhold til at minimere evt. gener for naboer.

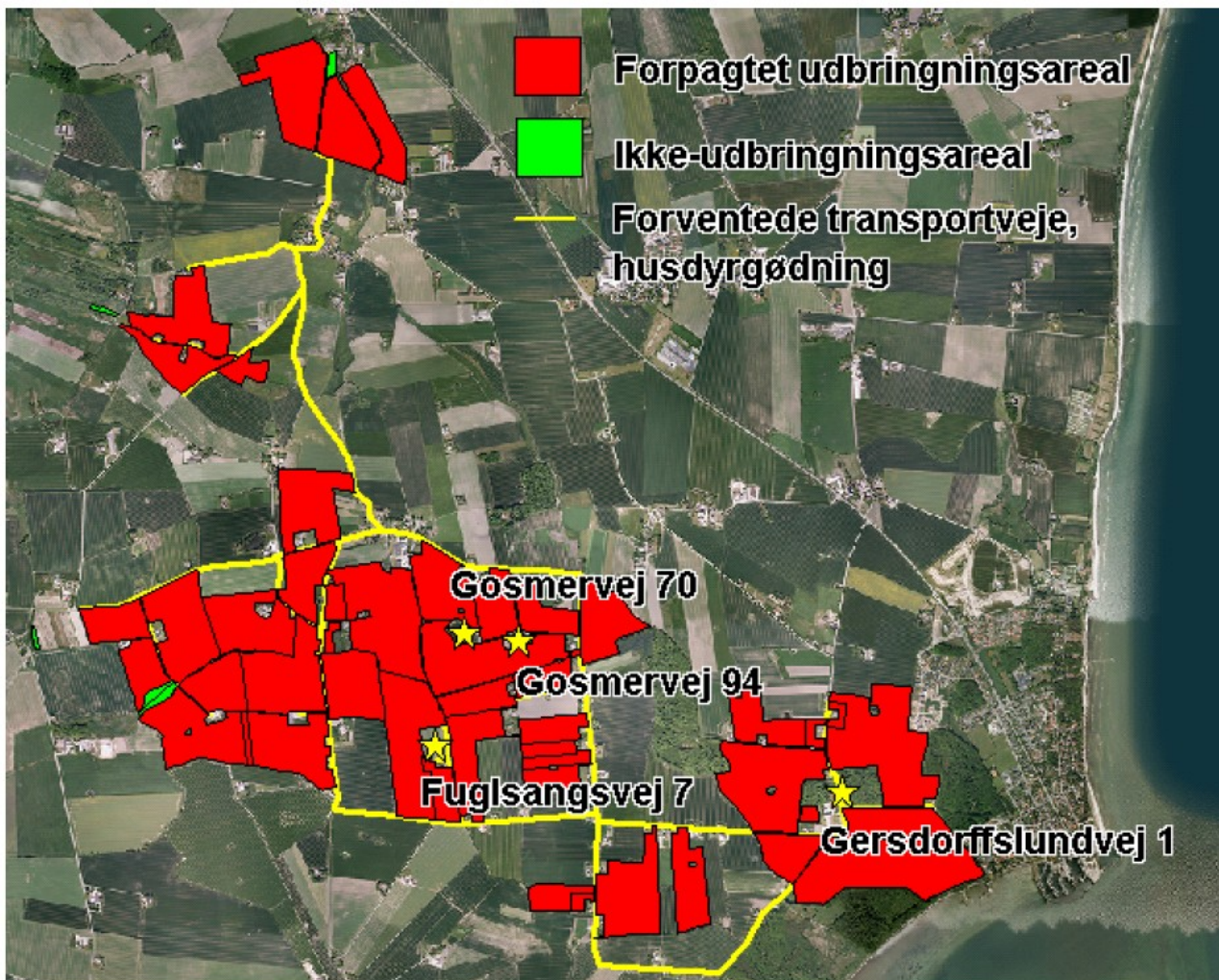
Odder Kommune har overvejet de indkomne bemærkninger fra naboer og borgere i nærheden. Bemærkningerne har ikke anført miljømæssige forhold, som ændrer på Odder Kommunes vurderinger af, at den ansøgte placering opfylder husdyrbrugslovens krav og retningslinier.

Høring (omfang og udvælgelse af naboer)

Konsekvensafstanden på 885 m, som ses på "Bilag 8. Lugtgeneafstande", er beregnet ud fra det samlede dyrehold på 422 DE og bruges til at afgrænse hvilke naboer, der kan have en væsentlig individuel interesse i sagen og dermed får tilsendt udkastet i nabohearingen. Natur- og Miljøklagenævnet har i andre sager afgjort, at konsekvensradius udgør den radius fra anlægget inden for hvilken lugt fra anlægget kan konstateres. Denne afstand lægges til grund for vurderingen af, om naboer og andre udsættes for "forurening af en vis styrke" og derfor skal høres efter husdyrlovens § 55, stk. 4.

BILAG 9. Kørselsveje for gylletransporter

Bilag 9. Kørselsveje for gylletransporter

BILAG 10. Dokumentation for høstudbytter

BILAG 10. Dokumentation for høstudbytter

Høstudbytter fra 2005 til og med 2010. På Enggaarden/ Gersdorffslund.

Vinterraps.

Udbytter i følge indvejet bilag fra DLG.

2005	17,00 ha. I alt.	70.977 kg.	pr. ha.	4.175 kg/ha.
2006	33,30 ha. I alt	142.928 kg.	pr. ha.	4.292 kg/ha.
2007 *	52,67 ha. I alt	203.457 kg.	pr. ha.	3.863 kg/ha.
2008	48,00 ha. I alt	200.733 kg.	pr. ha.	4.182 kg/ha.
2009	61,95 ha. I alt	330.496 kg.	pr. ha.	5.335 kg/ha
2010 **	76,48 ha. I alt	351.420 kg.	pr. ha.	4.610 kg/ha
Gennemsnit over 6 år.				4.410 kg/ha.

* = Marken er ramt af sygdommen Knolbæresvamp på 20% af arealet.

** = Samtlige marker er begyndt at spire pga. regn. Fradrag på 5% i indleverede mængder.

Kornafgrøder.

Udbytter i følge udbyttmåler på mejetærsker samt kontrol opmåling af kornlager.

2005	303,60 ha. avl	24.545 hkg.	pr. ha.	80,85 hkg/ha.
2006	300,10 ha. avl	24.563 hkg.	pr. ha.	81,85 hkg/ha.
2007	285,48 ha. avl	23.479 hkg.	pr. ha.	82,24 hkg/ha.
2008	292,20 ha. avl	26.761 hkg.	pr. ha.	91,60 hkg/ha.
2009	387,30 ha. avl	38.518 hkg.	pr. ha.	99,45 hkg/ha.
2010 *	399,23 ha. avl	35.758 hkg.	pr. ha.	89,60 hkg/ha.
Gennemsnit over 6 år.				88,22 hkg/ha.
Gennemsnit over de sidste 3 år.				93,55 hkg/ha.

* = alle afgrøder var spiret på grund af den meget nedbør, hvilket reducerer rumvægten af kornet og dermed mindre udbytte.

DLG
DLG Østjylland
Blæsbjergvej 46
8722 Hedensted
Telefon 33 68 63 00

I/S Gammelgaard
V/Allan & Jens Gammelgaard
Gosmervej 70, Gosmer
8300 Odder

Side 1 af 1
Danske Bank 3100-3100051443
Nordea 2149-3486160852
DLG SE nr. DK16210110
Dato 01.11.2010
Konto nr. 606368

Statusopgørelse

Aftalestatus pr. den 01.11.2010

Tekst	Ordrebekræftelse	Restkvantum	Basispris (€)	Aftagelse
H-Pro 30	40781586	16.460 KG	301,25	01.07.10-31.12.10
Landmix 10557 f20/lor/eza 30 Kg K	40788827	76.077 KG	805,00	01.08.10-31.12.10
Afgift foderfosfat	40788827		2,65	
Landmix 10557 f20/lor/eza 30 Kg K	40825575	93.000 KG	805,00	01.01.11-30.04.11
Afgift foderfosfat	40825575		2,65	
NS 24-7 M.Mg	40802849	90.000 KG	150,00	09.08.10-30.11.10
Planteværsaftale m. service	40766936	1 KG	0,01	29.04.10-31.12.10
Præmie sojaskrå Argentina	40767804	400.000 KG	41,00	01.05.11-31.10.11
Semi Soja U	40824692	75.000 KG	291,50	01.11.10-30.04.11
Afgift foderfosfat	40824692		1,09	
Sojaskrå Gm Afskallet usigtet	40727636	200.000 KG	234,25	01.11.10-30.04.11
Afgift Plantedirekt.	40727636		0,71	
Svinefedt 92/15	40824694	6.000 KG	456,50	29.09.10-31.12.10
Afgift Plantedirekt.	40824694		0,80	

Aftalestatus - afgrøde pr. den 01.11.2010

Tekst	Ordrebekræftelse	Restkvantum	Aftalepris	Afregningsdato	Aftagelse
Raps Matif	6200149551	180.000 KG	247,95	12.11.10	06.07.10-30.06.11

Oplægningsstatus pr. den 01.11.2010

Tekst	Ordrebekræftelse	Oplagt hos DLG	Aftalepris	Oplagt hos Dem
Rapsfrø	6200129173	284.545 KG	+ Laser hjemme	68000kg Tak 352.545

Foreløbigt næringsstofregnskab, foder & råvare, gødningsåret til dato: 01.08.10 - 31.10.10

Foder og råvarer	Faktureret mængde(KG)	Kvælstof(KG)	Fosfor(KG)	Kalium(KG)
I alt	304.133	18.056	3.847	4.526

Foreløbigt næringsstofregnskab, foder & råvare, indeværende periode: 01.10.10 - 31.10.10

Materiale:	Faktureret mængde(KG)	Kvælstof(KG)	Fosfor(KG)	Kalium(KG)
Sojaskrå Gm Afskallet sigtet	30.300	2.279	176	615
Sojaskrå Gm Afskallet usigtet	30.140	2.267	175	612
H-Pro 30	5.000	244	38	20
Landmix 32170 f10/enz 960 Kg	5.876	116	291	1
Landmix 43993 f10/enz 960 Kg	1.924	14	84	0
Landmix 43994 f10/enz 960 Kg	5.757	32	182	4
Landmix 10557 f20/lor/eza 30 Kg Konc	1.800	106	21	28
Landmix 43996 f10/enz 960 Kg	8.915	29	324	7
Landmix 53202 f10/toy 960 Kg	2.881	7	162	1
Landmix 53203 f10/toy 960 Kg	1.901	1	78	0
Semi Soja U	15.450	942	124	250
I alt	109.944	6.036	1.654	1.540

Samlet anl 352.545 kg areal 76,48 HA pr HA. 4610 kg

BILAG 11. BAT beregninger af NH₃ og P

BILAG 11.

Beregning af BAT emissionsgrænseværdier for N og P på Fuglsangsvej 7

Beregning er foretaget ud fra Miljøstyrelsens "Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik"

for søer 2010, slagtesvin 2010 og smågrise 2010.

Ammoniak

Nye stalde:

0,06 kg NH ₃ -N pr. smågris til 40 kg x	12.100 x 1,53 =	1.111
0,06 kg NH ₃ -N pr. smågris til 32 kg x	12.000 x 1,10 =	793
0,29 kg NH ₃ -N pr. slagtesvin / polt x	1.000 =	290
<u>2,69 kg NH₃-N pr. årsso x</u>	<u>1.100 =</u>	<u>2.959</u>
I ALT		5.153 kg NH ₃ -N pr. år

Eksisterende stalde:

Der er ikke eksisterende stalde i projektet.

Projektet, ansøgning 14754 version 6: Samlet emission fra anlæg 5.001,65 kg N pr. år.

Fosfor

Fosforudledningen er ikke afhængig af stalddtype.

Smågrise	27,8 kg P/DE udbragt x 140,5 DE	=	3.906
Slagtesvin /polte	18,5 kg P/DE udbragt x 25,7 DE	=	476
<u>Søer</u>	<u>23 kg P/DE udbragt x 255,8 DE</u>	<u>=</u>	<u>5.883</u>
I ALT	422,0 DE		10.265 kg P

svarende til 24,3 kg P/DE

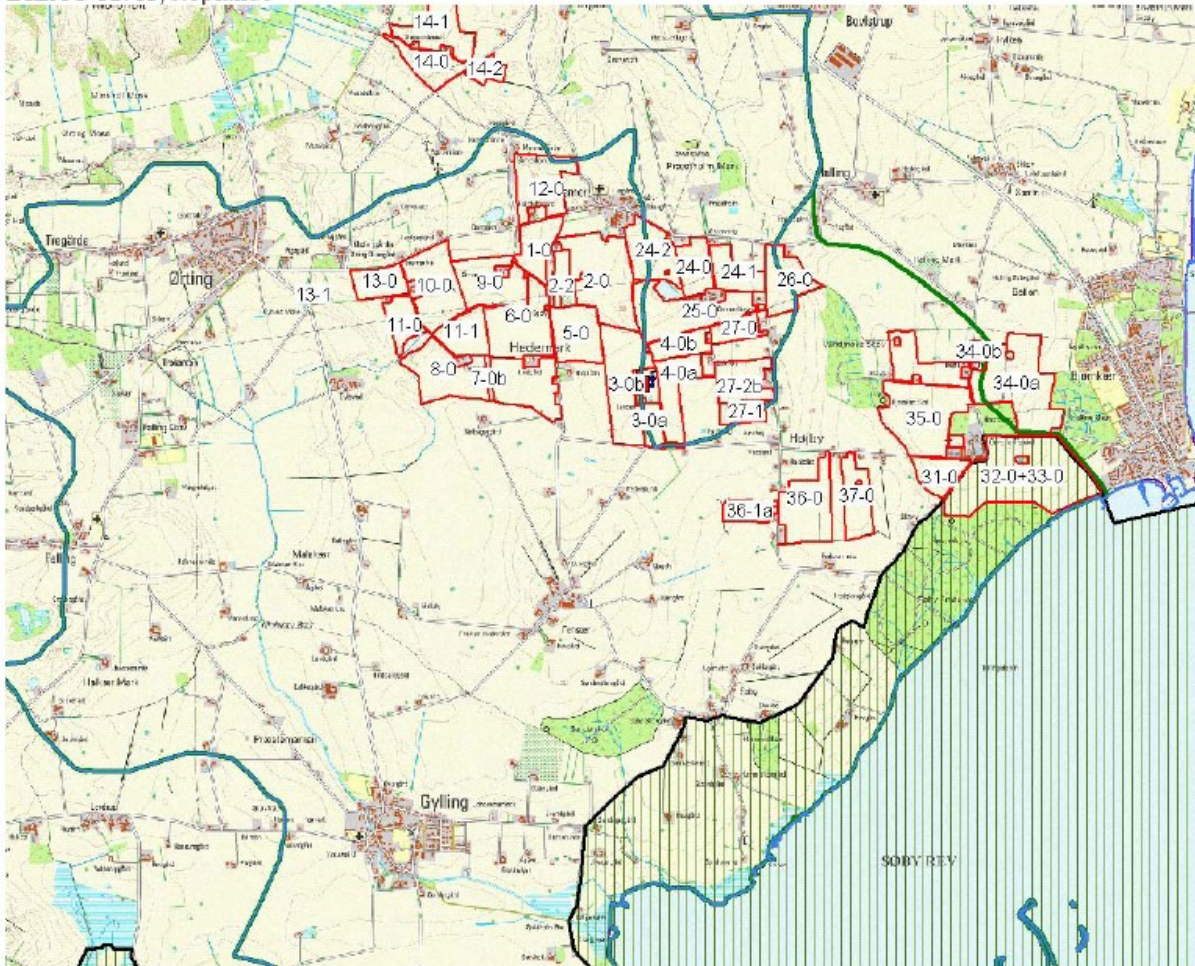
Der udbrings på cvr-nummerets arealer 684,7 DE

Grænseværdien for udbragt mængde er 684,7 x 24,3 = 16.638 kg P pr. år på hele arealet.

Projektet, ansøgning 14754 version 6: Der udbringes 16.454 kg P pr. år

BILAG 12. Kystoplande

BILAG 12. Kystoplande

Kystoplande adskilt af blå linie, nitratklasser adskilt af grøn linie, habitatområde Horsens Fjord adskilt med sort linie.

BILAG 13. Køeretning

BILAG 13. Køeretning langs vandløb

